

DOBRODRUŽNÉ ROMÁNY

356

SMENA

Georges Simenon
**MAIGRET
SA MYLI**

Cena 10 Kčs

NAJCHÝRNEJSIE POTOPEŇ LODE

KALKULÁCIA S CITMI MÁS

(Dokončenie z minulého čísla)

V jednom z nich sa písalo:

Vyzdvihneme zlato z Lusitiae! V trezore lode je rýdze zlato v hodnote päť miliónov dolárov! Okrem toho sme zistili, že je tam ďalší milión v bankovkách a v briliantoch. Kedže na lodi bolo veľa milionárov a boháčov, možno predpokladať, že uvedené sumy sú ešte väčšie...!

Madame Antoine Depagová si do lodného trezoru uložila zlaté šperky v hodnote vyše 100 000 dolárov, milionár Alfred Gwynne Vanderbilt v hodnote vyše 75 000 dolárov a svoje drahocennosti v ňom mal aj divadelný magnát Charles Frohman, bohatý spisovateľ Elbert Hubbard a iní. Okrem toho na Lusitiae je náklad medi a iných farebných kovov v hodnote ďalších päť miliónov dolárov! V našich potápačských oblekoch vyzdvihnutie zlata bude ľahkou záležitosťou... Priemerný zisk akcionárov v pomere k vloženému kapitálu bude 20:1.

Pridajte sa k nám a Vaše meno vojde do dejín v slávnom zozname tých, čo pomohli vyzdvihnúť zlatý poklad z Lusitiae....!

Pán Leavitt bol však podfukár, darebák.

– Všetkých Američanov vyzval, aby investovali peniaze na založenie jeho spoločnosti, a na celú vec išiel aj psychologicky, – napísal Lev Skriabin. – Ako bájny hrdina morských hlbín v starom potápačskom úbere vystupoval pred obyvateľmi amerických miest, častoval ich rozprávaním o potopených pokladoch a príbehmi o potápačoch, ktoré boli ako ušité do repertoáru baróna Prášila; v riekach a jazerach sa potápal do hlbky dvoch-troch metrov... A potom vždy nasledovalo to najdôležitejšie: predával – po päť dolárov za kus – akcie svojej „spoločnosti“.

Kedže sa dobrodruh Leavitt zjavil v New Yorku, denník *New York Times* sa zajachtával od nadšenia a nazval Leavitta „skromným potápačom z mestečka Toledo a najväčším hľadačom pokladov storočia, ktorý pozná polohu dvanásťich potopených pokladov v hodnote 127 miliónov dolárov“. Vo výkladnej skrini jedného z brooklynských veľkoobchodov vystavovali Leavittov skafander. Americké

noviny však zamilčali, že sa mu dovtedy podarilo vyzdvihnúť iba 350 ton medenej rudy z parníka potopeného v Michiganskom jazere v malej hĺbke. Okrem toho sa prehliadla skutočnosť, že v Leavittovom potápačskom obleku bolo vylúčené potopiť sa do hlbky, v ktorej ležala *Lusitania*.

Leavitt spôsobil v USA toľko rozruchu, že vyprovokoval profesionálnu hrdosť zaoceánskych kolegov v Anglicku. Charles Landy, šef istej anglickej spoločnosti na vyzdvihvanie potopených lodí, sa dokonca rozhodol vyrvať morškemu dnu celú *Lusitiae*! Keď sa však ukázalo, že dovtedy horko-ťažko vyzdvihol z neveľkej hlbky malý parník s výtlakom 4000 ton, celý naťuknutý projekt skračoval.

Kedže do Leavitta začali dobiedzať účastníci – chceli vidieť nejaké konkrétné opatrenia, prenajal starý drevený škuner *Blakeley*. Kapitánovi lode slúbil 10 000 dolárov – z pokladu *Lusitiae*. Účastníkov upokojil tvrdením, že potrebuje istý čas, aby dôkladne pripravil zložitý projekt, a že medzičasom si „zatrénuje“ a pooveruje techniku pri získavaní menších pokladov v Stredozemnom mori. Ich existenciu si, samozrejme, vymyslel a nikdy sa ich vyzdvihovaním nezaoberal.

V lete 1922 Leavittov škuner ešte vždy pokojne kotví vo filadelfskom prístavisku. V tom čase však „skromný potápač“ už vyžmýkal ľahké peniaze z ľahkoverných Američanov...

Pokrikom okolo Leavitta sa začala seriózne zaoberať redakcia časopisu *Christian Science Monitor*. Dôkladná previerka faktov značila úplný krach Leavittovej spoločnosti.

Lusitiae našli až roku 1935, teda dvadsať rokov po jej záhube. Vypátrala ju anglická záchranná loď *Orfir*, vybavená v tom čase novinkou – echolotom. Akcii predchádzal dôkladný prieskum všetkých údajov o polohe vraku. Aj od štvrtého dôstojníka, ktorý sa pri katastrofe zachránil, členov posádky nemeckej ponorky a iných očitých svedkov.

Pátracia loď niekoľko ráz preplávala nad miestom katastrofy, pričom zvukové signály echolotu nepretržite „ohmatávali“ profil dna. Zrazu na záznamovom páse kresliaca ihla poskočila vyššie. O chvíľu bol načrtnutý profil potopenej lode.

Bola to *Lusitania*, ale nijaké zlato z nej nevytiahli...

Roku 1968 zorganizoval ďalšiu expedíciu na získanie pokladu z *Lusitiae* bývalý potápač vojnového námorníctva USA John Light so Švajčiarom Hannesom Kellerom, vynálezcom podmorského kesona – malhmotnosť osiemton a bol naplnený zvláštnou zmesou hélia a kyslíka. V ňom bolo možné potopiť sa a pracovať až 300 metrov pod hladinou.

Ale ani táto expedícia nemala úspech, ak jej dvaja šéfovia nezatajili drahocenný nález...

(š)

Osudy vzácností zberateľov na Slovensku Z UMELECKÝCH POKLADOV ZOSTALI LEN BIEDNE ZVÝŠKY

Zbierky starého umenia Slovenskej národnej galérie majú základ v takých zberateľských tendenciach dva-dstatisiatich a tri-dstatisiatich rokov 20. storočia, ktoré sprostredkovali novovzniknutie inštitúcií veľa dôležitých základných diel. Tento prvotný, východiskový zberiekový fond je predmetom starostlivej pozornosti, a Slovenská národná galéria prejavuje predovšetkým úsilie prevažatý materiál systematicky, cieľaudeom dopĺňať o ďalšie diela, ktoré by umožnili podať ucelenosť obrazu o jednotlivých epochách slovenskej umeleckej minulosti. Nie je to úloha ľahká, lebo práve so ziskaním materiálu domáceho umenia bývajú najväčšie ťažkosti... Aj pri ustanovení torzovitosti a ohrianičenosťi materiálu starého slovenského umenia, ktorý dodnes neodzrkadluje skutočný rozsah a mnohostrannú rozvinutosť slovenského umenia 15.–18. storočia, podarilo sa už Slovenskej národnej galérii načrtiť – prevažne zo svojich vlastných fondov – aspoň zostružnenú predstavu o slovenskej umeleckej minulosti... [Z úvodu reprezentácej publikácie *Staré slovenské umenie*)

Súkromní zberatelia obrazov a starozitností existovali v minulosti aj na Slovensku, ale, prírodnene, neboli také početní a úspešní ako ich bohatší a známejší kolegovia v susednej Viedni, Budapešti a v iných európskych metropolách a krajinách. Vlacerým z nich sa však podarilo zozbierať mnohé veľmi cenné umelecké diela. Andreássyovci, Csákyovci, Erdödyovci, Esterházyovci, Forgáčovci, Illésházyovci, Koháryovci, Kollonitzovci, Pálffyovci, Zichyovci a príslušníci ďalších šľachtických rodov mali aj svoje vlastné rodové galérie s portrémi predkov a príbuzných.

Zvyšky ich zbierok sú v Antole, Cervenom Kameni, Betliari, Bojniciach, Krásnchorskom Podhradí, Zvolene a v iných hradoch, zámoch a kaštielech, niečo je v Slovenskej národnej galérii, ktorá patrí medzi najmladšie národné galérie v Európe – vznikla až po druhej svetovej vojne, niekoľko umeleckých diel starých slovenských tvorcov je v kostoloch, vzácné starozitnosti sú aj v Slovenskom národnom múzeu a v iných múzeach...

Sú to biedne zvyšky.

Ostatných skvostov z bývalých zberiekov na Slovensku už nie sú, aj chamtiliví ich zašantročili do cudziny.

– Rozpad a rozpredaj šľachtických umeleckých zberiekov po roku 1918 a záujem zahraničných obchodníkov a zberateľov postavili vtedajšie česko-slovenské štátne orgány pred alterna-

pokusy zberateľov niektorých našich mest

predstaviteľov

V tomto čísle
DR
uverejňujeme

detektívny román
slávneho spisovateľa

G. SIMENONA

MAIGRET SA
MÝLI

Do budúceho čísla DR sme zaradili western americkejho spisovateľa

CLAYA RINGOLDA

ZÁNIK
MESTEČKA
HELL'S
CORNERS

Je to pútavý príbeh z mestečka v Novom Mexiku, kde vládne skupina obchodníkov a krčmárov. Statoční muži sa postavili proti nim a súčasne pátrajú po zločincach, ktorí prepadieli transport so zlatom...

Budúce číslo DR dostanete kúpiť v stánkoch PNS o me-

(1)

v minulosti, ako o tom svedčí inventár miestnych múzeí alebo i samých miest [napríklad kolekcia benátskeho skla, vyrobená priamo pre potreby mesta Bardejova atď.].

Inak sa zberateľstvu venovali — skôr príležitosťne ako systematicky — zväčša príslušníci feudálnych šľachtických rodín, začleňujúci do svojich rodových galérií (galéris predkov) z času na čas aj obrazy umeleckého, resp. umelecko-výzdobného charakteru. Až do poslednej tretiny 19. storočia v súvislosti s rozvojom medzinárodného obchodu s umením stretávala do Budapešti, rukopis sa stratil, a odvtedy net po ňom stopy...

Arnold Ipolyi, banskobystrický biskup, roku 1882 vystavil pod svojím menom na Výstave krásnej knihy v Budapešti vzácny kódex *Tractatus de poenitentia* z roku 1440. Dlhé roky ho opatruvali vo farskej knižnici v starej Kremniči, kam sa už z výstavy nevrátil...

Ipolyi tak „pokračoval v diele“ biskupa Ignáca Battthyányia, ktorý v 18. storočí priblížil najcennejšie knižné poklady na východnom Slovensku a zašantročil ich do Alby Julie v Rumunske...

Aj tito vysokí cirkevní hodnostári mali veľmi ďaleko od vtedy ubedenej slovenskej zbierky Hauptovsko-Stummerovská z Továrnika, zbierka Osmitsová a menšie kolekcie zberateľov z meštianskych vrstiev). Niektorí zberatelia (Pálffy, Lanfranconi, ale aj ďalší) upravovali si svoje paláce na cele galérinej inštalácie, ba Andrássy postavil roku 1910 v Kráshorskom Podhradí osobitnú budovu galérie s vrchným prírodným osvetlením, so vstupnou halou a prevádzkovými priestormi, ktoré patrí k najstarším špecializovaným galérijným stavbám na Slovensku...

Je málo známu skutočnosťou, že k najvýznamnejším zberateľom na Slovensku patril vojvoda Albert Tešínsky (1738–1822), manžel Márie Kristíny, dcéry viedenskej cisárovnej Márie Terézie. Vzácne umelecké diela začal zhromažďovať roku 1768, keď ako uhorský mestodržiteľ žil na Bratislavskom hrade. Od roku 1780 pôsobil v Holandsku a roku 1794 rozkázal zbierku premiestniť do Viedne, kde sa stala základom dnešnej svetoznámej Albertiny s dielami Dürera, Raffaela, Rembrandta, Rubensa a iných velikánov. Je v nej vyše 40 000 kresieb a vyše milióna grafických listov.

Majstrovské diela z viedenskej Albertiny už neraz vystavovali vo viacerých metropolách — aj mimo Európu. Možno niekedy z nej časť vystavovať znova — po storočiach — aj v Bratislave...

Osud mnohých umeleckých diel a starožitností, ktoré opatruvali súkromní zberatelia na Slovensku, je smutný, lebo sa stratili, všelikto ich zašantročili. Príam otriasných prípadov bolo veľmi veľa...

Začiatkom druhej polovice 16. storočia žil v Trnave vzniesiený ostrihomský arcibiskup a primas Mikuláš Oláh. Predtým z povenia rakúskeho pavonika pôsobil na dvore belgickej časti tvorili francúzske a maďarské (Dokončenie na 47. strane).

historické, vojenské a cestopísne diela. V pracovni bývalého majiteľa kaštieľa každý obdivoval vzácné obrazy, bol medzi nimi aj mozaikový obraz chrámu sv. Marka v Benátkach, portrét maďarského štátnika Františka Deáka, plastika Petra Vischera z Norimbergu; nádherné skrine z dreva súčijského orecha (jednu z nich zdobili 98 vyrezávaných figúr), skriňa zo 18. storočia zdobená drahými kameňmi a bronzovými plastikami, rímsky mozaikový stôl... V menšom sále kraloval 8-dielny čínsky paraván, unikátna práca, vyzdobená hodvábnymi kvetmi a motýľmi... Bol tam aj predmety vyhotovené zo slonoviny v 15. a 16. storočí a kalich z ranej doby kresťanskej zo slonoviny, pochádzajúci z katakomb v Remeši...

Najcennejšia bola zbierka starého porcelánu a keramiky zo slávnych francúzskych, nemeckých, anglických a holandských manufaktúr (Sèvres, Meissen, Wegwood, Delft). Vo veľkom salóne boli pôvodne veľmi vzácné čínske tapety a čínsky nábytok, na stoloch a príborníkoch boli rozostavené staré čínske smaltové nádoby a porcelán zdobený scénami z čínskej mytológie.

Krásna bola i zbierka čínskych lakových predmetov z 18. storočia a 12-dielny čínsky paraván s figurálnou výzdobou, takisto z 18. storočia. V dámskych izbách bola veľká meissenšká súprava, dar arcikňažnej Márie-Kristíny Františkovi Zichymu, indické a benátske vzácnosti, 17 miniatúr, numizmatická zbierka a zbierka starých gem a razidiel. Cenné starožitnosti a umelecké predmety, ako napríklad kvasové maľby a podobne, boli v hosťovských izbách.

V ostatných miestnostiach boli hodnotné obrazy starých majstrov, reliéf z roku 1700, ebenová skriňa vykladaná farebným mramorom, zbierka starého maďarského fajansu, japonské polovinčné zbrane, výzbroj samurajov... Vo veľkej jedálnej bola vzácná zbierka japonskej a čínskej keramiky, pozostávajúca zo 680 kusov, maurské taniere, keramika z Rodosu a Urbína. V druhej jedálnej na druhom poschodí každú návštevníku upútali veľké rodinné portréty a 507 japonských a čínskych nádob. Na schodišti sa nachádzali veľké bronzové draky zo 17. storočia...

Po takej bohatej zbierke túžil nejeden súkromný zberateľ v nedalekej Viedni a v iných európskych veľkomestách. Žiaľ, dnes z nej existuje v kaštieľe Voderadoch veľmi málo exponátov. Ostatné sa stratili v rokoch druhej svetovej vojny a najmä na jej konci.

Položili na ne ruky aj viacerí podvodníci a zlodajci. Taki Iudia, čo ťažili a bohatili v tažkých vojnových dňoch.

V jednej vitrine dominovala palica z tropického dreva s briliantovým monogramom siamského kráľa. Na poschodí bola umiestnená knižnica s knihami mimoriadnej hodnoty, prevažne

1

Bolo o päť minút pol deviatej, keď Maigret dopil poslednú šálku kávy a vstal od stola. Bol iba november a ešte sa musele svietili. Paní Maigretová stála pri obloku a usilovala sa rozoznať chodecov, ktorí s rukami vo vreckách a zhrbení v hustej hmle sa ponáhali do práce.

— Bude hádam lepšie, keď si vezmeš ten hrubší kabát — povedala.

Pritom, ako sledovala Iudí na ulici, si uvedomila, aké je vonku počasie. V to ráno sa každý ponáhal, mnohí už mali šál a charakteristicky klepali nohami o chodník, aby sa zohriali, ba videla aj takých, čo si utierali nos.

— Prinesiem ti ho.

Ešte držal šálku v ruke, keď zazvonil telefón. Zdvihol slúchadlo a pritom sa aj on pozrel von, domy oproti sa takmer strácali v žltkavej hmlе, ktorá cez noc sadla do ulíc.

— Haló, pán komisár Maigret...? Tu Dupeu z komisiariátu des Ternes...

Zaujímavé, že mu telefonoval práve komisár Dupeu, ľovek, ktorý sa hádam najlepšie hodil do dnešnej ranej atmosféry. Dupeu bol policajným komisárom na ulici Etoile. Škúlik. Škúlik a jeho žena. A tvrdilo sa, že škúlia aj jeho tri dcéry, ktoré Maigret nepoznal. Bol to svedomity policajt, tak úzkostlivо sa usiloval urobiť všetko dobre, že by bol preto ochotný vypliť aj dušu. Aj predmety okolo neho boli pochmúrne. Hoci Iudia vedeli, že je to najlepší človek na zemi, každý ho radšej obľubil. A to už nespomíname, že v lete a či v zime bol večne nachladnutý.

— Prepáčte, že vám volám domov. Ale zišlo mi na um, že čo ak ste ešte neodšli, a tak som si povedal...

Neostávalo nič iné iba čakaf. Nech sa vyrozpráva. Potreboval vyrozprávať, prečo urobil to i ono, akoby cítil, že niečo pokazil.

— Viem, že ste najradšej osobne na mieste činnu. Možno sa mylím, no zdá mi, že ide o dosť mimořiadny prípad. Musím vám povedať, že ešte neviem nič alebo takmer nič. Len čo som prišiel...

Pani Maigretová čakala s kabátom v ruke a muž jej tieč povedal, aby sa neznepokojovala.

— Dupeu!

Policajt na druhom konci rozprával jednotvárne ďalej.

— Ako zvyčajne, do kancelárie som prišiel o ôsmej

a prezeral som prvé poštu, keď o ešte sedem mi zatelefonovala jedna upratovačka. Vošla do bytu na Carnotovej avenue a našla tam mŕtvolu. Pretože je to odtialto na skok, vybrali sme sa ta osobne aj s mojim tajomníkom.

— Vražda?

— V najhoršom prípade sa to dá povaľať za samovraždu, no ja som presvedčený, že ide o vraždu.

— Obet?

— Istá Louise Filonová, o ktorej som nikdy nepočul. Mladá žena.

— Už bežím.

Dupeu pokračoval ďalej, ale Maigret akoby ho už nepočul, zložil slúchadlo. Pred odchodom z domu zavolaal na Zlatnicke nábrežie a dal sa prepojiť na register zločincov.

— Je tam Moers? Áno, dajte mi ho k telefónu... Haló, to si ty, Moers? Nevzal by si si Iudi a neprišiel by si na Carnotovu avenue? Vražda... Ja už budem tam.

Dal mu číslo domu, obliekol si kabát a o chvíli k ostatným chodecom, ktorí sa ponáhľajú v hmlе, pričudila ďalšia chmúrna postava. Až na rohu Voltaireho bulváru našiel taxík. Avenue okolo Etoile boli takmer pusté. Smetiari vynášali popolnice. Väčšina okien bola ešte zavretá, iba v niekoľkých oblokoch sa svietilo.

Na Carnotovej avenue stál policajt v peleríne, nemal okolo seba nikoho, nijakých zavedacov.

— Ktoré poschodie? — spýtal sa Maigret.

— Tretie.

Vráiel do brány s medenými, dobre vyleštenými držadlami. V domovnikej byte sa svietilo, domovníčka práve raňajkovala. Pozrela naňho cez sklo, ale nevstala. Výtah chodil tieč, ako v každom dobre udržiavanom dome. Koberec na schodišti z lešteného dubového dreva boli krásne červené.

Na tretom poschodi uvidel troje dvere, chvílu vähal, vtom sa otvorili dvere na ľavej strane. V nich stál Dupeu s červeným nosom, Maigret ráftal s tým, že ho takého uvidí.

— Podte dnu. Čakám vás, ale radšej som sa na ničoho nedotýkal. Dokonca som ani nevypočul upratovačku.

Vošiel do predsiene, v ktorej bol iba jeden vešiak a dve stoličky, a potom ďalej do vysvetleného salónu.

— Upratovačka sa hneď preťakla, keď uvidela svetlo.

V rohu gauča bola čudne zhrbená mladá žena s hnedými vlasmi, na župane mala veľkú tmavočervenú škvru.

— Dostala gučku do hlavy. Vyzerá to, že vrh stra-

bol zo zadu a celkom zblízka. Ako vidíte, nespadla celkom na zem.

Bola mierne zvalená na pravom boku, hlava jej viesela, vlasmi sa takmer dotýkala koberca.

— Kde je upratovačka?

— V kuchyni. Požiadala ma, či si môže uvařiť šálku kávy. Vraví, že prišla o ďasmej ako každé ráno. Mala klúč od bytu. Vošla dnu a hned uvidela mŕtvolu, tvrdí, že sa ničoho nedotkla a že mi radšej ihned zatelefonovala.

Iba vtedy Maigret pochopil, čo sa mu zdalo čudné, keď vošiel. Za normálnych okolností by sa už na chodníku musel prebíjať cez rady zvedavcov. Aj obyvateľ domu už zvyčajne striehnu na poschodiach. Ale tu všade vládol pokoj, akoby sa nič nebolo stalo.

— Kuchynia je tam?

Našiel ju na konci chodby. Dvere boli otvorené. Žena oblečená v tmevom, čierne oči aj vlasys, sedela pri plynovom sporáku a pila kávu, fukala do nej, aby sa jej trochu ochladila.

Maigretovi sa zazdalo, že sa s ňou už kdeš stretoval. Stiahol oboče a premeral si ju, ona pokojne znášala jeho pohľad a ďalej sfkala kávu. Bola veľmi malá. Keď sedela, ledva sa nohami dotýkala dlážky, mala obuté veľké topánky, oblečené privelmi široké a dlhé šaty.

— Zdá sa mi, že sa poznáme, — povedal.

Odpovedala, ale ani okom nemihla:

— Celkom možné.

— Ako sa voláte?

— Désirée Braultová.

Rodné meno Désirée ho priviedlo na stopu.

— Neboli ste niekedy zaiknutá za krádež v obchodných domoch?

— Aj za to.

— A ešte za čo?

— Zaikli ma veľa ráz...

Na tvári nebolo vidieť ničaký strach. Prevdu povedala, nebolo vidieť nič. Pozerala ma do očí. Odpovedala mi. Ale to, čo si myslala, sa nedalo za nič na svete uhádnuť.

— Azda ste za to aj sedeli?

— Všetko si môžete nájsť v mojom spise.

— Prostítučia?

— Prečo nie...

Bolo to, pravdaže, dávno. Teraz už mohla mať až päťdesiat-šesťdesiat rokov. Bola vychudnutá. Vlasys jej nechelali, neosiveli, ale bolo ich pomenej a mestami ešte na presvitala holá lebka.

— Boli časy, keď som bola príteží.

— Od kedy pracujete v tomto byte?

— Na budúci mesiac bude rok. Začala som v decembri, krátko pred sviatkami.

— Pracujete tu celý deň?

— Iba od ďasmej ráno do dvanásťtej.

Káva voňala tak príjemne, že Maigret si dal ešte jednu. Komisár Dupeu stál placho vo dverách.

— Dupeu, dáte si aj vy?

— Dakujem. Pred nečelou hodinou som raňajkoval.

Désirée Braultová vstala a naliala si druhý raz kávy, zatiaľ na nej viseli. Nevážila viac ako širnástročne dievča.

— Pracujete aj inde?

— Na troch-štyroch mestach. Podľa toho ktorý týždeň.

— Žijete sám?

— S mužom.

— Aj on už niekedy sedel?

— Nikdy. Stačí mn, keď si vypije.

— Nepracuje?

— Už pätnásť rokov neodpracoval ani deň, ba nezatkol ani kliniec do steny.

Nevrávala to nijako zatpknuto, skôr vyrovnaným hlasom, z ktorého sa ľahko dala vystrihnúť króna.

— Čo sa stalo ráne?

Hlavou kývla na Dupeua.

— Ten vám to nepovedal? No dobre... Prišla som sem o ďasmej.

— Kde bývate?

— Pri námetní Clichy. Doviezla som sa sem metrom.

— Dvere do salónu boli otvorené?

— Nie.

— Keď ste ráno prichádzali, vaša paní nebývala hore?

— Ustávala až okolo desiatej, niekedy aj neskôr.

— Čo robila?

— Nič.

— Pokračujte.

— Otvorila som dvere do salónu a vtedy som ju tam uvidela.

— Nedotkli ste sa jej?

— Nemusela som sa jej dotýkať, aby som pochopila, že je mŕtva. Už ste videli niekoho, aby chodil po byte s polovicou hlavy?

— A ďalej?

— Zavolala som na komisáriát.

— Nepovedali ste nič susedom alebo domovníčke? Pokrčili plecami.

— Prečo by som mala buntosť. Judi?

— A ďo potom, keď ste dotelofonovali?

— Čakala som.

— A čo ste robili?

— Nerebilla som nič.

Bolo to naivné. Jednoducho ostala tam, čakala, až nieko zavŕši a možno aj pozerať na mŕtvolu.

— Môžete mi jednoznačne potvrdiť, že ste sa nijake nedotkli?

— Určite.

— Nenašli ste ničaký revolver?

— Nič som nenašla.

Vtom sa ozval komisár Dupeu.

— Všade sme hľadali nejakú zbraň, ale mŕtva.

— Mala Louise Filonová revolver? Zamykala skrine alebo niečo īne?

— Nič.

— Predpokladám teda, že vieta, kde je v skrinach?

— Aho.

— A nikdy ste tam nevideli ničakú zbraň?

— Nikdy.

— Povedzte, vedela vaša paní, že ste boli vo väzení?

— Všetko som jej povedala.

— Nevydesilo ju to?

— Mala z toho zábava. Neviem, či aj ona niekedy nesedela, je to celkom možné.

— Čo tým chcete povedať?

— Ze predtým ako prišla sem bývať, postávala na chodníku a naháňala chlapov.

— Ako to viete?

— Lebo mi to povedala. No aj keby mi te nebola povedala...

Na schodišti bolo počut dupot, Dupeu ťiel otvoriť. Prišiel Moers so svojimi ľudmi a s aparátou. Maigret povedal Moersovi:

— Nepúšťaj sa hned do roboty. Ja si tu ešte daže dorobiť, zatelefonuj medzitým prokurátorovi.

Désirée Braultová ho fascinovala — aj všetko, čo sa

dalo vytušiť za jej slovami. Vyzliekol si kabát, lebo mu bolo teplo, sadol si a pomaly pochlipkával kávu.

— Sadnite si.

— S radostou. Upratovačka len zriedkakedy počuje také niečo.

Akoby sa usmiala.

— Nemáte ani tučenia, kto by mohol zabiť vašu panu?

— Veru nle.

— Mávate veľa návštiev?

— Nikdy som nevidela nikoho, iba raz bol za ňou doktor, keď mala zápal prednúšiek. Je pravda, že už na obed odchádzam domov.

— Stretnávala sa s niekym?

— Viem iba toľko, že v skrine sú mužské papuče a župan. A škatuľku cigárov. Ona nikdy nešajúšila el-gary.

— Neviete, kto to môže byť?

— Nikdy som ho nevidela.

— Neviete ani ako sa volá? Nikdy s ňou netelefónoval, keď ste boli tu?

— Ale áno.

— Ako mi vratela?

— Pierrot.

— Nazdávate sa, že ju niekto vydržiaval?

— Predpokladám, že jej ktorí musel platiť nájomné. A všetko ostatné.

Maigret vstal, odložil šálku a napchal si fajku.

— Čo mám robiť? — spýtal sa.

— Nič. Čakaj.

Vrátil sa do salónu, kde muži z registra zločincov strieľali na jeho pokyn, aby sa dali do práce. V miestnosti bol poriadok. V popolníku pri gauči našli popol z cigaret a tri ohorky, na dvoch bol rúz.

Dvere do spálne boli odchýlené. Maigret s istým prekvapením zistil, že posteľ je odostieraná a na podhlavníku jama, akoby tam niekto spal.

— Lekár ešte nepríšiel?

— Nie je doma. Žena slúbila, že obtelefonusuje pacientov, ktorých mal dnes predpoludním navštíviti.

Otvoril niekoľko skriň a zásuviek. Šatstvo a bielizeň patrili mladej žene, ktorá sa obliekala dosť nevкусne a nie tak, ako by sa patrilo na dámnu z Carnotovej avenue.

— Moers, vezmi odľačky a všetko, čo treba. Ja zídem dolu a porozprávam sa s domovníčkom.

Komisár Dupeu sa ho spýtał:

— Ešte ma budete potrebovať?

— Nie, dakujem vám. Ešte dnes mi však pošlite hlásenie. Dupeu, boli ste milý.

— Aby ste mi rozumeli, hned som si pomysiel, že vás tento prípad bude zaujímať. Keby sa niekde pri gauči našla nejaká zbraň, bol by som usúdil, že ide o samovraždu, lebo, ako sa zdá, výstrel bol celkom zblízka. Hoci takéto ženy zvyčajne požerajú veronal, keď sa chcú zniesť zo sveta. Najmenej päť rokov som sa v tejto štvrti nestretol s prípadom, aby sa žena zastrelila. Aspoň nijaká zbraň sa pri mŕtvej nikdy nenašla...

— Dupeu, boli ste hľajený.

— V rámci svojich možností sa pokúšam o...

Pokračoval na schodišti. Maigret ho nechal pred domovníčkinými dverami a vošiel dnu.

— Dobrý deň.

— Dobrý deň, pán komisár.

— Poznáte ma?

Prikyvla.

— Viste, čo sa stalo?

— Rozprávala som sa s policajtom, ktorý stojí ná ulici. Povedal mi, že slečna Louise je mŕtva.

Domovníček byt vyzeral veľkopanský — ako všetky domovnícke byty v tejto štvrti. Domovníčka, ktorá mohla mať iba štyridsať rokov, bola slušne a celkom príjemivo oblečená. Napokon, bola dosť pekná, iba trochu prisilne nališená.

— Niekoju ju zabil? — spýtal sa, keď ei Maigret sedal k obloku.

— Podľa čoho tak súdite?

— Ak by zomrela prirodzenou smrťou, predpokladám, že by tu nebola polícia.

— Celkom pokojne mohla spáchať samovraždu.

— To nebolo v jej povahе.

— Poznali ste ju dobre?

— Ani veľmi nie. Nachodievala za mnou, iba že zavše odchýlila dvere, keď sa spýtovala, či nemá nejakú poštu. Aby sta mi rozumeli, neosítila sa dobre v tomto dome.

— Chcete povedať, že nepatrila do tohto prostredia ako ostatní vaš

chádzal, akoby sa ponáhľal, počula som, ako sa pustil smerom k Etoile.

— Nevideli ste mu do tváre? Nevyzeral vzrušený alebo...

— Nie.

— Potom večer už neprišiel nik za Louise Filonovou?

— Nie, neprišiel.

— Teda, ak lekár povie napríklad, že k vražde došlo medzi desiatou a jedenásťou hodinou večer, bude takmer isté...

— To som nepovedala. Povedala som, že okrem neho nikto už neboli za ňou.

— Bol muzikant podľa vás jej milencom?

Neodpovedala hneď, napokon zamrmrla:

— Neviem.

— Čo tým chceťa povedať?

— Nič, myšela som na výšku nájomného.

— Rozumiem, Nejde o takého muzikanta, ktorý by mohol dať svojej mileneke takýto hyt?

— Presne tak.

— Paní Cornetová, neprekvapuje vás, zdá sa, že zavráždili vašu nájomníčku,

— Nebola by som to predpokladala, ale na druhej strane ma to ani neprekvapuje.

— Prečo?

— Nemám na to nijaký mimoriadny dôvod. Ale zdá sa mi, že takým ženám to hrozí skôr ako ostatným. Aspoň k takým záverom prichádzame, keď čítame noviny.

— Chcel by som vás požiadat, keby ste mi pripravili zoznam všetkých nájomníkov, ktorí prišli alebo vyšli z domu včera večer po deviatej hodine. Vezmem si ho, keď budem odchádzať.

— To je celkom jednoduché.

Ked vyšiel od domovníčky, prokurátor, jeho zástupca s pisárom vystupovali z auta. Akoby všetkým tröm bolo zima. Hmla sa ešte nerozplynula a každý do nej pridával ešte aj svoj dych.

Podali si ruky. Vošli do výťahu. V dome, okrem treteho poschodia, vládol nadalej ten istý pokoj, ako keď sem prišiel Maigret. Tunajší nájomníček nepatria k ľudom, ktorí majú odchýlené dvere a snoria, ktorí ide hore a ďol, alebo ktorí by sa zbehli na poschodiach, lebo našli zavraždenú ženu.

Moersovi technici rozložili takmer po celom byte prístroje a doktor dokončil ohľadku mŕtvoly. Podal Maigretovi ruku.

— Kedy? — spýtal sa komisár.

— Len tak baj očko medzi deviatou večer a polnočou. Skôr by som povedal, že horná hranica je okolo jedenásťej.

— Predpokladám, že smrť nastala ihned.

— Videli ste ju. Výstrel bol z bezprostrednej blízkosti.

— Zozadu?

— Zozadu, trochu zboku.

Ozval sa Moers:

— Asi práve vtedy fajčila, lebo na kobereci sme našli spadnutú cigaretu, tam aj dotlela. Ešte šťastie, že sa nechytí koberec.

— O čo vlastne ide? — spýtal sa zástupca prokurátora, ktorý ešte nevedel o ničom.

— Neviem. Možno o obyčajnej vražde. Ale čudoval by som sa.

— A máte už nejaké vysvetlenie?

— Nič. Znovu sa idem pozahvárať s upratovačkou. Skôr ako vošiel do kuchyne, zatelefonoval na Zlat-

nické nábrežie a požiadal Lucasa, ktorý mal službu, aby hneď prišiel za ním. Potom sa prestal zaujímať o zástupcov súdu a o špecialistov, ktorí pokračovali vo svojej práci.

Pani Braultová sa ani nepohla. Už nepila kávu, ale pofajčievala si, čo sa zdaľo čudne, súdiac podľa jej telesného vzhľadu.

— Predpokladám, že mi dovolite? — spýtala sa a po hľadom sledovala Maigreta.

Sadol si oproti nej.

— Rozprávajte.

— A o čom?

— O všetkom, čo viete.

— Už som vám všetko povedala.

— Čo robievala Louise Filonová celé dni?

— Môžem vám rozprávať iba o tom, čo robievala predpoludním. Vstávala okolo desiatej. Lepšie povedané, vtedy sa prebúdzala, no hneď nevstala. Do posteľe som jej nosila kávu, tam ju pila, fajčila a čítala.

— A čo čítala?

— Obrázkové časopisy a romány. Zavše počívala aj rozhlas. Určite ste si už všimli, že na nočnom stolíku je rádio.

— A netelefonovala?

— Okolo jedenásťej.

— Každý deň?

— Takmer každý deň.

— Pierrotovi?

— Áno, Pierrotovi. Na poludnie sa niekedy obliekla a šla sa na obedovať von, bývalo to však veľmi zriedka. Väčšinou ma posielala k mäsiaroví, aby som jej kúpila nejakú salámu alebo hotové jedlá.

— Nemáte ani tušenia, čo robievala po obeede?

— Predpokladám, že chodievala do mesta. Musela chodiť von, lebo na druhý deň ráno som našla špinavé topánky. Určite brúšila po obchodoch ako všetky iné ženy.

— Nevečeriavala doma?

— Málokedy mi ostal špinavý riad.

— Nazdávate sa, že chodievala za Pierrotom?

— Za ním alebo za niekym iným.

— Ste presvedčená, že ste ho nikdy nevideli?

— Určite.

— Nikdy ste nevideli ani nijakého iného neznámeho muža?

— Iba z plynární alebo poslika.

— Koľko rokov ste už neboli vo väzení?

— Šesť.

— Už vás prešla chut kradnutia po obchodných domoch?

— Už mi to tak nejde. Práve vynášajú mŕtve telo. V salóne bolo hlučno, naozaj to boli zriadenec z Ústavu súdneho lekárstva.

— Dlhú si to dobré neužíval!

— Čo tým chceťa povedať?

— že až do dvadsiatich štyroch rokov treba biedu a potom siedva dva roky sa mala dobre.

— Zdôverovala sa vám?

— Rozprávali sme sa ako ostatní ľudia.

— Povedala vám, z akého prostredia vyšla?

— Narodila sa v osiemnásťom okrese, tak povediac na ulici. Najkrajšie roky prežila vo Štvrti la Chapelle. Keď sa sem nastahovala, myšela si, že tu bude mať krásny život.

— Nebola šťastná?

Upratovačka pokrčila plecami, s akousi lútosťou pozrela na Maigreta, akoby ju prekvapilo, že komisár má tak málo pochopenia.

— Myslite, že sa jej veselo žilo v tomto dome, kde ľudom nestála ani za to, aby sa na ňu pozreli, keď sa s ňou stretli na schodoch?

— Prečo sa sem teda nastahovala?

— Mala asi na to svoje dôvody.

— Vydržiavala ju ten muzikant?

— Kto vám vravel o muzikantovi?

— Na tom nezáleží. Pierrot je saxofonista?

— Myslím. Viem iba toľko, že hráva v nejakom podniku.

Vrávela len to, čo chcela. Teraz, keď Maigret mal už presnejšiu predstavu o tom, aká bola Louise Filonová, s presvedčením mohol tvrdiť, že obidve ženy každé predpoludnie debatovali veľmi úprimne.

— Nezdá sa mi, že by muzikant z nejakého podniku vládal platit nájomné za takýto byt.

— Ani mne.

— No tak?

— Tak tam musel byť niekto iný, — poznamenala pokojne.

— Bol Pierrot u nej včera večer?

Nezachvela sa, nadalej mu vytvrala pozeralu do očí.

— Akoby vás odrazu posadla myšlienka, že on ju zabil... Iba jedno vám môžem povedať: mali sa radi.

— Priznala sa vám s tým niekedy?

— Nielenže sa mali radi, ale ustavične snívali iba o tom, že sa zoherú.

— Prečo to neurobili?

— Možno preto, že nemali peniaze. Možno aj preto, že ten druhý sa jej nechcel vzdať.

— Aký druhý?

— Viete veľmi dobre, takisto ako ja, že vravim o tom, čo platil. Ľovek vám musí všetko zavesiť na nos?

Vtedy Maigretovi zislo čosi na um, vošiel do spálne a otvoril skriňu. Chytil do ruky pári mužských papierov z lesklej kozľaciny, usíté na mieru u jedného z najdrahších parížskych obuvníkov z ulice Saint-Honoré. Keď zvesil župan z hrubého hodvábu gaštanovej farby, našiel značku krajčíra z ulice Rivoli.

Moersovi spolupracovníci medzitým odišli. Moers však zákal na Maigreta v salóne.

— Čo si našiel?

— Pravdaže, odtlačky, staré a čerstvé.

— Mužov?

— Najmenej jedného muža. O hodinu budeme mať výsledky.

— Daj ich do kartotéky. Vezmi tieľo papuče a župan. Keď prídeš na Zlatnícke nábrežie, odovzdaj ich Jauvierovi alebo Torrenceovi. Bol by som rád, keď zašli za obchodníckmi, ktorí ich dodali a ukázali im ich.

— Predpokladám, že s papučami nebudú nijaké problémy, lebo majú výrobne číslo.

V byte znova zavľádlo ticho a Maigret sa vybral za upratovačkou do kuchyne.

— Môžete pokojne odísť.

— A môžem poupratovať?

— Dnes ešte nie.

— A čo mám robiť?

— Chodťte domov. Zakazujem vám však vzdialosť sa z Paríža. Je celkom možné...

— Rozumiem.

— Ste presvedčená, že mi už nemáte čo povedať?

— Ak si na niečo spomeniem, dám vám to vedieť.

— Dovolte ešte jednu otázku? Ste si istá, že ste nevyšli z bytu od okamihu, keď ste našli mŕtve telo a kým neprišiel policajný komisár?

— Môžem odprisať.

— A nikto nevošiel dnu?

— Ani myš.

Zvesil nákupnú tašku, ktorú vždy nosievala so sebou a Maigret sa pozrel, či v nej nemá revolver.

— Prehľadajte ma celú, aby ste mali dušu úplne na mieste.

Neprehľadal ju, ale na uspokojenie svedomia, aj keď mu to bolo dosť neprijemné, rukami jej prešiel po volných časoch.

— Kedysi by vás to bolo tešilo.

Odišla. Na schodoch sa stretla s Lucasom, ktorý mal mokrý klobúk i kabát.

— Príš?

— Hádam desať minút. Čo mám robiť, pán šéf?

— Ani presne neviem. Chcem, aby si ostal tu. Ak niekto bude telefonovať, pokús sa vypátrať, odkiaľ volá. Možno sa niekto ozve okolo jedenásťej. Upozorni oddelenie, nech rozhovor prepoja do odpočívacieho boxu. No a ostatné? Nadalej snor po kútoch. My to už máme za sebou, ale ľovek nikdy nevie.

— O čo presne ide?

— O jedno dievča, ktoré nedaleko Barbesovej ulice postávalo na chodníku, lovilo chlapov a teraz ho tu ktorí užibovali. Zatiaľ vieme iba toľko, že mala za milence muzikanta z akéhosi podniku.

— On ju zabil?

— Bol u nej včera ve

— Potrebujem isté informácie. Tvrdíte, že včera večer bol v práci?

— Nič netvrdím. Vrávím len pravdu. O siedmej bol hore a hral na saxofón.

Pohľadom ukázal na visiace pódium.

— Ale okolo deviatej odišiel.

— Mal telefón. Bolo o desať minút pol desiatej.

— Lulu?

— To vám neviem povedať. Asi āno.

— Ja to viem, — odvetila žena. — Bola som blízko telefónu.

Telefón neboli v búdke, ale visel na spevnenom märe pred vchodom do záchodov.

— Povedal jej:

„Hned som tam.“

— A obrátil sa ku mne:

„Mélanie, musím tam odbehnuť.“

— Spýtala som sa ho:

„Stalo sa niečo?“

— Odpovedal:

„Tak sa zdá.“

— A skôr ako odišiel, vybehol k muzikantom a čosi im povedal.

— Kedy sa vrátil?

Tentoraz odpovedal krémár:

— Pred jedenástou.

— Bol nejaký mimoriadne rozrušený?

— Nič som nezbadal. Ospravedlňil sa, že musel odišť a znova si sedol na svoje miesto. Hral až do jednej po polnoci. Po záverečnej, ako zvyčajne, si sedol s nami a dal si pohárlik. Keby bol vedel, že Lulu je mŕtva, asi by sa mu s nami sedel nechcelo. Bol do nej šialene zaľúbený. A veľmi dávno... Sto ráz som mu vrável:

„Milý Pierrot, nemáš pravdu! Ženy treba brať, kým za niečo stojia a...“

Spoločníčka ho sucho prerušila:

— Pekne ďakujem!

— To nie je tu isté.

— Lulu nebola doňho zaľúbená?

— Pravdaže bola!

— Mala aj niekoho iného?

— Saxofonista jej nemohol platiť nájomné za byt nedaleko Etoile.

— Vieťte, kto to bol?

— Nikdy sa mi o tom nezmienila, ani Pierrotovi nie. Viem iba toľko, že po operácii sa jej život značne zmenil.

— Po akej operácii?

— Pred dvoma rokmi tažko ochorela. Vtedy ešte žila v našej štvrti.

— Postávala na ulici?

Muž pokrčil plecami.

— A čo myslíte, čo tu robia?

— Pokračujte.

— Odviedli ju do nemocnice, a keď sa Pierrot od nej vrátil, povedal, že niesť nijakej nádeje. Neviem, čo jej bolo, mala čosi s hlavou. Po dvoch dňoch ju prevezli do druhej nemocnice, na lavo brehu Seiny. Bohvie akú operáciu jej to urobili, no po niekoľkých týždňoch sa z toho vylizala. No sem sa už nevrátila, iba na návštavu.

— Ihned sa prestahovala na Carnotovu avenue?

— Ty sa na to nepamätaš? — spýtal sa majiteľ manželky.

— Pamätam. Najprv bývala na La Fayettovej ulici.

Ked sa Janvier vrátil okolo tretej na Zlatnické nábrežie, neboli o nič mädréjší. Maigret sedel vo svojej

kancelárii v košeli, lebo v miestnosti bolo veľmi teplo, a z fajky vychádzal modrastý dym.

— Sadni si a rozprávaj.

Janvier rozpozadal, čo robil a čo sa dozvedel.

— Požiadal som, aby hliadkovali na staniciach, — povedal komisár, keď Janvier skončil. — Pierrot sa zatial nepokúsil odcestovať.

Ukázal mu antropometrickú kartu, na ktorej bol portrét muža spredu i zezadu, nevyzeral na tridsať rokov, ale na oveľa menej.

— To je on?

— Áno. Ako dvadsaťročného ho zaťkli prvý raz za ubliženie na tele pri nejakej bičke v kríme na Flámskej ulici. O pol druhu roka ho s jedným dievčaťom, s ktorým žil, zaistili za podozrenie zo spoluúčasti na krádeži, no nedalo sa mu to však dokázať. Keď mal dvadsaťtri rokov, bol zaťknutý posledný raz za príživnieto. V tom čase nikde nepracoval a žil z prostície istej Ernestine. Odvtedy nič. Jeho opis som dal rozoslať na všetky policajné komisariátu. Janin hliadkuje stále pred hotelom?

— Áno. Usúdil som, že to bude celkom rozumné.

— Dobre si urobil. Nemyslím, že by sa tam v krátkom čase vrátil, ale musíme byť pripravení na všetko. Lenže ja potrebujem Janina. Namiesto neho tam pošiem maľeho Lapointa. Vieš, čudoval by som sa, keby sa Pierrot pokúsil odišť z Paríža. Žil tu celý čas, vo svojej štvrti pozna každý kút, celkom ľahko sa môže stratiť. Janin sa tam pohybuje lepšie ako my. Zavolaj Lapointa.

Lapointe si vypočul inštrukcie a vzápäť vybehol von s takou horlivostou, akoby celá farba vyšetrovania spočívala iba na ňom.

— Máme aj spis Louise Filonovej.

— Od pätnásťich do dvadsaťich štyroch rokov ju vela ráz naložili do zeleného antona, odviezli do policajného väzenia, vyšetrovali a pozorovali, no väčšinou ju po niekoľkých dňoch prepustili.

— To je všetko, — povzdyhol si Maigret a o podpätku oklepol fajku. — Lepšie povedané, nie je to absolučne všetko, ale ostatné poznámky sú veľmi nejasné.

Možno si to vrável iba tak pre seba, aby si v hlave urovnal myšlienky, ale Janvierovi to lichotilo, že môže byť pri tom.

— Kdesi musí byť muž, ktorý ubýval Lulu na Carnotovej avenue. Hned ráno som ostal ohurený, keď som to dievča našiel v takom dome. Chápeš?

— Áno.

Vydrižiavane dievčatá sa zvyčajne nestahuju do takýchto bytov. Ba ani do takej štvrti nie.

— Najprv som si povedal, že jej milenec ju tu ubýval iba preto, aby ju mal nablízku. Lenže, ak domovníčka neklame, vieme, že Lulu nepríjemala nikoho okrem Pierota. Ani nejaký pravidelné nevychádzala do mesta, celé týždne ostávala doma.

— Začínam tomu rozumieť.

— Čomu?

Janvier sa začervenal a priznal sa:

— Neviem.

— Áni ja neviem. Iba predpokladám. Župan a pánske papuče, ktoré sme našli v skriňi, určite nepatria saxofonistovi. U kraja na Rivoli nevedeli povedať, kto kúpil župan. Majú stôvky zákazníkov a nezapisujú meno kupujúcich v obchode. Obuvník je čudný starec, tvrdí, že dnes nemá kedy prezerat knihu objednávok, ale slubuje, že sa na to pozrie v najbližších dňoch. Stále nám vychádza, že za Louise Filonovou chodieval ešte niekto iný ako Pierrot a že mal s ňou dosť dôver-

ný vzťah, keď si tam obliekal župan a papuče. Ak ho domovníčka nikdy nevidela...

— Môže celkom pokojne bývať v tom istom dome?

— Je to najlogickejšie vysvetlenie.

— Máte zoznam obyvateľov?

— Lucas mi ho pred chvíľou zatelefonoval.

Janvier sa v duchu spýtoval, prečo sa šef tvári tak námosúrene, akoby sa mu v tej veci čosi nepáčilo.

— Keď si mi vrável o Lulinej chorobe a o jej operácii, mohlo by to niečo naznačovať, no potom...

Spokojne si zapálil fajku, sklonil sa nad zoznamom mien, čo mal na stole.

— Vieš, kto býva priamo nad ňou? Profesor Gouin, chirurg, ktorý je akoby náhodou najväčším odborníkom na operácie mozgu.

Janvier zareagoval otázkou:

— Je ženatý?

— Pravdaže a žena žije s ním.

— Čo urobíte?

— Najskôr sa porozprávam s domovníčkou, ktorá, ak mi aj ráno neklamala, určite nepovedala všetko. Možno zájdem aj za matkou Braultovou, ktorá je na tom rovnako.

— A čo mám robiť ja?

— Ostaneš tu. Keď Janin zatelefonuje, požiadaj ho, aby sa pustil do pátrania po Pierrotovi. Daj mu poslat jeho fotografiu.

Bolo päť hodín a na uliciach tma, keď Maigret prešiel cez mesto v policajnom aute. Keď ráno jeho žena pozerala z obloka, aby zistila, ako sú Judia oblečení, mal čudné myšlienky. Povedal si, že ten deň presne zodpovedá predstave o „pracovnom dni“. Tie dve slová mu zisli na um mimovoľne, ako keď si človek spomene na nejakú pesničku. Bol to deň, keď si človek nepredstavuje, že by Judia chodili po ulici len tak pre potešenie, ani preto, aby sa potešili kdekoľvek, ale deň, keď sa každý ponáhľa, keď každý iba so sebzaprenim urobí to, čo musí, keď sa člapká v daždi, lezie do papuľ metra, do obchodov, kancelárií a okolo neho je iba sivo a mokro...

Takto pracoval aj on; v kancelárii mal veľmi teplo, a preto nie s veľkým nadšením sa znova vybral na Carnotovu avenue, na ktorej stál vysoký, kamenný a nepríťažlivý dom. Statočný Lucas ešte vždy sedel v byte na treťom poschodi, Maigret ho uvidel zdola, rukou odhrnul záclonu a smutne sa díval na ulicu.

Domovníčka sedela vo svojom byte za okrúhlym stolom a opravovala posteľnú bielizeň, s okuliarmi na očiach už nevyzerala taká mladá. V byte bolo teplo, všeade vládol pokoj, bolo počutie iba tikanie starých pondusoviek a syčanie plynu v kuchyni.

— Nedajte sa vyrušovať. Prišiel som sa s vami iba trochu pozhvárať.

— Viete naisto, že ju zabili? — spýtala sa, keď si Maigret vyzliekal plášť a dôverne si sadol oproti nej.

— Iba ak by niekto po jej smrti bol odniesol revolver, čo je nepravdepodobné. Slážka bola hore sama iba niekoľko minút, a keď odchádzala, presvedčil som sa, že nič neberie so sebou. Pravdaže, prezrel som ju iba tak zbežne. O čom rozmýšľate, vážená a milá pani Cornetová?

— Ja? O ničom zvláštnom. O tom úbohom dievčati...

— Ste presvedčená, že ráno ste mi povedali všetko, čo viete?

Videl, ako očervenela a nižšie sklonila hlavu nad robotou. Až po chvíli sa spýtala:

— Prečo sa ma na to sputujete?

— Lebo sa mi zdá, že poznáte človeka, ktorý uby-

toval Louise Filonovú v tomto dome. Vy ste prenajímali byt?

— Nie. Správca.

— Pôjdem za ním, predpokladám, že bude viedieť toho viac. Myslím, že vybehnem aj na štvrté poschodie, potrebujem sa na niečo spýtať.

Tentoraz prudko zdvihla hlavu.

— Na štvrté, vrávite?

— Býva tam profesor Gouin? Ak dobre rozumiem, so ženou sú na celom poschodi sami.

— Áno.

Spamätala sa. Pokračoval:

— Rád by som sa ich spýtal, či včera večer nič nepočuli. Boli doma?

— Paní Gouinová āno.

— Celý deň?

— Áno. Prišla k nej na návštavu sestra, sedeli spolu do pol dvanásťej.

— A profesor?

— Okolo ôsmej odišiel do nemocnice.

— Kedy sa vrátil?

— Okolo štvrt na dvanásť. O niečo skôr, ako odišla jeho švagríná.

— Profesor chodíva často večer do nemocnice?

— Zriedkakedy, v súrnych prípadoch.

— Teraz je doma?

— Nie. Takmer nikdy sa nevrača domov pred večerou. Aj v byte má ordináciu, no pacientov tam prijíma iba vo výnimočných prípadoch.

— Pôjdem teda vypočuť jeho ženu.

Nechala ho, aby vstal, prešiel k stoličke, na ktorej mal prehodený plášť. Keď otváral dvere, vtedy zamrmala:

— Pán Maigret!

Tak trochu na to čakal, obrátil sa so slabým úsmevom. Kým hľadala slová a takmer prosebne sa tvárla, povedal:

— Je to on?

Bola v rozpakoch.

— Hádam nechcete povedať, že by profesor...

— Ale nie, tak som to nemysiel. No som takmer presvedčený, že profesor Gouin nasťahoval Louise Filonovú do tohto domu.

Smutne prikývia.

— Prečo ste mi to nepovedali?

— Lebo ste sa ma na to nespýtovali.

— Spytoval som sa vás, či nepoznáte muža, ktorý...

— To nie. Spytovali ste sa ma iba toľko, či som niekedy nevidela isté niekoho okrem muzikanta hore po schodoch.

Márne by sa bol s ňou dohadovať.

— Profesor vás prosil, aby ste nikomu nič nevraveli?

— Nie. Tomu je to jedno.

— Ako to viete?

— Lebo sa s tým netají.

— A prečo ste mi teda nepovedali...?

— Neviem. Mysela som, že je zbytočné upútiať naňho pozornosť. Zachránil mi syna. Operoval ho zadarmo a ošetroval ho výše dvoch rokov.

— Kde máte syna?

— V armáde.

— Vie o tom paní Gouinová?

— Áno. Nežiaril. Je na to zvyknutá.

— Celý dom teda vie, že Lulu je profesorovou milenkou?

— Nevedia to iba tí, čo o tom nechcú vedieť. U nás sa nájomníci mälo zaujímajú o tých druhých. Dosť

často zíšiel na tretie poschodia v pyžame alebo v župane.

— Aký je to ľovek?

— Nepoznáte ho?

Hľadela na Maigreta sklamane. Komisár často videl v novinách Gouinovú fotografiu, ale nikdy sa s ním osobne nes stretoval.

— Má okolo šesťdesiat rokov?

— Sesťdesiatdva. Nevyzerá na to. Napokon, u takých mužov ako on vek nerozohoduje.

Maigret si hmlisto spomína na veľkú hlavu, hrubý nos, tvrdú bradu, no aj na ovisnuté lica pod očami. Pobavil sa, keď videl, a akým nadšením rozpráva o ľom domovníčku, akoby nejaká poslucháčka konzervatória rozprávala o svojom profesorovi.

— Neviete, či bol s ňou včera večer pred odchodom do nemocnice?

— Povedala som vám, že bola iba osem hodín a mládežnec prišiel neskôr.

Usilovala sa iba o to, aby zlavila Gouinu podezrenia.

— A keď sa vrátil?

Bolo všietko, ako hľadá najvhodnejšiu odpoveď.

— Určite nie.

— Prečo?

— Lebo jeho ĥvagríná zíšla dolu, len čo sa vrátil domov.

— Myslite, že sa s ňou stretol?

— Predpokladám, že naňho najprv čakala, a potom odísala.

— Nejako horľivo ho bránilo, pani Cornetová.

— Vrávim len pravdu.

— Ked pani Gouinová o všetkom vie, niet dôvod, aby som nezašiel za ňou.

— Myslite, že je to vhodné?

— Možno ani nie. Máte pravdu.

Znovu sa pobrał k dverám.

— Kam ide?

— Hore. Nechám odchýlené dvere, a keď sa profesor bude vracať, požiadam ho o krátke rozhovor.

— Ked vám na tom tak záleží.

— Ďakujem.

Bola mu sympathetická. Ked zavrel dvere, obrátil sa a pozrel sa na ňu cez sklo. Vstala, a keď ho zbadala, akoby hľadala, že sa tak ponáhla. Pobrala sa do kuchyne, až tam potrebovala niečo rýchlo urobiť, komisár bol však presvedčený, že sa neponáhla do kuchyne, ale ku okruhlemu stolíku pri obloku, kde bol telefón.

3

— Kde si ju našiel? — spýtal sa Maigret Lucasa.

— Na hornej poličke v kuchynskej skriňe.

Bola to biela, papierová škatuľa od topánok, previazaná červenou šnúrkou, ktorú Lucas nechal na okruhlom stolíku. Jej obsah pripomína Maigretovi iné „poklady“, aké videl tak často na vŕdieku alebo v chudobných rodinách, sobášny list, niekoľko zašiltutných listov, zavŕšených potvrdenky zo záložne, no nie vždy v škatuli, ale aj v polievkovej alebo v kompotovej misi pekného servisu.

Ani poklad Louise Filonovej sa veľmi nelišil od ostatných. Neboli tam sobášny list, ale rodny list, ktorý vydala radniča osiemnásťročného parížskeho okresu, potvrdzujúci, že Louise Marie Josephine Filonová sa narodila v Paríži, otec, Louis Filon, črevár, bytom na

Cambraiskej ulici nedaleko bitánku de la Vilette a matka Philippine Le Flemová, práčka.

Bol to asi matkın portrét, ktorý urobil nejaký na blízku žijúci fotografista. Tradičné pozadie predstavovalo park so zábradlím. Žena, mohla mať tridsať rokov, uprene hľadala pred seba a nebola schopná sa usmiesť na fotografovo požiadanie. Okrem Louise určite mala viac detí, lebo už mala deformované telo a prázdný živôtik.

Lucas sa znova rozvalil v kresle, v ktorom sedel predtým, ako siel otvoril komisárov. Keď Maigret posielal dnu, musel sa usmiesť, lebo pri horiacej cigarete v popolníku videl jeden z Lulínich ľudových románov, po ktorom si hľadal od nudy a z ktorého takmer polovicu prečítal.

— Zomrela, — povedal Lucas a ukázal na fotografinu. — Pred siedmimi rokmi.

Podal ťefovi výstrižok z novín, zo strany oznámení a inzerátov, kde sa vymenúvali osoby, ktoré v ten deň zomreli. Bola medzi nimi aj Philippine Filonová, rodená Le Flemová.

Dvaja policajti nechali odchýlené dvere a Maigret napínal uši, aby počul výtah. Jedný raz, čo sa pohol, zastal na druhom poschodi.

— A jej otec?

— Iba tento list.

Bol napísaný ceruzkou na lacnom papieri a písme svedčilo o tom, že pisateľ nechodiť veľa do školy.

Moja milá Louise,

pišem Ti, aby som Ti oznámi, že som znova v nemocnici a že je so mnou veľmi zle. Možno sa v Tebe ozve kúsok dobrého srdca a pošleš mi nejaké peniaze, aby som si mal za čo kúpiť tabak. Tvrđia, že mi to robí zle na žalúdok, ale nechávajú ma zomrieť od bludu. Posielam tento list do krčmy, v ktorej ďa vrajidel muž, čo je tu. Určite ďa poznajú. Aj tak už čoskoro zatrasiem kopytami.

Tvoj otec

Hore v rohu bol názov bézierskej nemocnice v okrese Hérault. Nedalo sa zistíť, kedy bol list napísaný, lebo pisateľ nenapísal nijaký dátum, ale súdil podľa začiatku papiera, mohlo to byť pred dvoma-tromi rokmi.

Dostávala Louise Filonová aj nejaké iné listy? Prečo si odložila iba tento? Preto, že jej otec hned nato zomrel?

— Polinformuj sa v Béziera.

— Dobre, pán komisár.

Maigret nenašiel ďalšie listy, poprezeral si iba fotografie, väčšinou zábbery z jarmokov. Na niektorých bola Louise sama, na ďalších s Pierrotom. Bol tam aj legitimačné fotografie dievčiny z fotoautomatov.

Okrem toho v škatuli boli drobné veci, ktoré si takisto priniesla z jarmokov: psík z porcelánu, popolinsk, slon zo skla a papierové ruže.

Bolo by normálne nájsť takýto poklad kdeosi pri Barbierevom bulvári alebo pri bulvári de la Chapelle. Ale v byte na Carnotovej Avenue papierová škatuľa mala takmer tragický nádych.

— To je všecko?

Ked mu Lucas chcel odpovedať, ohidva sa zrazu strhli, lebo zazvonil telefón, Maigret sa ponáhľal zdvihnuť slúchadlo.

— Haló! — ozvalo sa v telefóne.

— Je tam pán Maigret?

Na druhom koneči bola nejaká žena.

— Áno, pri telefóne.

— Pán komisár, ospravedlijujem sa, že vyuřujem, ale telefonovala som vám do úradu a tam mi povedali, že ste pravdepodobne tu alebo že sa tu zastavila. Gouinová pri telefóne.

— Počívan.

— Môžem zísť dolu, rada by som sa s vami trochu porozprávala.

— Nebolo by jednoduchšie, keby som vyšiel ja za vami?

Vrávela rázne. A tak mu aj odvetila:

— Radšej zidem dolu, nechceš by som, aby ste sa streliš s manželom, keď sa vráti.

— Ako chcete.

— Hned som dolu.

Maigret stačil pošeprudiť Lucasovi:

— Manželka profesora Gouina, ktorý býva o poschode vyššia.

O chvíli počuli kroky na schodišti, potom kto si vošiel do bytu a zavrel za seba odchýlené dvere. Zakoľopal v predsiene, Maigret sa pobral oproti a povedal:

— Podľa ďalej, pani Gouinová.

Správala sa veľmi prirodzeno, akoby jej bolo všetko známe, nič si neprezerala, ihneď sa obrátila na komisára.

— Predstavujem vám kolegu Lucasa. Rásto si sadnú...

— Dakujem.

Bola vysoká, dosť silná, ale nie tučná. Gouin mal sesesťdesiatdva, ona mohla mať takých štyridsať päť rokov, nevyzerala staršie.

— Predpokladám, že ste čakali na môj telefonat? — povedala a usmiala sa.

— Hovorili ste a domovníčkou?

Zaváhala, nespustila pritom z uho oči a výraznejšie sa usmiala.

— Áno, hovorila. Pred chvíľou mi telefonovala...

— Vedeli ste teda, že som tu. Ku mne do kancelárie ste telefonovali len preto, aby ste urobili dejem, že ste konáte prirodzené.

Trochu sa začervenalá, ale nestratila nič zo svojej istoty.

— Mohla som tušiť, že to uhádnete. Akokoľvek by som sa bola s vami spojila, verte mi. Od rána, keď som sa dozvedela, čo sa tu stalo, mala som v úmysle sa s vami rozprávať.

— A prečo ste to neurobili?

— Možno preto, že som nechceš, aby sa do toho zamiešal môj manžel.

Maigret nespustil z nej oči. Všimol si, že pohľadom neprešla po izbe a že neprejavila nijakú zvedavosť.

— Kedy ste tu boli posledný raz, pani Gouinová?

Znovu sa trochu začervenalá, ale pokračovala ešte dobrá herečka:

— Aj to viete? Nikto vám to predsa nemohol povedať. Ani pani Cornetová.

Zamyslela sa, ale veľmi rýchlo našla odpoveď na jeho otázku.

— Určite som sa nesprávala tak ako osoba, ktorá prvý raz vŕdže do cudzieho bytu, najmä do bytu, kde došlo k vražde?

Lucas teraz sedel na gandí, tekmer na tom istom mieste, kde ráno ležal mŕtve telo Louise Filonovej. Pani Gouinová si sedla do kresla a Maigret ostal stáť, chrńcom opretý o kozub, v ktorom bola imitácia drovených polien.

— Dovolite, aby som sa pokusila dať vám aký-to obraz o jeho povah?

— Prosím.

— Pravdepodobne viete, že pochádza z chudobnej rolnickej rodiny v Cévenach.

— Áno, viem, že pochádza z rolnickej rodiny.

— A za to, čo dosiahol, vďačí len svojej výtrvalosti.

dievčina, ktorá tu bývala, že môj muž dostal srdečový záehvat.

— Bol v spálni?

— Áno. Zíšla som dolu a poskytla som mu prívomoc.

— Študovali ste medicinu?

— Skôr ako som sa zaňho vydala, bola som ošetrovateľkou.

Len čo vošla dnu, Maigret sa v duchu sputoval, do akého prostredia ju má zaradiť, ale nepríšiel na to. Teraz už lepšie chápal, odkiaľ berie toľkú istotu.

— Pokračujte.

— Je to takmer všetko. Keď som chcela zatelefonovať jednému nášmu priateľovi lekárovi, vtedy sa Etienne prebral a zakázal mi, aby som niekoho volala.

— Bol prekvapený, keď vás tam uvidel?

— Nie. Vždy mi všetko povedal. Nič predo mnou neskrýval. V tú noc vyšiel so mnou hore a nakoniec pokojne zaspal.

— Bol to jeho prvý záehvat?

— Už predtým mal jeden, nebezpečnejší. Bolo to pred troma rokmi.

Stále bola pokojná, ovládala sa, nebolo fažké si ju predstaviť ako ošetrovateľku pri ľôžku nejakého pacienta. Najprekvapenejší bol Lucas, ktorý ešte nevedel nič o tomto prípade, nechápal, ako jedna žena môže tak pokojne hovoriť o manželovej milenke.

— Prečo ste sa chceli zhovárať so mnou dnes večer? — spýtal sa Maigret.

— Domovníčka mi povedala, že sa chcete rozprávať s mojim mužom. Povedala som si, či sa tomu nedá vyhnúť a či sa nedozviete odo mňa to, čo potrebujete. Poznáte profesora?

— Iba z počitia.

— Je to výnimočný ľovek, v jednej generácii sa ich narodí iba niekoľko.

Komisár prikývol.

— Celý život zasvätil práci, v nej vidí celý zmysel. Okrem prednášok a služieb v Cochinovej nemocnici, denne má zo tri-štyri operácie a určite viete, že sú to neobyčajne zložité operácie. Prekvapuje vás, že sa ho usilujem ochrániť pred ostatnými starosťami...

— Boli ste s mužom po smrti Louise Filonovej?

— Prišiel domov na obed. Keď ráno odchádzal do nemocnice, počuli sme, že ktorí chodí po byte, ale o ničom sme ešte nevedeli.

Neprehádala by som, keby som povedala, že nikdy nebol chlapcom ani mládencom. Rozumiete, čo mám na mysli?

— Veľmi dobre.

— Príroda ho bohatu obdarila. A hoci som jeho žena, dovolim si dodat, že je to génius, povedali to predomno iní a tvrdí sa to i dnes.

Maigret stále prikyvoval.

— Ludia sa všeobecne čudne správajú ku géniom. Radi pripúšťajú, že sú iní ako ostatní, pokiaľ ide o inteligenciu a profesionálnu aktivitu. Ktorýkoľvek pacient pokladá za normálne, že Gouin vstane o druhej v noci, aby urobil náležavú operáciu, ktorú je schopný urobil iba on sám a už o deviatej ráno je v nemocnici a skĺňa sa nad ďalšími pacientmi. Ale ti istí pacienti sú šokovaní, keď sa dozvedia, že sa lišia od ostatných aj v iných oblastiach.

Maigret tušil, čo chce povedať, no radšej ju nechal, nech sa vyrozpráva. Robila to napokon veľmi presvedčivo a pokojne.

— Etienne nikdy nezaújmali drobné rozkošy života. Dalo by sa povedať, že nemá priateľov. Ani si nepamätám, kedy mal ozajstnú dovolenkú. Vydáva zo seba neuveriteľné množstvo energie. Pozná iba jediný spôsob ako sa uvoľniť, a to sú ženy.

Pozrela na Lucasa a znova sa obrátila k Maigretovi.

— Dúfam, že vás moje reči nešokuju?

— Vôbec nie.

— Predpokladám, že mi rozumiete? Nepatrí k tým, ktorí by dvorili ženám. Nemá na to ani trpežlivosť, ani chut. Žiada od nich iba surové uvoľnenie, a neverím, že by sa niekedy v živote zaťubil.

— Ani do vás?

— Často som o tom rozmýšľala. A neviem si dať odpoved. Vzali sme sa pred dvadsiatimi dvoma rokmi. Vtedy bol slobodný a žil s jednou dosť starou gazdinou.

— V tomto dome?

— Áno. Prenajal si tento byt náhodou, keď mal tridsať rokov a nikdy mu nezišlo na um sa prestanoviť, aj keď ho menovali za prednostu Cochinovej nemocnice, ktorá je na druhom konci mesta.

— Pracovali ste s ním?

— Áno. Predpokladám, že sa môžem s vami rozprávať z mosta doprosa.

Lucasova prítomnosť ju stále uvádzala do rozpakov a poliacajt, ktorý to vytušil, sa necitil vo svojej koži, vystieral a krížil krátke nohy.

— Celé mesiace si ma nevšimol. Ako každý v nemocnici, aj ja som vedela, že väčšina ošetrovateľiek skôr či neskôr podlahne a že to nebude mať nijaké pokračovanie. Na druhý deň akoby si na to ani nespomeral. Keď som raz malá nočná a keď sme čakali na výsledok operácie, ktorá trvala tri hodiny, bez slova ma pretiahol...

— Mali ste ho rada?

— Myslím, že áno. Je isté, že som ho obdivovala. Bola som prekvapená, keď ma o niekoľko dní pozval na obed do reštaurácie na Faubourg Saint-Jacques. Spýtal sa ma, či som vydatá. Dovtedy sa o to vôbec nezaújimal. Potom sa spýtal, čo robia moji rodičia, odpovala som mu, že otcie je rybárom v Bretónsku. Otravujem vás?

— Vôbec nie.

— Bola by som rada, keby ste ho pochopili.

— Nebojte sa, že sa vráti a bude sa čudovať, že nie ste doma?

— Skôr akoby som zišla sem, zavolala som mu na kli-

niku Saint-Joseph, kde práve operuje, a viem, že sa pred pol ôsmou nevráti.

Bole štvrf na sedem.

— Čo som te vravala? Áno. Obedovali sme spolu a chcel vedieť, čo robí môj otec. Teraz je to už tažie. Nebola by som rada, keby ste mali inú predstavu. Upojil sa, keď sa dozvedel, že pochádzam z takej istej rodiny ako on. Nikto nevie, že je neobyčajne plachý, povedala by som, chorobne plachý, ale iba k ľuďom, ktorí patria do inej spoločenskej vrstvy. Predpokladám, že sa preto do štyridsiatky neoženil a že nikdy nezašiel tam, čomu sa vraví svet. Všetky dievčatá, ktoré mal, pochádzali z ľudových vrstiev.

— Rozumiem.

— Zavše sa sputujem, či by s inou mohol... Pri týchto slovách sa začervenal a tým im pripisovala presný význam.

— Zvykol si na mňa, ale neprestal páliť za iným, ako to napokon robil aj predtým. Potom sa ma jedného krásneho dňa spýtal, trochu roztržito, či by som sa zaúču nevydať. To je celý príbeh nášho manželstva. Prestaňovala som sa sem. Starala som sa mu o domácnosť.

— Gazdiná odišla?

— Týždeň po svadbe. Zbytočne by bolo dodávať, že nie som žiarlivá. Bolo by to smiešne.

Maigret sa nepamätał, že by sa niekedy na niekoho díval tak sústredene ako na túto ženu a ona to cítila, nijako ju to nelakalo, naopak, akoby chápala, preto sa o ňu tak zaujima.

Usilovala sa povedať všetko, nenechať neobjasnenú nijakú povahovú črtu toho veľkého človeka.

— Aj potom spával s ošetrovateľkami, asistentkami, napokon, so všetkými dievčatami, ktoré mu prišli pod ruku a o ktorých sa nazdával, že mu neskomplikujú život. Možno je to jeho veľké plus. Za nič na svete by nebol súhlasil s dobrodružstvom, ktoré by ho oberala o čas vyhradený iba pre prácu.

— A čo Lulu?

— Už viete, že ju volali Lulu? Aj k nej sa dostanem. Uvidite, že aj to je také jednoduché ako všetko ostatné. Dovolte, aby som si vzala trochu vody?

Lucas chcel vstať, ale ona už bola vo dverách do kuchyne, vzápäť počula ako z vodovodu tečie voda. Keď sa do chuti napila, mala vlnké perly a kvapku na brade.

Nebola nijako mimoriadne pekná, hoci mala pravídelné črtu v tvári. Ale človek sa s radostou díval na ňu. Pôsobila akosi upokojujúco. Keby Maigret ochorel, bol by šťastný, aby ho mohla ošetrovať. A takisto to bola žena, s ktorou by človek s potěšením ťiel straňoval na obed alebo na večeru a nemusel by sa straňovať, o čom sa bude s ňou zhovárať. Slovom, priala, ktorá rozumie všetkému, ktorá sa níčom nečuva, nič ju nešokuje, nad ničím sa nepohoršuje.

— Predpokladám, že viete, koľko má rokov?

— Šesťdesiatdva.

— Áno. Uvedomte si, že nestratil nič zo svojej vitanosti. A myslím to v presnom zmysle slova. A pritom sa nazdával, že každý muž v určitom veku sa desí, keď si uvedomí, že mu ubáda mužnosť.

Vtom si uvedomila, že aj Maigret má už päťdesať preč, a preto zašlabotala:

— Prepáčte, prosím vás...

— Nič sa nestalo.

Vtedy sa na seba prvý raz usmiala.

— Nazdávala sa, že aj ostatní sú takí istí. Nič o tom neviem. No nech je ako chce, ale Etienne je ohnivejší

milovník než kedykoľvek predtým. Ešte vždy vás to nešokuje?

— Nie.

— Hádam pred dvoma rokmi sa Louise Filonová došťala k nemu ako sympatická pacientka, ktorej zázračným spôsobom zachránil život. Predpokladám, že viete o nej, ako žila predtým? Pochádzala z takého prostredia, eké si len vieme predstaviť, a to pravdepodobne zaujalo môjho muža.

Maigret prikyvol, lebo všetko, čo mu vravela, znelo vierochné a bolo také jednoduché ako policajné hlášenie.

— Začalo sa to asi v nemocnici, keď sa tam doliečovala. Raz sa mi o nej náhodou zmienil a nasťahovala ju do bytu na La Fayetteovej ulici. Nevravela nijaké podrobnosti. V podobných situáciách bol plachý, a to mu aj ostalo. Raz mi pri stole povedal, čo urobil alebo čo má v ámyse urobil. Na ňom som sa ho nespytovala. A potom sme už o nej nevraveli.

— Vy ste ho naviedli na to, aby prišla sem bývať? Akoby ju potešilo, že to Maigret uholol.

— Aby ste ma celkom pochopili, musím vám uviesť ďalšiu podrobnosť. Ospravedlijujem sa, že tak dlho rozprávam. Ale všetko má svoj význam. Etienne kedy si chodieval sám autom. Pred niekoľkými rokmi, presne pred štyrmi, mal malú nehodu na námestí de la Concorde. Zrazil ženu, ktorá prechádzala cez cestu a ktorá sa naň fastie iba poudieraťa. Dlh sa z toho nevedel spomínať. Niekoľko mesiacov sme mali vodiča, no nikdy si na to nezvykol. Trápilo ho, keď chlap v najlepších rokoch nerobil celé hodiny nič iné, len čakal naňho na ulici. Navrhla som mu, že ho budem vozíť ja, ale ani to nebolo praktické, a tak začala cestovať taxikom. Auto bolo niekoľko mesiacov v garáži, až sme ho na koniec predali. Ráno ho čaká vždy ten istý taxík a odvezie ho, kam potrebuje. Vozí ho odštialto na predmestie Saint-Jacques. Okrem toho má svojich pacientov aj v Neuilly, často v iných parížskych nemocnicach. Ist ešte navýše na La Fayetteovej ulici...

Maigret stále prikyvoval, zatiaľ čo Lucas akoby počriekoval.

— Náhodou sa v našom dome uvoľnil byt.

— Moment. Váš muž ostával často cez noc na La Fayetteovej ulici?

— Nikdy neboli pred celú noc. Staral sa o to, aby ráno pred príchodom asistentky, ktorá mu robila aj sekretárku, bol vždy doma.

Slabo sa usmiala.

— Dalo by sa povedať, že v tom zohrali svoju úlohu domáce problémky. Spýtala som sa ho, preto nenastaňuje dievča do našho domu.

— Vedeli ste, kto to je?

— Vedela som o nej všetko, aj to, že má milence, ktorý sa volá Pierrot.

— Aj on to vedel?

— Áno. Nežiaril. Asi by sa neboli potešil, keby sa s ním bol u Lulu stretnut, ale keď to nevidel...

— Len pokračujte. Súhlasil. A čo ona?

— Zdá sa, že sa istý čas vzpieraťa.

— Aký citový vzťah podľa vás mala Louise Filinová k profesorovi?

Maigret začal rozprávať mimovoľne tým istým tónom ako pani Gouinová o človeku, ktorého nikdy nevidel a ktorý akoby bol s ním v miestnosti.

— Chcete, aby som bola úprimná?

— Bol by som rád.

— Spočiatku, ako všetky ženy, ktoré sa k nemu prilížia, bola pod jeho vplyvom. Istočne si budeťte myslieť,

že je to z mojej strany čudná pýcha, ale poznám len veľmi málo žien, ktoré by mu odolali, hoci nie je pekný a už vôbec nie mladý. Ženy v ňom inštinktívne cítia silu a...

Tentoraz nevedela, ako to má povedať.

— Napokon, je to fakt, a neverím, že by sa našla taká, čo by to poperala, keby ste sa jej na to sputovali. A toto dievča bolo také isté. Navýše, zachránil jej život a správal sa k nej, ako nebola na to zvyknutá. Rozprávala stále jasne a logicky.

— Aby som bola úprimná až do konca, som presvedčená, že tu zohrali svoje aj peniaze. Aj keď nie peniaze v pravom zmysle slova, ale istotne perspektíva určitej istoty života bez starostí...

— Nikdy sa nezmienila, že sa ho vzdá a pôjde za svojím milencom?

— Ako viem, nikdy.

— Videli ste ho niekedy?

— Raz som sa s ním stretla pred bránou.

— Chodieval sem často?

— V počaste ani nie. Ona chodievala za ním po obede, ale neviem kam. Zriedkakedy ju prišiel navštíviť.

— Váš muž o tom vedel?

— Možno.

— Ak o tom vedel, trápilo ho to?

— Možno, ale určite nie zo žiarlivosti. Tažko sa to dá vysvetliť.

— Váš muž veľmi lipol na tom dievča?

— Vziaľa mu za všetko. V jeho rukách sa takmer znovuzrodila, bez neho by bola mŕtva. Možno myslieť na deň, keď už nebude mať ľiné. Napokon, pred ňou, no to je iba moja domnenka, sa vôbec nehanbil.

— A pred vami?

Chvíľu pozerala na koberec.

— Predsa len som žena.

Takmer mu vyletelo z úst:

„A ona nebola ľin!“

Lebo takto rozmýšľala. A čo ak tak rozmýšľal aj profesor?

Radšej mlčal. Všetci traja boli chvíľu ticho. Dážď vonku stále šumel.

Oproti v dome sa rozsvietilo svetlo a za krémovými záclonami sa pohol tieň.

— Rozprávajte o tom, čo ste robili včera večer, — povedal napokon Maigret.

Ukázal na fajku, ktorá práve napchala a dodal:

— Dovolite?

— Prosím.

Dovtedy bol taký sústredený na to, čo mu vravela pani Gouinová, že mu ani na um nezišlo si zapaliť.

— Čo chcete ešte odo mňa počuť?

— Čalo by sa povedať, čo vôlebe?

— Ano.

— Dávno.

— Už roky.

— Nechýba vám to?

Nenahnevala sa, usmiala sa a prikývla.

— Žiadate odo mňa dôverné informácie, som vám ochotná odpovedať tak úprimne, ako je to možné. Povedzme, že mi to trochu chýba.

— Nedávate mu to nijako najavo?

— Vôbec nie.

— Nemáte milenca?

— Nikdy som na to ani nepomysela. Chvíľu mlčala, uprela naňho pohľad.

— Veríte mi?

— Ano.

— Som vám za to vďačná. Ľudia vždy nevedia priali pravdu. Keď človek žije s takým mužom, ako je Gouin, ochotne prináša aj isté obete.

— Tak teda chodil za ňou dolu a zakaždým sa vrátil?

— Ano.

— Bolo to tak aj včera večer?

— Nie. Nechodieval za ňou každý deň. Zavčas prešiel aj celý týždeň a on sa u nej zastavil iba na niekoľko minút. Záviselo to od jeho roboty. A ak ste to záviselo aj od príležitosti, ktoré mal inde.

— Nadálej udržiaval styky s inými ženami?

— Ano, taký styk, aký som vám opísala.

— A včera?

— Bol s ňou zopár minút, hneď po večeri. Viem to presne, lebo nešiel dolu výtahom, čo je jasné dôkaz.

— Ako môžete tvrdiť, že sa tam zdržal iba niekoľko minút?

— Lebo som počula, keď vyšiel od nej z bytu a prišiel si výťah.

— Striedli ste naňho?

— Ste strašný, pán Maigret. Ano, striedla som naňho ako vždy, no nie zo žiarlivosti, ale z... Ako vám to vysvetliť, aby som nevyzerala smiešna? Lebo som počkala za svoju povinnosť ho chrániť, vedieť o každom jeho kroku, sledovať ho v myšlienkach...

— Koľko bolo hodín?

— Asi tak osem. Rýchlo sme sa najedli, lebo večer musel byť v Cochinovej nemocnici. Znepokojovali ho následky operácie, ktorú robil po obede, a preto radšej chcel byť pri pacientovi.

— Vrávite, že sa na niekoľko minút zdržal v dolnom byte a potom privolať výťah?

— Ano. Dolu ho čakala asistentka slečna Decauxová, ako to mávala vo zvuku, keď sa večer vrácal do nemocnice. Slezna Decauxová býva odiťalo na skok, na ulici des Acacias, vždy chodievala spolu do nemocnice.

— Aj ona? — spýtal sa veľkýznamne.

— Aj ona, príležitostne. Zdá sa vám to odporné?

— Nie.

— Kde som skončila? Okolo pol deviatej prišla za manou sestra.

— Býva v Paríži?

— Na bulvári Saint-Michel, oproti Vysokej škole bankovej. Antoinette je odo mňa o päť rokov staršia a slobodná. Pracuje v mestskej knižnici a je z nej typická stará dievka.

— Vie o tom, aký život vedie vďa muž?

— Nevie o všetkom. Ale pretože na to prišla, nenávidi ho a veľmi ním pohľad.

— Nerozumejú si?

— Nepovie mu ani slovo. Moja sestra je silná katočka a Gouin je pre ňu stelesnením diabla.

— Ako sa k nej správa on?

— Nevšima si ju. Chodíva k nám sriedkakedy, iba keď som sama doma.

— Vyhýba sa mu?

— Pokiaľ je to možné, tak áno...

— Ale včera...

— Vidím, že domovníčka vám všetko vysypala. Máte pravdu, keď tvrdíte, že sa včera večer stretli. Čakala som, že môj muž príde až po polnoci a nie skôr. So sestrou sme sa zarozápravali.

— O čom?

— O všeličom a o ničom.

— Hovorili ste aj o Lulu?

— Nezdá sa mi.

— Nie ste si istá?

— Ale áno. Neviem, prečo vám odpovedám tak výhľavo. Hovorili sme o našich rodičoch.

— Zomreli?

— Matka zomrela, ale otec ešte žije v Finisterskom kraji. Tam žijú aj ďalšie naše sestry. Bolo nás šesť dievčat a dvaja chlapci.

— Býva niekto z nich v Paríži?

— Iba Antoinette a ja. O pol dvanásťtej, možno ešte o niečo skôr, sme ostali prekvapené, keď sme počuli, ako sa otvorili dvere, a keď v nich zastal Etienne. Iba blavou kývol na pozdrav. Antoinette sa rozlúčila so mnou a takmer vzápäť odišla.

— Nezišiel potom vás muž dolu?

— Nie. Bol unavený, znervózňoval sa pre jedného pacienta, ktorého stav neboli taký, aký by si želal.

— Predpokladám, že má kľúč od spodného bytu?

— Pravdaže má.

— V priebehu večera sa nestalo nič nenormálne?

Keď ste sedeli so sestrou, nepočuli ste nič?

— V tých starých kamenných domoch nepočutíte nič cez steny a ešte menej z poschodia na poschodie.

Vystrela ruku, pozrela na hodinky a začala byť neručná.

— Musíme sa vám ospravedlniť, ale už musíme ísť domov. Etienne sa môže vrátiť každú chvíľu. Už nechcete odo mňa nič vedieť?

— Momentálne nič.

— Myslite, že ho nebudete mať vypočúvať?

— To vám nemôžem slábiť, väčšo muža budem otrávovať iba vtedy, keď to sám budem poklaďať za nevhynutné.

— Čo si o tom myslíte teraz?

— Teraz to nepokladám za nevhynutné. Vstala a vystrela ruku, akoby to bol urobil chlap, a pritom ho nespôsobila z očí.

— Dakujem vám, pán Maigret.

Pretože sa ešte obrátila, pohľad jej padol na kartónovú škatuľu a na fotografiu, ale komisár nevidel, ako sa tvári.

— Celý deň som doma. Môžete prieť, keď tam nebude môj muž. Keď to vrávime, iste ohápeťte, že to nemá byť nijaký príkaz, ale skôr prosba.

— Ani na okamik som o tom nezapochyboval.

Zopakovala:

— Dakujem.

Zavrela za seba obidvoje dvere a vysila von, zatiaľ čo malý Lucas sa dival na komisára, akoby ho niekoľkovali po hlave. Veľmi sa bál, že povie nejakú blápopis, a preto radšej mlčal, striekol na Maigretovu tvár v nádeji, že v nej vyčíta, čo si komisár myslí.

siete a náhodou chýti takého, koho hľadá, no najčastejšie na základe telefónického oznamu nejakej žiarlivej prostitútky alebo policajného spieľa.

— Pred hodinou vás volal Gastine-Renette.

Bol to odborník na zbrane.

— A čo povedal?

— Zajtra ráno dostanete písomne jeho hlásenie. Gulka, ktorá usmrtila Louise Filonovú, bola z automatickej zbrane kalibru 6,35 mm.

Na policii vrávia také zbrane „amatérsku“. Ti, čo majú naozaj úmysel niekoho zabít, používajú dokonalejšie zbrane.

— Telefonoval vám aj doktor Paul. Nechal odkaz, aby ste ho zavolali.

Janvier pozrel na hodiny. Bolo už štvrt na osem preč.

— Už by mal byť v reštaurácii La Pérouse, kde podáva večeru.

Maigret zavolať do reštaurácie. O chvíľu mal pri aparáte súdneho lekára.

— Urobil som pitvu dievčiny, ktorú ste mi poslali. Azda sa nemýlim? Zdá sa mi, že som ju už niekde videl.

— Viac ráz bola zaistená.

Doktor nepoznal Lulu podľa výstrelosm znetvorenej tváre, ale podľa tela.

— Pravdaže, vrah strieľal celkom zblizka. Aby to človek zistil, nemusí byť odborník. Vzdelenosť odhadujem na dvadsať-siedem centimetrov, viac nie.

— Predpokladám, že smrť nastala hned.

— Ba ešte skôr. V žalúdku sme našli ešte nejaké nestravené jedlo, medzi iným aj langusty.

Maigret si spomnul, že v kuchyni v koší na odpadky videl prázdnú škatuľu od langúst.

— Pri jedenila pila aj biele víno. Zaujíma vás to?

Maigret mu ešte nevedel odpovedať. V tomto štadiu vyšetrovania sa nedalo povedať, čo môže byť dôležité.

— Zistil som niečo, čo vás azda prekvapi. Viete, že dievča bolo v druhom stave?

Maigret to skutočne prekvapilo, dokonca natolko, že chvíľu nevedel dostať zo seba ani slovo.

— Ako dlho? — spýtal sa napokon.

— Asi tak šesť týždňov. Je celkom možné, že o tom ani nevedela. A ak aj vedela, tak nie dlho.

— Je to na betón?

— Absolútne. V hlásení vám uvádzam podrobnosť.

Maigret zložil slúchadlo a povedal Janvierovi, ktorý čkal pri stole:

— Bola v druhom stave.

Janvier to však nijako neprekvapilo, lebo celý prípad poznal iba veľmi povrchne.

— Čo urobíme s Lapointom?

— Máte pravdu. Musíme poslat niekoho, kto ho vystrieda.

— Máme Lobera, ktorý nemá nijaké mimoriadne povinnosti.

— Takisto bude treba vystriedať Lucasa. Nič nové sa pravdepodobne nedozvieme, ale budem radšej, keď niekto dozrie na byt.

— Pôjdem ja, ak sa môžem ešte niekde nájsť. Môže sa tam spať?

— Nevidím nijaké prekážky.

Maigret prelistoval posledné vydanie novín. Ešte neverejnili Pierrotovu fotografiu. Asi príšla do redakcie neskoro. Uverejnili však Pierrotov podrobny opis s výzvou:

Polícia hľadá milenca slečny Filonovej, muzikanta z nočného podniku, Pierra Eyrauda, zvaného Pierrot,

který bol včera večer posledný u nej na návštěve. Pierre Eyraud bol viac ráz trestaný, teraz sa stratiel, nazdávame sa, že sa skrýva niekde v okoli La Chapelle, túto časť mesta veľmi dobre pozná...

Maigret pokrčil plecia, vstal a pobral sa k dverám.

— Ak bude niečo nové, mám vás zavolať domov? Prikývol. Nemalo zmysel ostávať v kancelárii. Ako zvyčajne, policajné auto ho odviezlo domov, pani Maigretová otvorila skôr, ako stihol zvrtnúť gulu na dverach. Nepovedala mu, že sa vracia neskoro. Večera bola už pripravená.

— Nebolo ti zima?

— Ani nie.

— Mal by si si vyzuf topánky.

— Nemám mokré nohy.

Mal pravdu. Cez deň vlastne ani nechodil povonku. Na skrinke uvidel ten istý večerník, ktorý už prelistoval v kancelárii. Žena teda vedela o všetkom, ale na nič sa ho nespytovala.

Vedela, že ešte pôjde von, lebo si nerozviazal krvatu, ako to maval vo zvyku. Ked sa navečerali, sledovala ho, lebo otvoril bar a dal si pohárik trnkového likéru.

— Ešte ideš von?

Pred chvíľou si neboli taký istý. Pravdu povediac, trochu čakal, že sa mu telefonicky ozve profesor Gouin. Nemalo to však nijaký väzny podklad. Gouinovi by azda nezišlo na um, že polícia ho chce vypočúvať? Neprekvaňuje ho, že sa oňho nezaujima, keď lenko lúdi vie, že sa stretával s Lulu?

Zatelefoneval do bytu Louise Filonovej. Lapointe tam soviť stihol prist a rozložiť sa.

— Nič nové?

— Nič, šef. Zavolal som domov žene. Som celkom spokojný. Na noc sa zvalim na gauč, je vynikajúci.

— Nevieš mi povedať, či profesor sa už vrátil?

— Lucas mi povedal, že šiel hore okolo pol osmej. Nepočul som, že by vyšiel von.

— Dobrú noc.

Prišiel Gouin na to, že sa jeho žena rozprávala s Maigretom? Bola schopná mu nič nedáť najavo? O čom sa tif dvaja asi rozprávali pri stole? Maval profesor vo zvyku sa po večeri utiahnuť do svojej pracovne?

Maigret si dal druhý pohárik, vypil ho postojáčky pri bare, potom podišiel k vešiaku a zvesil fažky kabát.

— Vezmi si šál. Zdrži sa vonku dlho?

— Hodinku-dve.

Musel ist pešo až k Voltairovmu bulváru, aby našiel taxík, šoférovi povedal adresu podniku Grelot. Ulica bola celkom pokojná, iba okolo Východnej a Severnej stánice bolo rušno, keď Maigret tade prechádzal, každým si spomenul na prvé kroky pri policii.

Na bulváre de la Chapelle, pod metrom, ktoré v týchto končinách ide nad zemou, videl známe postavy, boli na svojich miestach, každú noc tie isté, a ak ľudovie vie, čo tam tie ženy robia, na čakajú, tak fažie uhnádne, prečo sú tam niektorí chlapí, prečo nič nerobia, iba postávajú v tme a v zime. Každý nehnádla spoločníku na krátku chvíľu. A ani každý nemal dohovený schôdzku. Boli tam azda všetky rasy, ľudia každého veku, ktorí večer ako potkany vychádzajú z dier a trúfajú si postaviť sa na okraji „svojho územia“.

Neónová reklama nočného podniku Grelot vrhala fialové svetlá na časť chodnika a Maigret už v taxiku počul tímennú hudbu, skôr rytmus a tupé eupotanie.

Dvaja uniformovaní policejti stáli na chodníku a pri dverach stál nejaký trpaslík, ktorý akoby sa vyšiel nadväzat čerstvýho vzduchu, no keď Maigret vystúpil z auta, rýchlo vošiel dnu.

V týchto končinách je to vždy rovnaké. Komisár ešte ani nevkročil dnu, a už sa dvaja chlapí rútili von, vrazili doňho a uháňali do tmavých uličiek velkomesta.

Návštěvníci pri barovom pulte odvracali hlavy, keď prechádzal okolo, v nádeji, že ich nespozná, a len čo sa k nim obrátil chrbtom, aj oni sa pratali rýchlo von.

Malý a zavalitý majiteľ mu podišiel oproti:

— Ak hľadáte Pierrota, pán komisár...

Umyseľne to povedal nahlas, zdôraznil oslovenie „pán komisár“, aby každý v sále vedel, čo sa robi. Aj tu svietilo fialové svetlo, hosti, čo sedeli pri stoloch a v boxoch nebolo takmer vidieť, osvetlený bol iba tanec parket, tváre ožaroval iba odraz svetla z reflektorov, preto pôsobili ako prízraky.

Hudba hrala ďalej, páry na parkete tancovali, ale rozhovory stíchli a všetky pohľady sa upreli na komisára Maigreta, ktorý hľadal volný stôl.

— Chcete si sednúť?

— Áno.

— Tu, prosím, pán komisár...

Pri tých slovach sa majiteľ tváril ako komediant na púti, ktorý pyšne vykračuje pred maľovaným plátom svojej maringotky.

— Čo si dáte? Dnes platí ja...

Maigret vedel, čo ho čaká, len čo vošiel dnu. Bol na to zvyknutý.

— Pohárik terkelice.

— Jednu starú terkelicu pre komisára Maigreta!

Na visiacom pódium hrali štyria muzikanti v čiernych nohaviciach a v tmavočervenej hodvábnej košeli s dihymi a nazberanými rukávmi. Pretože jeden z nich hral striedavo na saxofóne i na harmonike, ľahko náhradili chýbajúceho Pierrota.

— Chcete sa so mnou zhovárať?

Maigret zavrtel hlavou a ukázal na pódiu.

— S muzikantmi?

— S tým, čo najlepšie pozná Pierrota.

— Tak to je potom harmonikár Louis. On viedie aj orchester. Asi o štvrt hodiny bude prestávka, môže hrať na vás. Predpokladám, že sa neponáhlate?

Ešte ďalších päť či šesť osôb vrátane jedného tanecnika sa potrebovalo dostať na čerstvý vzduch. Maigret si ich nevšimal, pokoje sa díval okolo seba a zvyšní hostia sa znova pomaly začali rozprávať.

Bolo tam aj niekoľko prostitútok, ale ani jedna tu nehladala zákazníka. Prišli si sem zatancovať, väčšina z nich sa svojím ozajstným milencom, všetky boli na parkete, tanec bol pre ne posvätným obradom. Niektoré mali zavreté oči, ako v extáze, iné sa zvídali líčko pri líčku s partnerom, no nelepili sa na nich.

V sále boli aj pišárci, predavačky, ktoré sem prišli len pre hudbu a pre tanec, neboli vidieť nijakých čudákov, nijaké páry, ktoré si čeľu pohľadom vysvetlili ako všetkých ostatných podnikoch, kde hrajú uličníci a kde sa stretávajú ľudia z podsvetia.

V celejom Paríži boli hľadá tri-štyri takéto sály, kam chodievali len ti, čo to poznali, skôr tu pili malinnovku ako alkohol.

Štyria muzikanti sa sústredene dívali zhora na Maigreta. Harmonikár bol pekný, asi tridsaťročný mládenec s gaštanovými vlasmi, podobal sa na nejakého filmového herca a nechal si rást španielske bokembriadky. Muž s veľkým vreckom na zástere zbierať drobné.

Páry ostali na tanecnom parkete. Tancovali tango, reflektory zmenili farbu svetla na červenú, ženám sa strácal make-up a košeľe muzikantov boli tmavšie. Keď konečne odložili nástroje, majiteľ zdola zakričal čosi harmonikárovi, ktorý sa volal Louis.

Ten sa ešte raz pozrel k Maigretovmu stolu a pustil sa po rebríku dolu.

— Sadnite si, — povedal komisár.

— O desať minút pokračujeme.

— To nám stačí. Čo si dáte?

— Nič.

Nasledovala chvíľa ticha. Od ostatných stolov ich pozorne sledovali. Viac chlapov sa tlačilo pri barovom pulte. V niektorých boxoch boli samé ženy, prikrašťovali sa.

Louis začal prvý.

— To ste sa ale poriadne sekli, — povedal nenávistne.

— Myslite na Pierrota?

— Pierrot nezabil Lulu. Lenže vždy je to už tak!

— Prečo ušiel?

— Nie je hľupejší ako hocikto iný. Vle, že všetko sa zosype na jeho hlavu. Však ho chcete zatkniť?

— Je to vás priateľ?

— Áno, je to môj priateľ. A určite ho poznám lepšie ako hocikto iný.

— Možno viete, kde je.

— Aj keby som vedel, nedostali by ste to zo mňa.

— Neviete?

— Nie. Neviem o ňom nič od chvíle, čo sme sa minuli noc rozišli. Čítali ste noviny?

Louisovi sa chvel hlas od zlosti, ktorú v sebe dusil.

— Lúdia si o nás myslia, že sme nejakí uličníci, pretože hráme v tomto podniku. Aj vy možno máte takú mienku...

— Nie.

— Vidite toho plavovlasého vysokého mládence pri hubnoch? Nuž, verte či neverte, ale ten má maturitu, ba dokonec jeden rok chodil na univerzitu. Jeho rodičia sú boháči. Je s nami preto, že má rád toto prostredie a na budúci týždeň sa žení s dievčaťom, ktoré študuje medicínu. Aj ja som ženatý, a ak vás to zaujíma, mám dve deti, žena ľaká treťie, bývame v štvorizbovom byte na Voltairovom bulvári.

Maigret vedel, že muzikant vráti pravdu. Louis zahadol, že komisár pozná to prostredie tak dobré ako on.

— Prečo sa Pierrot neoženil? — spýtal sa prílimeňom hlosom.

— To je niečo iné.

— Lulu nechcela?

— To by som nepovedal.

— Pred niekoľkými rokmi Pierrot zatkli ako pasáka.

— Viem.

— No a?

— Vrávim, že je to iné.

— Aké iné?

— Aj tak by ste nepochopili. Po prve, vysiel z chudobince. Nič vám to nevrávi?

— Ale áno.

— Šestnásťročného ho nechali v meste, robil, čo mohol. Na jeho mieste by som bol možno ešte horší ako on. Mal som rodičov ako každý. Ešte ich aj mám.

Bol hrđy na to, že je človek ako ostatní, no zároveň potreboval brániť tých, ktorí sú na druhej strane barriéry a Maigret nemohol v sebe potlačiť úsmev sympatie.

— Prečo sa usmievate?

— Lebo to všetko poznám,

— Keby ste poznali Pierrota, nenasadili by ste za ním tolko špiclov.

— Ako viete, že polícia mu je v pätach?

— Noviny si nevymyseli to, čo pišu. A v tejto časti venukesta už to vrie. Keď ľudia vidia isté tváre, vedia, čo to značí.

Louis nemal rád policiu. A ani sa tým netajil.

— Bolo obdobie, keď Pierrot sa hral na tvrdého chlapa, — pokračoval.

— A nebol taký?

— Neuverite mi, keď poviem, že je to plachý a citovo založený chlapík. Ale je to tak.

— Mal rád Lulu?

— Áno.

— Poznal ju, keď postávala na rohoche?

— Áno.

— A dovolil jej v tom pokračovať?

— Čo iné mohol robiť? Vidite, že mi nerozumiete!

— Potom jej dovolil, aby mala milenca a nechala sa vydržiavať?

— To je iné.

— Prečo?

— Nepovedali by ste mi, čo iné jej mohol ponúkni? Viete si predstaviť, že by ju mal žiť z toho, čo tu zarobi?

— A vy neživíte svoju rodinu?

— Omyl! Moja žena je krajčírka, stará sa o deti, a pritom ešte pracuje desať hodín denne. Ak sa ľovek narodil v tejto parížskej štvrti a nepoznal nikdy nič iné... Ale vy tomu nerozumiete...

Odmľcal sa.

— Este máme výše štyroch minút.

Muzikanti zhora sa uprene dívali.

— Viem iba to, že ju nezabil. A ak ju nedostal z pazu rohocha lekára...

— Viete, kto bol Luliným milencom?

— A čo potom?

— Vedeli ste to od Pierrota?

— Vedeli ste, že Lulu bola v druhom stave? Louis naňho pozrel, najprv nedôverčivo, potom prekvapene a napokon väzne.

— Viete to určite?

— Súdny lekár, ktorý robil pitvu, sa nemôže myslí.

— V ktorom mesiaci?

— Šiesty týždeň.

To ho dojalo, azda preto, že mal deti a že jeho žena čakala ďalšie. Obrátil sa k časníkovi, ktorý stál nedaleko od nich a pokúšal sa vypočuť ich rozhovor.

— Ernest, prínes mi niečo. Dákeho fríana.

Aj zabudol, že minúta už dôvno ubehla. Majiteľ ich pozoroval od barového pultu.

— To som nečakal.

— Ani ja, — priznal sa Maigret.

— Zdá sa mi, že profesor je veľmi starý.

— Sú muži, ktorí splodia diefa aj v osemdesiatke.

— Ak vravite pravdu, je vylúčené, aby ju zabil.

— Louis, počúvajte ma, prosím.

Louis pozrel naňho ešte väčšu s istou nedôverou, no v jeho pohľade už nebolo nič agresívne.

— Je celkom možné, že budete vedieť niečo o Pierrotovi. Takým či onakým spôsobom. Nechcem od vás, aby ste ho „pichli“. Iba aby ste mu povedali, že by som sa rád s ním porozprával, kde a kedy bude chcieť. Rozumiete mi?

— A necháte ho na slobode?

— Nevravim, že prestanem vyšetrovať. Môžem mu však slúbiť, že bude voľný, keď edo mána odíde.

— A čo sa ho chcete vypytať?

— Tu ešte neviem.

— Stále si myslíte, že zabil Lulu?

— Nič si nemyslím.

— Nepredpokladám, že by sa mi ozval.

— Ak to však urobí...

— Odovzdám mu váš odkaz. Ale teraz mi už, prosím, prepáčte...

Na dôsik vypil pohárik, vyliezol na pódium, navliekol si remence od harmoniky okolo pása a na plecia. Ostatní muzikanti sa ho na nič nespytovali. Sklonil sa k nim, ale iba preto, aby im povedal názov pesničky, ktorú mali hrať. Chlapci od barového pultu si z diaľky prezerali dievčatá pri stoloch, aby si niektorú z nich vybrali a pozvali do tanca.

— Čašník!

— Nič neplatíte. Dnes pijete na šefov čičet.

Zbytočne by sa bol dohadoval. Vstal a pbral sa k dverám.

— Dozvedeli ste sa niečo nové?

V majiteľovom hľase bolo citiť ironiu.

— Ďakujem za terkelici.

Maigret by bol mŕtve hľadal taxík v tých končinách, prešiel na bulvár de la Chapelle, odháňal od seba prostítutky, ktoré ho nepoznali a pokúšali sa naňho zavesiť. Asi o tristo metrov žiarili svetlá na Barbèsovej križovatke. Už nepršalo. Na mesto padala tá istá hmla ako ráno a okolo reflektorov áut sa vinula akási aureola.

Ricquetova ulica bola na skok. Nemeškal, zabočil za roh, našiel tam inšpektora Lobera, ktorý bol takmer jeho ročník, stál opretý o mŕtva a fajčil.

— Nič?

— Vela párov vchádza i vychádza, ale jeho som nevidel.

Maigret by bol najradšej poslal Lobera spať. Aj Janvierovi mohol zatelefonovať, aby takisto ťiel demov. A s čistým svedomím odvolať aj pátranie na stanicach. Abo bol presvedčený, že Pierrot neodide z Paríža. Mu-

sel však dodužiavať základné princípy vyšetrovania. Nemal právo riskovať.

— Nie je ti zima?

Z Lebera bolo cítiť rum. Kým bistro na rohu bolo otvorené, nebude sa stravovať. Preto vlastne celý život ostane inšpektorom.

— Dobrú noc, starec! Ak sa ukáže, zavolaj mi domov.

Bolo jedenásť hodín. Z kin sa začali hrať ludi. Po chodníkoch kráčali páry, držali sa poped pazuchy a že neobjímali svojich spoločníkov okolo pása, niekto zase postávali vo výkienkoch, lepili sa na seba, iní sa ponáhali na autobus.

Bulváre boli osvetlené, každá priečna ulica mala svoj život a svoje tieňe, ale aj kde-to žltý neón, označujúci jeden alebo dva hotely.

Kráčal v ústrety tým svetlám a vošiel do vysvetleného baru na Barbèsovej križovatke, kde okolo obrovského pultu postávalo najmenej päťdesiat ludi.

Hoci mal v úmysle dať si rum, pod vplyvom toho, čo pil v podniku Grelot, mimovoľne povedal:

— Jednu terkelici, prosím.

Aj Lulu postávala na týchto miestach, tak ako teraz tu postávali viaceré dievčatá, pozorne sledujúce každý mužský pohľad.

Pbral sa do telefónnej búdky, hodil žeton a vykrútil číslo na Zlatničkom nábreží. Nevedel, kto má službu, ale po hľase poznal Luciena, nového zamestnanca, ktorý svedomito študoval a už sa pripravoval na skášky o postup.

— Tu Maigret. Nič nové?

— Nič, pán komisár. Iba dva Arabi sa dopichali nožom na ulici Goutte d'Or. Jeden z nich zomrel, keď ho kládli na nosidlá. Druhému ranenému sa podarilo ujsť.

Nebol bádam ďalej ako tristo metrov od miesta činnu. Stalo sa to pred necelými dvadsaťimi minútami, určite vtedy, keď kráčal po bulvári de la Chapelle. Nič nevidel, nič nepočul. Je celkom možné, že vrah prešiel popri ňom. Do rána v týchto končinách dôjde k ďalším tragédiám, zo dve z nich možno vydú najavo, ale o ostatných sa polícia dozvie oveľa neskôršie.

Aj Pierrot sa skrýval neskôr medzi Barbèsovým bulvárom a bulvárom La Vilette.

Vie vôbec, že Lulu bola v druhom stave? Chcela mu to oznámiť, keď mu telefonovala do podniku Grelot a volala ho k sebe?

Doktor Paul vravel o šiestich týždňoch. To znamená, že niekoľko dní nevedela, na čom je...

Zverila sa s tým Etienneovi Gouinovi?

Je to možné, ale nepravdepodobné. Takéto dievčatá zájdú skôr za obvodným lekárom alebo za pôrodnou babou.

Boli to iba jeho dohady. Keď sa vrátila domov, istý čas sa nevedela rozhodnúť. Podľa pani Gouinovej profesor sa po večeri zastavil u Lulu a zdržal sa tam iba niekoľko minút.

Maigret sa vrátil do baru a objednal si druhý pohárik. Nechcelo sa mu akosi hned odísť. Zdalo sa mu, že sa tu lepšie rozmyšľa o Lulu a Pierrotovi.

— Nezverila sa s tým Gouinovi, — zašeptal.

S tajnosťou sa zverila asi prvému Pierrovi Eyraudovi, čím sa dá vysvetliť aj jeho náhla návštěva.

Žeby ju v tom prípade bol on zabil?

Najprv sa musel presvedčiť, či o tom Lulu sama vedela. Keby bola bývala v inom okrese, bol by s istou tvrdil, že zašla k najbližšiemu lekárovi. Lenže nedaleko Etoile, kde stále žila ako cudzinka, to bolo menej pravdepodobné.

Na druhý deň bude musieť poslat dotaz všetkým lekárom a pôrodným asistentkám v Paríži. Zdalo sa mu to dôležité. Odvtedy, čo telefonoval s doktorom Paulom, bol presvedčený, že Luliná gravidita bola klúčom k rozuzleniu tragedie.

Spáva Gouin pokojne? Keď má večer voľno, využíva ho na prácu na nejakom teoretickom diele z chirurgie?

Belo neskoro, aby sa vybral za upratovačku pani Braultovou, ktorá takisto nebývala ďaleko, na skok od námestia Clichy. Prečo nepovedala nič o profesorovi? Mal uveriť, že nevedela, kto je Luliným milencom, keď bývala s ňou každý deň do obeda v jej byte?

Besedovali. Jediná v dome mohla poznáť všetky dôvernosti Louise Filionovej a rozumiť im.

Domevníčka spočiatku držala jazyk za zubami, lebo bola profesorovi vďačná a takisto musela byť vedomej nevedomej aj ona dojno začlenená.

Dalo by sa povedať, že všetky ženy ho silou-mocou vytrvalo chrániť a bolo veľmi zaujímavé, ako si ich sedesiatdvärcový muž vedel tak podmaniť.

Nerobil nič, aby ich zviedol. Bral ich len tak pre zábavnú, potreboval sa fyzicky uvoľniť a ani jedna sa naňho nehnula za jeho cynizmus.

Maigret bude musieť vypočuť jeho asistenku Lucile Deceauxovú. A možno aj sestru pani Gouinovej, dosiaľ jedinú, na ktorú, ako sa zdalo, profesor nemal ničký vplyv.

— Platím.

Nastúpil do prvého taxíka, ktorý mu prišiel do cesty.

— Na bulvár Richarda Lenoira.

— Viem, pán Maigret.

Vtedy si spomenal, že by mal vyhľadať taxík, ktorý včera večer viezol Gouina z nemocnice rovno k nemu domov.

Bolo mu fažko, akosi otupno po tej terkelici, privrel oči, zatiaľ čo po obidvoch stranách defiliovali pouličné svetlá.

V myšlienkach sa jednostaj vrácal k Lulu, z vrecka vybral peňaženku, aby si v príštym taxíku prezrel jej fotografia. Ani jej matka sa neusmievala, keď ju fotografovali...

5

Na druhý deň ráno mal v ústach zlú chuf po terkelici a keď mu pri rannom hlásení okolo štvrti na desať oznámi, že má telefón, zdalo sa mu, že ešte vždyk páchne zlým alkoholom, a preto sa radšej neprihováral zblízka nikomu zo svojich kolegov.

Ako každé ráno, boli tam všetci vedúci, sedeli v kancelárii hlavného šéfa, ktoré obloky boli obrátené na Seinu, každý držal v ruke hrubší či tenší spis. Bolo stále pochmurné, rieka mala odpornú farbu, ľudia sa ponáhali rovnako ako včera, najmä keď prechádzali cez most Saint-Michel, lebo tadiaľ súkal silný vistor, muži dvohli ruky a pridržali si klobúky, ženy ich zase zavša spustili dolu, aby si pridržali sukne.

— Môžu vám to prepripraviť.

— Pán šéf, obávam sa, že to bude dlhý rozhovor. Bude hľadáť lepšie, keď zájdem do svojej kancelárie.

Ani ostatní nevyzerali veselši, heci ani nepili terkelici ako on včera večer, akoby každý mal zlú náladu. Asi to robilo to chmúrne počasie.

— Ste to vy, pán komisár? — ozval sa Janvierov hlas, z ktorého Maigret vycítil isté vzrušenie.

— Čo sa stalo?

— Pred chvíľou som ho videl. Mám vám to rozpoznať všecko dopodrobna?

Podľa všetkého ani Janvier, ktorý spal v Lulinom byte, nemal dobrú náladu.

— Počúvam.

— Nuž takto. Stalo sa to pred niekoľkými minútami, ubehlo hľadom najmenej desať minút. Sedel som v kuchyni, popíjal som kávu, ktorú som si sám uvaril. Nechal som na sebe ani kabát, ani kravatu. Musím vám povedať, že sa mi podarilo zaspáť až neskoro v noci.

— Večer bol pokoj?

— Nič som nepočul. Ibaže som nemohol zaspáť, to bolo všecko.

— Pokračuj.

— Ako uvidíte, všetko je veľmi jednoduché. Také jednoduché, že sa z toho ešte vždy neviem spomítať. Počul som slabé hrkotanie, v zámke ktorí kráčali klúčom. Ostal som nehybné stáť, postavil som sa tak, aby som videl do salónu. Kto si vošiel do predsiene, prešiel cez ňu a otvoril druhé dvere. Bol to profesor, je vyšší a chudší, než som si ho predstavoval. Mal na sebe dlhý, tmavý kabát, vinený šál okolo krku, na hľave klobúk, v ruke rukavice.

— Po čo tam príšiel?

— To vám chcem práve povedať. Po nič. Urobil pomaly zo tri krky, akoby sa vrátil domov. Chvíľu som uvažoval, čo si tak starostlivo obzera, napokon som prišiel na to, že moje topánky, ktoré som nechal na keberci, keď som sa vyzul. Zvrtol hlavu, a keď ma zbadal, zmíšnil obochie. Mierne. Ani sa nestrelhol. Akoby mu to nebolo ani neprijemné, ani že by ho to bolo vyplášilo.

Dival sa na mňa ako človek, ktorý myslí na niečo celkom iné a potrebuje vrčitý čas, aby znova stál pevne na nohách. Nakoniec sa spýtal, pričom ani nezvýšil hlas:

„Ste od polície?“

Jeho výzor i spôsob, akým pôsodzoval veci ma prekvapil natoliko, že som iba prikývol.

Chvíľu sme stáli obdivovať tieho a tak, ako sa dival na moje besédu, som mal dojem, že ho drží v mňa nenástenosť. To však bol naozaj iba môj dojem. Možno ho moje nohy vôbec nezaújmali.

Nakoniec som sa ho spýtal:

„Po čo ste prišli, pán profesor?“

„Vy teda viete, kto som?“

Ten muž sa správa k človeku tak, že nič neznamenáte a že vám neverujete väčšiu pozornosť ako nejakému kvetu na tapiserii, aj keď sa na vás

Predpokladám, že mu každé ráno telefoniuje od domovníčky, aby mu oznámila, že ho už čaká.

— To je všetko, pán komisár.

— Ďakujem.

— Myslite, že je bohatý?

— Vrávi sa o ňom, že zarába veľa peňazí. Chudobných pacientov operuje zadarmo, ale keď si dá platiť, berie veľké sumy. Prečo sa ma na to sptyjuješ?

— Lebo v noci, keď som nemohol zaspať, prezeral som šatník slečny Filonovej. A nenašiel som to, čo som čakal. Sú tam dva kožuchy, ale pomerne lacné, jeden z nich je strihaný baran. Nijakú bielizeň, nijaké topánky nekúpila v luxusnom obchode. Je jasné, že sa neobliekala tak ako ženy na Barbessom bulvári, ale neobliekala ani tak, ako by človek čakal od ženy, ktorú vydržiava bohatý chlap. Nenašiel som ani šekovú knižku, ani nijaký doklad, ktorý by svedčil o tom, že má v banke konto. V kabelke mala iba niekoľko tisíc frankov a dve tisícfrankové bankovky v nočnom stolíku.

— Myslime, že sa môže vrátiť. Máš klúč?

— Jeden som našiel v kabelke.

— Zamkní teda a natiahni tam nit alebo hocičo, aby sme vedeli, či dvere niekto otvorili. Upratovačka neprišla?

Včera večer jej nepovedal, či má príst upratovať, alebo nie. Nikto ani netušil, že by ju neplatili.

Nemusel sa už vracať k šefovi, lebo porada sa medzičím skončila. Lober na Riequetovej ulici bol už asi unavený a premrzutý, no len čo otvorili bistrá, určite sa zohrial niekoľkými pohárikmi rumu.

Maigret zatelefonoval na policajný komisariát v Goufe d'Or.

— Nie je tam Janin? Nebol u vás dnes ráno? Maigret pri telefóne. Neposlali by ste niekoho na Riequetovu ulicu, tam nájde jedného môjho inšpektora. Volá sa Lober. Odovzdajte mu odkaz, nech mi telefonicky podá správu, ak má niečo nové, a nech si potom ide ľahšie.

Usiloval sa vybaviť si v pamäti všetko, čo mu včera cestou zíslo na um a čo sa rozhodol dnes ráno urobiť. Zavolať Lucasa.

— V poriadku?

— V poriadku, pán komisár. V noci si dvaja policajti na bicykloch v dravšiatom okrese myslili, že chytili Pierrota. Podozrivého muža priviedli na komisariát. Nebol to však Pierrot, ale nejaký chlapík, ktorý sa načiho podobá a ktorý náhodou hráva s kapelou v pivárni na námestí Blanche.

Bol by som rád, keby si zavola do Béziers. Pokús sa zistíť, či istý Ernest Filon, ktorý pred niekoľkými rokmi ležal v mestskej nemocnici, ešte niekde tam žije.

— Rozumiem.

Takisto by som bol rád, keby vypočuli všetkých taxikárov, ktorí večer stojia nedaleko Cochinoovej nemocnice. Jeden z nich musel predčerom večer viest profesora domov.

— Nič iné?

— Zatiaľ je to všetko.

Bola to bežná robota. Na stole ho čakala hľba páperov na podpis a takisto hlásenia súdneho lekára Gastine-Renetta, ktoré mal odovzdať na prokuratúru.

Na chvílu prestal pracovať a požadal o číslo telefónu svojho piateľa lekára Pardona, s ktorým sa strečaval takmer pravidelné raz do mesiaca.

— Máš veľa roboty?

— Zo päť pacientov v čakárni. Menej ako zvyčajne v tomto ročnom období.

— Poznáš profesora Gouina?

— Operoval viacerých mojich pacientov, asistoval som mu pri ich operáciach.

— Čo si myslíš o ňom?

— Patrí k najväčším lekárom, akých sme mali v obec, a nie iba teraz. Na rozdiel od mnohých iných chirurgov, nemá iba ruky, ale aj hlavu, vďačime mu za niekoľko objavov, ktoré budú mať svoj význam aj v budúcnosti.

— A ako človek?

— O čo ti vlastne presne ide?

— Čo si o ňom myslíš?

— Tažko sa to dá povedať. Nie je veľmi zhovorčív, najmä ak ide o obyčajného okresného lekára, ako som ja. Zdá sa, že si udržiava odstup aj od ostatných.

— Nemajú ho radi?

— Skôr sa ho boja. Svojsky odpovedá na otázky, ak sa ho niekto opováži na niečo spýtať. Zdá sa, že k niektorým svojim pacientom je ešte tvrdší. Rozpráva sa o tom, ako ha jedna neobyčajne bohatá stareňa prosila, aby ju operoval. Za to mu ponúkala celé svoje bohatstvo. Vieš, čo jej povedal: „Po operácii budete žiť o dva týždne dlhšie, možno o mesiac. Lenže za ten čas, čo mi zoberie vaša operácia, môžem zachrániť život nejakému inému pacientovi.“ Odhliadnac od toho, zamestnanej Cochinoovej nemocnice ho zbožňujú.

— Najmä ženy.

— Už ti o tom niekto niečo vrazil? Zdá sa, že z toho pohľadu je to takmer ojedinelý prípad. Stáva sa aj to, že hned po operácii... Ved' mi rozumieš?

— Áno. To je všetko?

— To však neuberá nič na tom, že je to veľký človek.

— Ďakujem, starec.

Ani veľmi nevedel prečo, ale zatúžil sa porozprávať s Désirée Braultovou. Mohol ju predvolať alebo si ju dať priviesť. Takto pracovala väčšina komisárov, niektorí z nich dokonca nevyšli z kancelárie, ako je deň dlhý.

Prešiel k Lucasovi, ktorý práve telefonoval.

— Na hodinku-dve idem von.

Vzal si úradné auto a dal sa zaviesť na Nolletovu ulicu, za námestím Clichy, kde bývala Lulina upratovačka. Dom bol ošarpaný, nebielili ho hádam výše dvadsať rokov a rodiny, ktoré sa v ňom tlesnili, sa rozťahovali aj na podestách a na schodišti, kde sa hrali deti.

Pani Braultová bývala na štvrtom poschodí, s oblokom do dvora. V dome neboli výťah, schodíky boli strmé, Maigret musel na schodišti dva razy zastáť a nadýchať sa viac či menej príjemnej vône.

— Čo je?

— ozval sa hlas, ktorý zaklopal na dvere.

— Podteď dalej. Nemôžem vám otvoriť.

Pohľadala po kuchyni v kombiné, bola bosá, prala bielizeň v pozinkovanom plechovom korytku. Nestrelala sa, keď spoznala komisára, ani ho nepozdravila, čakala, až sa ozve sám.

— Idem okolo, a tak som sa u vás zastavil.

— Doparoma!

Cez obloky nebolo vidieť nič, lebo skôr zašli od par. V susednej miestnosti ktorí chrapál, Maigret videl nohu postele cez odchylené dvere, ktoré paní Braultová vzápäť šla zavrieť.

— Muž spi,

— Opitý?

— Ako zvyčajne.

— Prečo ste mi včera nepovedali, kto je Luliným milencom?

— Lebo ste sa ma na to nespytovali. Veľmi dobre sa pamäťam, že ste sa ma sptyovali, či som videla muža, ktorý chodieval k nej na návštevu.

— A vy ste ho nikdy nevideli?

— Nie.

— Ale vedeli ste, že je to profesor?

Podľa toho, ako sa tvárla, bolo jasné, že vie toho ďaleka viac. Ibaže nepovie nič, ak jej nenaženie strach a neprináší ju. Nie preto, že by chcela niečo zatají. Ani azda preto, aby niekoho chránila. Mala zásadu nepomáhať policii, čo v jej prípade bolo dosť prirodzené, lebo polícia ju celý život prenasledovala. Nemala rada policajtov. Boli jej prirodzenými protivníkmi.

— Vaša paní vám o ňom rozprávala.

— Musela.

— A čo vám o ňom vrazil?

— Tá mi toho narozávala!

— Chcela sa s ním rozísť?

— Neviem, či sa s ním chcela rozísť, ale v dome nebola šťastná.

Nikto ho neponúkol, sám od seba si sadol na stoličku, ktorej slamený výplet zaprasňal.

— Čo jej bránilo v tom, aby od neho odšla?

— Nikdy som sa jej na to nespytovala.

— Mala rada Pierrota?

— Všetko tomu nasvedčovalo.

— Dostávala od Gouina veľa peňazí?

— Dostala zakaždým, keď chcela.

— A pýtala ich často?

— Vždy, keď nemala ani šestáku. Keď som mala ist na nákupy, v kabelke a v zásuvke som niekedy našla iba malé bankovky. Povedala som jej to a ona mi vtedy odpovedala:

— Hned si ich budem pýtať.

— Dávala z nich niečo aj Pierrotovi?

— To nie je moja starosť. Keby bola rozumnejšia... Zmlkla.

— Čo by sa bolo stalo?

— Po prve, nikdy by sa nebola nasfahovala do tohto domu, kde žila ako vo väzení.

— Nedovolil jej výstup do mesta?

— Sama sa väčšinou neopovážila vyjsť z domu, bála sa, že by ju pán chcel pozdraviť, keď odchádzal alebo prichádzal domov. Nebola jeho milenkou, ale akousi slážkou, pravda, s tým rozdielom, že sa od nej nečakalo, že by mala pracovať, ale spávať s ním. Keby bola bývala niekde inde a keby sa on bol musel unúvať za ňou... Ale na čo je to všetko dobré? Povedzte mi, čo vlastne odo mňa chcete?

— Drobnú informáciu.

— Dnes príde pre drobnú informáciu a vzápäť sa vyparie. A zajtra, ak sa náhodou pristavím pri nejakom výklade, ma zbalite a dáte do basy. Čo vlastne chcete?

Zavesila bielizeň na žinku, natiahnutú cez celú kuchyňu.

— Vedeli ste, že Lulu je v druhom stave?

Prudko sa obrátila.

— Kde ste sa také niečo dozvedeli?

— Na pitve.

— Tak sa potom naozaj nemýlia.

— Kedy vám to povedala?

— Hådam tri dni predtým, čo dostala gulkú do hlavy.

— Nebola si istá?

— Nie. Vtedy ešte nebola u lekára. Bála sa za ním ist.

— Prečo?

— Predpokladám, že zo strachu, aby nebola sklamala.

— Tážila po dieťati?

— Myšlim, že bola spokojná, že je v druhom stave. Bolo predčasné sa radovať. Povedala som jej, že dnešný lekár už majú také prístroje, podľa ktorých po dvoch-troch týždňoch môžu dať jednoznačnú odpoved.

— Bola u niekoho?

— Spýtala sa ma, či niekoho nepoznám. Dala som jej adresu lekára, ktorého poznám, tu hned nabízku, na ulici des Dames.

— Neviete, či bola uňho?

— Určite by mi bola povedala, keby tam bola.

— Pierrot o tom vedel?

— Nepoznáte ženy? Už ste niekedy stretli takú, ktorá by vravela o tých veciach chlapovi skôr, než by bola o tom sama presvedčená?

— Myslime, že sa o tom nezmienila ani pred profesorom?

— Mali by ste uvažovať sedliackym rozumom.

— Keby ju neboli zavraždili, čo by sa bolo podľa vás stalo?

— Neviem čítať z kávy.

— Bola by si dieťa nechala?

— Určite.

— A nadálej by bola žila s profesorom pod jednou strechou?

— Ak by nebola odšla s Pierrotom.

— Kto bol podľa nej otcom budúceho dieťata?

Znovu pozrela naňho, akoby naozaj ničomu nerozumela.

— Hådam si len nemyslite, že by to bol ten starý?

— Aj to sa stáva.

— Čítame o tom v novinách. Lenže je veľmi ľahké prisaháť na čokoľvek, keď ženy nie sú kravy zavreté v maštali, ktoré raz do roka priviedú k býkovi.

Muž vo vedľajšej miestnosti sa mrivil na postell a hundral. Otvorila dvere

— Povedala vám, ako sa volá?

— Ano. Dokonca som jej vypísal kartu.

— Odkedy vedela, že je v druhom stave? Lekár vyzeral skôr ako študent a aby sa tváril dôležitejšie, prezeral takmer prázdnú kartu.

— Bola tu v sobotu, poslala ju sem nejaká žena, ktorú som kedysi ošetroval.

— Viem, pani Braultová.

— Povedala mi, že sa jej zdá, akoby bola v druhom stave a že by to potrebovala vedieť určite.

— Moment. Bola nervózna?

— Nie. Keď sa ma také dievča na niečo spytuje, čakám otázku, či urobím všetko, aby potratila. Stáva sa mi to dvadsať ráz do týždňa. Neviem, či sa také niečo vyskytuje aj v ostatných častiach Paríža. Slovom, dobra som ju prezrel. Vzal som jej moč. Chcela vedieť, ako sa podobný test robí, vysvetli som jej podstatu krysieho testu.

— Ako na to zareaguvala?

— Znepokojila sa, keď sa dozvedela, že na to musíme zabít potkanu. Povedal som jej, aby sa u mňa zastavila v pondelok poobede.

— A prišla?

— O pol šiestej. Povedal som jej, že niesť pochyb o jej farchavosti, vtedy sa mi podakovala.

— Nič iné nepovedala?

— Chcela iba to, aby som jej na sto percent potvrdil, že je to pravda.

— Vyzerala šťastná?

— Prisahal by som, že áno.

Teda v pondelok okolo šiestej Lulu odišla z ulice des Dames a vrátila sa na Carnotovu avenue. Keď sa podľa pani Gouinovej profesor okolo ôsmej navečerai, zastavil sa na niekoľko minút u nej v byte a potom šiel do nemocnice.

Louise Filonová bola asiel tak do desiatej sama. Zjedla langustovú konzervu a vypila trochu vína. Zdá sa, že potom si šla rahnúť, lebo postel bola odostieraná, nebola rozhľadzáná, akoby si do nej ľahla s nejakým chlapom, ale iba odostieraná.

Pierrot v tom čase už hral v podniku Grelot, mohla mu zatelefonovať. Tam mu však zavolala až okolo pol desiatej.

Vytiahla ho z roboty a zavolala ho až k Etoile preto, aby mu oznamila novinu? Ak je to pravda, prečo mu volala tak neskoro?

Pierrot si vzal taxík? V Louisinom byte sa podľa domovnícky združil dvadsať minút.

A znova podľa domovníčky, ale aj podľa manželky, Gouin, sa vrátil z nemocnice niečo po jedenástej a u milenky sa už nezastavil.

Keď na druhý deň ráno pani Braultová prišla o ôsmej do služby, našla mŕtvu Louise v salóne na gauči a tvrdila, že pri mŕtvom tele nebola nejaká zbraň.

Doktor Paul, večne opatrný vo svojich záveroch, tvrdí, že smrť nastala medzi deviatou a jedenásťou hodinou. Keďže telefonovala do podniku Grelot, deviata sa dala posunúť na pol desiatej.

Odtlačky, ktoré vzali v byte, patrili štyrom osobám: zavraždenej Lulu, upratovačke, profesorovi a Pierrovi Eyrraudovi. Mňa poslal svojho človeka do Cochinovej nemocnice, aby odfotografoval Gouinovu odtlačky z karby, ktorú v zamestnaní podpísal. Pre troch ostatných sa nemuseli všetci vziať, lebo ich odtlačky už boli v registri.

Lulu nemala nijakú predstihu, že by ju niekto prepadal, pretože vrah mohol streľať na ňu z bezprostrednej blízkosti.

V byte neboli nijaký neporiadok, čo svedčilo o tom, že vrah nezabíjal pre peniaze ani preto, aby sa zmocnil nejakého dôležitého dokumentu.

— Ďakujem, pán doktor. Dúšam, že po jej návštive u vás sa niktó neprišiel na ňu spytovať? Ani vám nikto netelefonoval, aby sa o nej s vami porozprával?

— Nie, nikto. Keď som sa v novinách dočítal, že ju zabil, čakal som, že ma polícia príde navštíviti, už aj preto, lebo za mnou ju poslala jej upratovačka, ktorá o všetkom vedela. Ak mám povedať pravdu, keby ste neboli prišli dnes predpoludním, tak či onak som vám chcel poobede zatelefonovať.

O chvíľu Maigret zatelefonoval pani Gouinovej z bistra na ulici des Dames. Tá ho poznala po hlasu a nedalo sa, že by ju to prekvapilo.

— Počúvaná vás, pán komisár.

— Včera ste mi povedali, že vaša sestra pracuje v knižnici? Môžem sa vás spýtať v ktorej?

— V mestskej knižnici na námestí Saint-Sulpice.

— Dakujem.

— Vypátrali ste niečo?

— Iba to, že Louise Filonová bola v druhom stave.

— Ale!

Eutoval, že to povedal do telefónu, nemohol posúdiť, ako sa tvári.

— Sta prekvapená?

— Dosť... Áno... Je to možno smiešne, ale pri niektorých ženach sa to nedá čakať... Zabúdame na to, že sú také isté ako všetky ostatné.

— Neviete náhodou, či váš manžel o tom vedel?

— Bol by mi to povedal.

— Nemá nijaké deti?

— Nemá.

— Nechcel.

— Myslím, že sa nestaral ani o to, aby ich mal, ani o to, aby ich nemal. Každý vie, že spolu deti nemáme. Pravdepodobne mojim pričinením.

Ciernym autom sa zaviezol na námestie Saint-Sulpice, ktoré, aj keď nemal na to nijaký dôvod, nenávidel najväčšiu z celého Paríža. Vždy mal dojem, akoby bol niekde na vidieku. Ani obchody nevyzerali tak ako inde, chodci sa mu zdali lenivejší a zachmárenejší.

A ešte chmúrnejšie pôsobila knižnica, bola zle osvetlená, ticho ako v prázdom kostole a o tomto čase tam boli hľadom štyri osoby, zrejme stáli návštevníci, ktorí čosi hľadali v zaprášených knihách.

Sestra pani Gouinovej, Antoinette Ollivierová ho viedla, ako prichádzala, zdalo sa, že má výše päťdesiat rokov, vystupovala s trochu pohádavou istotou určitých žien, ktoré akoby zjedli všetku múdrost sveta.

— Som komisár Maigret.

— Poznala som vás podľa vašich fotografií.

Rozprávala pošepty ako v kostole. Ale komisár mal dojem, že je skôr v škole, keď ho posadila k stolu seleným potahom. Bola tučnejšia ako sestra Germaine, ale bola to taká neslaná-nemastná tučnota, mala nevýraznú pleť, akú mávajú niektoré mňašky.

— Predpokladám, že ste sem prišli preto, že sa ma chcete na niečo spýtať?

— Predpokladáte celkom správne. Vaša sestra mi povedala, že včera večer ste boli u nej na návštive.

— Presne tak. Prišla som okolo pol deviatej a odšla som od nej okolo pol dvanástej, hned po tom, čo sa vrátilo to individuum.

Pre ňu to bol asi vrchol pohádania, keď nevyslovila švagrovo meno, akoby ju veľmi tešilo, keď vravela o ňom ako o „individu“, pričom zvýrazňovala každú slabiku.

— Chodívate po večeroch často k sestre?

Či už mal Maigret na to taký alebo onaký dôvod, ale tušil, že Antoinette Ollivierová si dáva väčší pozor a že bude zdržanlivejšia ako domovníčka alebo paní Braultová.

Všetky vypočúvané odpovedali opatrne, lebo sa báli, aby nejaké neublížili profesorovi.

Antoinette Ollivierová sa asi obávala, že by ho zbalila viny.

— Málokedy, — odvetila s polutovaním.

— To znamená, že raz za pol roka, raz za rok alebo za dva roky?

— Možno raz za rok.

— Dohovorili ste sa predtým, že sa stretnete?

— So sestrou sa nikdy nedohováram o návštiveach.

— Išli ste za ňou bez toho, aby ste vedeli, či je doma? Máte v byte telefón?

— Áno.

— Ani ste svojej sestre nezavolali?

— Ona sa mi ozvala.

— A požiadala vás, aby ste ju prišli pozrieť?

— Nie je to celkom tak. Vrávela mi o tom i o onom.

— O čom?

— Najmä o rodinných veciach. Piše málo. Mám výhodu, že som v častejšom styku so súrodencami.

— Povedala vám, že by sa ráda s vami stretla?

— Tak nejako. Spýtala sa ma, či mám kedy.

— Kolko bolo hodín?

— Okolo pol siedmej. Práve som sa vrátila domov a chystalas si večera.

— Neprekapalo vás to?

— Nie. Iba som sa presvedčila, či on nie je doma.

Čo vám povedal?

— Máte na mysli profesora Gouina?

— Áno.

— Ešte som ho nevypočúval.

— Lebo si myslíte, že je nevinny? Lebo je to slávny chirurg, veľmi známa osobnosť, člen Lekárskej akadémie a...

Nezvýšila hlas, iba sa jej začal chvieť.

— Čo sa stalo, keď ste prišli na Carnotovu avenue? — prerušil ju.

— Vyšla som hore, pobozkala sestru na lice, vyzliekla si kabát a odložila klobúk.

— Kde ste si sadli?

— Do malej miestnosti vedľa Germaininej izby, ktorú si nazvala budočrom. Veľký salón je odporný a takmer nikdy nie je na nič.

— Čo ste robili?

— Čo môžu robíť dve sestry v našich rokoch, keď sa stretávajú po niekoľkých mesiacoch? Trochu sme tárali. Rozprávala som jej všeličo o všelikom.

— Pili ste niečo?

— Otázka ju prekvapila, dokonca ju natolko šokovala, že trochu očervenala.

— Najprv sme si dali kávu.

— A potom?

— Niekoľko ráz sa mi kýchlo. Povedala som sestre, že sa obávam, či som nechytila nejakú chrípku, keď som vyšla z metra, lebo dnu bolo odporne teplo. Aj u sestry bolo veľmi teplo.

— Služky boli ešte v byte?

— Okolo deviatej nám obidve zažalali. dobrá noc a vysli hore. Sestra má už dvanásť rokov tú istú kuchárku. Ale služky sa menia častejšie z pochopiteľných príčin.

Na pochopiteľné príčiny sa nespýtoval, všetkemu rozumel.

— Povedali ste, že sa vám niekto ráz kýchlo...

— Germainte navrhla, aby sme si uvarili grog, odbehla ho pripravil do kuchyne.

— Čo ste za ten čas robili?

— Čítala som článok v obrázkovom časopise, v ktorom sa píše o našej dedine.

— Sestra bola dlho preč?

— Kým jej zovrela voda do dvoch pohárov.

— Aj inokedy ste ľakali, až sa vás švagor vráti, a potom ste odísli?

— Vyhýbam sa stretnutiam s ním, pokiaľ je to možné.

— Prekvapilo vás, keď prišiel?

— Sestra mi tvrdila, že sa nevráti pred polnocou.

— Ako sa tvári?

— Ako zvyčajne, ako človek, ktorý sa diva zviska na zásady morálky a zdvorilesti.

— Nič mimoriadne ste na ňom nebadali?

— Ani som sa nemamáhala naňho pozriet. Nasadila som si klobúk, obliekla kabát a buchla dverami.

— Počas návštavy ste nepočuli nič, čo by pripomalo výstrel?

— Nie. Do jedenásť na poschodi nad nami ktorí hrali na klavíri. Poznala som, že je to Chopin.

— Vedeli ste, že švagrova milenka je v druhom stave?

— Mňa to neprekapuje.

— Sestra vám to nespomennula?

— Nič mi nevrávela o tej dievčine.

— Nikdy vám o nej nevrávela?

— Nikdy.

je našim najväčším chirurgom. Dokazuje to aj skutočnosť, že sa púšta iba do ľažkých operácií.

— Možno preto, že ostatní berú na seba iba jednoduchšie prípady.

— Obhajujete ho a ani ho nepoznáte.

— Usilujem sa pochopíť.

— Hádam to nie je až také zložité.

— Zabúdate, že podľa súdneho lekára, ktorý sa zvyčajne nemýli, k vražde došlo pred jedenásťou. A domovníčka videla, že profesor sa vrátil domov až po jedenásťej a šiel priamo...

— Aký máte dôkaz, že nebol doma predtým?

— Predpokladám, že v nemocnici si ľahko môžeme overiť, aký mal pracovný program.

— Urobili ste to?

Tentoraz sa Maigret musel začervenať.

— Ešte nie.

— Tak to urobte! Azda to bude mať aj väčší zmysel ako slediť za mládencom, ktorý nič neurobil.

— Nenávidíte profesora?

— Jeho a všetkých, ktorí sa naňho podobajú.

Povedala to tak nahlas, že traja návštěvníci, ktorí si vyberali knihy, zdvihli hlavu.

— Zabudli ste si klobúk!

— Myslel som, že som ho odložil pri vchode.

Pohľadalo ukázala naň prstom, ležal na zelenom stole, kde prítomnosť mužského klobúka bola v jej očiach čosi neslušné.

6

Ak sa na to divame z technického hľadiska, Antoinette sa v istom zmysle slova ani veľmi nemýlia.

Ked' Maigret prišiel do Cochinovej nemocnice na predmestí Saint-Jacques, Etienne Gouin už bol spolu s asistentkou na ceste na kliniku Saint-Joseph na Pas-de-Soch. Komisár s tým rátal, lebo už bol jedenásť preč. Nepríšiel sem preto, aby sa stretol s profesorom. Možno v podstate ani veľmi nevedel prečo, ale ešte sa mu nesbolo ocitnúť sa s profesorom medzi štyrmi očami.

Gouin mal svoje oddelenie na druhom poschodi a Maigret mal čo robíť, aby mu na sekretariáte dovolili vyjst' hore. Na dlhej chodbe bolo rušnejšie, než čakal, ošetrovateľky mali plné ruky roboty. Žena, na ktorú sa obrátil, a ktorá vyšla z jednej sály, nie taká udychaná ako ostatné, mala už svoje roky a postriebrnené vlasys.

— Vy ste tu hlavná sestra?

— Áno, hlavná cez deň.

Povedal jej, kto je a že by sa jej rád na niečo spýtal.

— A na čo?

Váhal, či má povedať, že ide o profesora. Zaviedla ho k dverám malej pracovne, ale nepozvala ho dnu.

— Na konci chodby je operačná sála?

— Áno, jedna, máme ich niekoľko.

— Co robi chirurg, keď časť nosi trávi v nemocnici?

— Nerozumiem. Chcete povedať, krátko pred operáciou?

— Nie. Ak sa nemýlim, hýva tu aj inokedy, napríklad, keď sa bojí komplikácií, alebo keď čaká na výsledok chirurgického zákroku?

— Aj to sa stáva. No a čo?

— Kde sa zdržiajavajú lekári?

— To závisí...

— Od čoho?

— Od toho, ako dlho tam ostanú. Ak sa tam nezdržia dlhšie, sadnú si u mňa v kancelárii alebo chodia sem a ta po chodbe. Ak však musia čakať niekoľko hodín, keď nevyhnutne bolo treba zakročiť, vyjdú ho na interné, kde majú k dispozícii dve-tri izby.

— Idú po schodech?

— Alebo výtahom. Izby sú na štvrtom poschodi. Väčšinu času oddychujú, kým ich nezavolajú.

Bolo vidieť, že je zvedavá, na čo sa komisár tiež vypytuje. V novinách sa nezjavilo Gouinovo meno v súvislosti s Lulinou smrťou. Je možné, že sa tu nevie o jeho styku s piatekou muzikanta Pierrota.

— Zdá sa mi, že nemôžem hovoriť s nikým, kto tu bol predvčerom večer?

— Po ôsmej večer?

— Áno. Presnejšie v noci z pondelka na utorok.

— Ošetrovateľky, ktoré sú tu, praeju ako ja. Patria do dennej smeny. Je možné, že nejaký asistent mal vtedy službu. Počkajte chvíľu.

Vošla do dvoch-troch miestností, nakoniec sa vrátila s ryšavým a chudým mládencom s hrubými sklamami na okuliarech.

— Nejaký policajt, — povedala a potom vošla do kancelárie.

— Komisár Maigret.

— Myslel som si, že by som vás mal poznáť. Chcete nejakú informáciu?

— Boli ste tu v noci z pondelka na utorok?

— Takmer celú noc. Profesor v pondelok poobede operoval jedno dieta. Ľažký prípad, požiadal ma, aby som si vzal pacienta na starosť a dozeral naňho.

— Nebol sa naňho sám pozriet?

— Bol tu takmer celý večer.

— Bol s vami na tomto poschodi?

— Prišiel niečo po ôsmej aj so svojou asistentkou. Vošli sme spolu k pacientovi a dosť dňa sme čakali na niečo, čo sa nestalo. Predpokladám, že nechcete odo mnôr podrobnosť?

— Aj tak by som pravdepodobne ničomu nerozumel. Boli ste pri nemocnom hodinu, dve?

— Necelú hodinu. Slečna Decauxová presvedčala profesora, aby si šiel oddychnúť, lebo minulú noc mal akútneho prípadu a musel operovať. Nakoniec vyšiel hore a na chvíľu sa natiahol.

— Čo mal na sebe?

— Vedel, že nebude operovať. Napokon, ani to nebol potrebné. Nepreziekol sa, stal v obleku.

— Bola s vami aj slečna Decauxová?

— Ano. Rozprávali sme sa. Pred jedenásťou profesor zistil dolu. Každých pätnásť minút som sa chodil poziť na pacienta. Vrátili sme sa spolu, a keď sa zdažil, že už nehrozí nijaké nebezpečenstvo, profesor sa rozhodol ísť domov.

— So slečnou Decauxovou?

— Vždy prichádzajú a odchádzajú spolu.

— Dá sa teda povedať, že Gouin bol sám na štvrtom poschodi od trištrve na deväť do jedenásťej.

— Áno, sám v jednej nemocničnej izbe. Nechápmem, prečo sa ma na to sptýtuje.

— Mohol zísť dolu tak, aby ste ho nevideli?

— Po schodišti áno.

— A dolu mohol prejsť popri okienku tak, aby si ho niktó nevšimol?

— Mohol. Najmä v noci si nikto nevšimá lekárov, ktorí odchádzajú alebo prichádzajú do nemocnice.

— Ďakujem. Povedali by ste mi, prosím, ako sa voláte?

— Mansuy. Raoul Mansuy.

V tom sa sestra paní Gouinovej ani tak veľmi nemýlia. Etienne Gouin mohol teda odísť z nemocnice, nechaf sa odviezť na Carnotovu avenue a vrátiť sa bez toho, aby niekto zaregistroval jeho neprítomnosť.

— Predpokladám, že mi nemôžete povedať, prečo... — ozval sa asistent vo chvíli, keď sa Maigret poberal preč.

Komisár zavrel hlavou a zísel dolu, prešiel cez dvor a pri chodníku našiel šoféra polície v malom čiernom aute. Keď prišiel na Zlatnické nábrežie, nezislo mu na um, aby sa ako zvyčajne pozrel cez oblok do čakárne. Skôr ako vošiel do svojej kancelárie, zastavil sa v miestnosti inšpektorov. Lucas vstal a oznámil mu:

— Mám správu z Béziers.

Maigret takmer zabudol na otca Louise Filonovej.

— Zomrel pred troma rokmi na cirhózu pečene. Predtým pracoval s prestávkami na mestskom bitúniku.

Nikto sa ešte neprihlásil o Louisino dedičstvo, ak nejaké bolo.

— Istý Louis vás čaká už vyše pol hodiny v predsiene.

— Muzikant?

— Mysím, že áno.

— Prived ho do mojej pracovne.

Maigret vošiel dnu, dal si dolu kabát a klebúk, sadol si a vybral si jednu z fajok uložených pred podložkou. Harmonikára o chvíľu voviedli dnu, netváril sa nejako veľmi pokojne; díval sa okolo seba a potom si sadol, akoby čakal nejakú pascu.

— Lucas, môžeš odísť.

Obrátil sa k Louisovi:

— Ak máte trochu času, bolo by azda lepšie, keby ste si vyzlikli kabát.

— Netreba. Telefonoval mi.

— Kedy?

— Dnes ráno, hned po deviatej.

Pozoroval komisára, váhal, spýtal sa:

— Este vždy platí naša dohoda?

— Myslite na včerajší rozhovor? Pravdaže platí. Ak je Pierrot nevinny, nemá sa čoho báť.

— Pierrot ju nezabil. Mne by sa bol priznal. Odozval som mu vás odkaž, pričom som mu vysvetlil, že ste ochotný sa s ním stretnúť, kde bude chcieť, a potom že bude zasa slobodný.

— Dohodnime sa. Nechcem, aby došlo k nejakému nedorozumeniu. Ak bude v mojich očiach nevinny, bude celkom voľný. Ak si budem myslieť, že má v tom prsty, alebo ak budem o niečom pochybovať, zaväzujem sa, že nezneužijem naše stretnutie, to znamená, že ho nechápiem, ale pátranie bude vzápäť pokračovať.

— Takmer tak som mu to povedal.

— A odpoved?

— Že sa chce s vami stretnúť. Nemá vrah čo skrývať.

— Príde sem?

— Pod podmienkou, že ho neprepadnú novinári a fotografisti. A takisto pod podmienkou, že sa policajti naňho nevrhnú.

Louis rozprával pomaly, zvažoval každé slovo a vytváral sa díval Maigretovi do tváre.

— Dalo by sa to dohovoriť veľmi rýchlo? — spýtal sa komisár.

Pozrel na hodinky. Ešte nebolo dvanásť. Od jednej do druhej v kanceláriach na Zlatnickom nábreží je ticho, sú takmer vyludnené. Maigret si podľa možnosti vybral tento čas, ak mal nejaké zložité vypočúvanie.

— Môže prísť sem o pol hodiny?

— Tak ma teda počúvajte. Predpokladám, že má pri sebe nejaké peniaze. Nech príde taxíkom pred väznici.

na Hodinárske nábrežie, je tam dosť pusto. Nikto si ho nevšimne. Pri bráne naňho počká jeden z mojich inšpektorov a priviedie ho sem cez Justičný palác.

Louis vstal, znova sa hodnú chvíľu díval na Maigreta, uvedomoval si, akú zodpovednosť berie na seba voči svojmu kamarátovi.

— Verím vám, — povzduchol si napokon. — O pol hodiny, možno trochu neskôr.

Keď odišiel, Maigret zatelefonoval do pivárne Dauphine, aby mu priniesli niečo na jedenie.

— Pošlite mi dve porcie. A štyri veľké pivá.

Potom zavolal žene a oznámil jej, že nepríde na obed.

Skúsenosť a svedomie mi kázali zájsť do kancelárie ťaťa a informovať ho o tom, do čoho sa púšťa.

— Myslite, že je nevinny?

— Pokým sa nedokáže opak. Keby bol vinny, určite by nemal dôvod prísť za mnou. Alebo má tak silné nervy.

— A čo profesor?

— Neviem. Ešte nič neviem.

— Už ste sa s ním rozprávali?

— Nie. Janvier s ním chvíľu debatoval.

Náčelník si uvedomil, že by bolo zbytočné sa ďalej vypýtať. Maigret sa tváril vážne a tvrdohlavo a všetci na Zlatnickom nábreží vedeli, že v tých chvíľach je ešte menej zhvororčívý než inokedy.

— Dievča bolo v druhom stave, — dodal, akoby ho to mrzelo.

Vrátil sa k inšpektorom, Lucas ešte neodšiel na obed.

— Predpokladám, že ešte nenašli taxík?

— Ste smädný?
Podal mu pohár piva, a jedno si vzal aj on.

— Sadnite si. Tušil som, že prídeťte.

— Prečo?

Mal chraplavý hlas ako muž, ktorý celú noc nespal a odpaľoval si jednu cigaretu od druhej. Dva prsty na pravej ruke mal hnedé od tabaku. Bol zarastený. Tam, kde sa zašíl, určite nemal možnosť sa oholiť.

— Jedli ste niečo?

— Nie som hladný.

Vyzeral mladší a bol taký nervózny, že pohľad naňho unával. Aj keď sedel, celý sa triasol.

— Skúbali ste... — začal.

— Slovo dodržím.

— Prišiel som sem dobrevoľne.

— Dobre ste urobili.

— Ja som Lulu nezabil.

Ked' to Maigret najmenej čakal, muzikant sa odrazu rozplakal. Určite sa prvý raz takto uvoľnil odvtedy, že sa dozvedel, že jeho priateľka je mŕtva. Plakal ako dieťa, tvár si schovával do dlania a komisár si dával pozor, aby ho neprerušil.

Pomaly sa z neho stáva ušťavaný človek, ktorý dal do hry svoju slobodu, ak nie hľavu.

Na Zlatníckom nábreží stál teraz zoči-voči policajtovi, ktorý bol jeho priaznákom, a náhla sa uvoľnil.

— Prisahám, že som ju nezabil... — zopakoval.

Maigret mu veril. Nebol to hlas ani postoj vinnaka. Louis mal pravdu, keď včera večer vravel o svojom priateľovi ako o slabochovi, ktorý sa hrá na veľmi tvrdého.

Plavé vlasy, svetlé oči, takmer dievská tvár, nebolo nijaký mäsiar, ako sám ešte, aby si to India mysleli, ale akýsi úradník, predstavovali si ho, ako sa v nedelu popoludní prechádza po Champs-Elysées so svojou ženou.

— Naozaj ste si myslíte, že som to urobil ja?

— Nie.

— Tak prečo ste to povedali novinárom?

— Ja som reportérom nepovedal ani slovo. Ti si pišu, že chceš. A okolnosti...

— Ja som ju nezabil.

Teraz sa už konečne upokojoťe. Môžete si zafajčiť. Pierrotovi sa ešte triaska ruka, keď si zapaloval cigaretnu.

Aj tak sa vás musím na niečo spýtať. Keď ste boli v pondelok večer na Carnotovej avenue, Louise ešte žila?

Pierrot vyplesťil oči a vykrikol:

— Pravdaže!

Asi to bola pravda, inakšie by nebolo čakal do ďruhého dňa, keď si pri obede prečítal noviny, vyplášil sa a vyparil sa ako gáfor.

— Keď vám telefonovala do podniku Grelot, netušili ste, čo vám chce povedať?

Nemal som ani tušenia. Bola podráždená a chcela sa so mnou hned rozprávať.

— Čo ste si pomysleli?

— Že sa rozhodla.

— O čom?

— Že sa naňho vykašle.

— Na koho?

— Na starého.

— Chceli ste, aby to urobila?

Dva roky som ju prosil, aby sa nasaňovala ku mnemu.

Dodal tak, akoby provokoval komisára a celý svet:

— Ja ju lábim!

Nevravel to s nijakým páčosom. Naopak, uskával každú slabiku.

— Naozaj si ani trochu nezájete? Pierrot si tentoraz mimovolne vzal obložený chlebik, aj Maigret si vzal. Taktto to bolo lepšie. Obidvaja jedli, a tým povolilo napätie. V susedných kanceláriach nebolo počuf nijaké zvuky, len kdeši kto sklopil na písacom stroji.

— Stalo sa niekedy, že by vás Lulu zavolala na Carnotovu avenue, keď ste boli v práci?

— Nie, nestalo. Nie na Carnotovu avenue. Raz, keď ešte bývala na La Fayetteovej ulici a keď jej odrazu prišlo zle... Boli to iba nejaké žaludčné ťažkosti, ale bála sa... Stále sa bála, že zomrie...

Pri týchto slovách, pri predstavách, ktoré vysvetlali, mu znova zvihli oči a chvíľu mu trvalo, kým zahryzoval do obloženého chlebika.

— Čo vám povedala v pondelok večer? Moment. Skôr ako mi odpoviecie na tú otázku, rád by som vedel, či máte kláč od jej bytu?

— Nemám.

— A prečo?

— Neviem. Nemám nijaký dôvod. Málokedy som chodil za ňou, a keď som ta už šiel, vždy bola doma a otvorila mi...

— Zavynili ste a ona vám otvorila.

— Nemusel som ani zvonit. Striebla na mňa a sotva som vyšiel z výťahu, už mi otvorila.

— Myšiel som, že už bola v posteli.

— Áno, predtým si fahla. Asi mi telefonovala z posteľi. Vstala krátko predtým, ako som prišiel, lebo bola v župane.

— Zdala sa vám normálna?

— Nie.

— A aká?

— To sa dá ľahko povedať. Akoby veľmi veľa premyšľala nad niečím a napokon sa rozhodla. Zlakol som sa, keď som ju uvidel.

— Čoho?

Muzikant zaváhal.

— Tak dobré! — zahndral napokon. — Zlakol som sa kvôli tomu starému.

— Nazdávam sa, že tak voláte profesora?

— Áno. Večne som čakal, že sa rozhodne rozmiesť sa a vezme si Lulu.

— Aj také niečo bolo v hre?

— Ak aj bolo, nikdy mi o tom nič nepovedala.

— Tažila po tom, aby si ju vzal za ženu?

— Neviem. Neverím.

— Mala vás rada?

— Predpokladám.

— Nie ste si celkom istý?

— Predpokladám, že ženy sú iné ako muži.

— Čo tým chcete povedať?

Nesprávnil svoju myšlienku možno preto, že to nebolo schopné urobiť, iba pokrčil plecia.

— Bolo to chudobné dievča, — zašeptal nakoniec, akoby len tak sám pre teba.

Tažko prehítavalo, ale jednočasť mimovolne prezúval.

— Kde si sadla, keď ste prišli?

— Nesadla si. Bola prvejmi vzrušená, aby si sadla. Chodila sem a ta po miestnosti a povedala bez toho, aby sa na mňa pozrela:

„Mám pre teba veľkú novinu.“

Potom akoby to chcela hned zo seba vysypať, dodať:

„Som tehotná.“

— Zdalo sa, že ju to potešilo?

— Potešilo, aj nepotešilo.

— Myslieť ste, že to dieťa je vaše?

Neopovážil sa odpovedať, ale podľa toho, ako sa správal, bolo jasné, že o tom nepochybuje.

— Čo ste povedali?

— Nič. Tak ľudne to na mňa zapôsobilo. Chcel som ju pritíliť k sebe.

— Bránila sa?

— Nie. Ale ustavične chodila po miestnosti. Rozprávala sama, vravela čosi také:

„Neviem, čo mám rábiť. Tým sa všetko mení. Môže to byť veľmi dôležité. Ak mu to poviem...“

— Narážala na profesora?

— Áno. Nevedela, či mu má povedať pravdu, alebo nie. Nebola si istá, ako zareaguje.

A Pierrot, ktorý dojedol obložený chlebik, si skľúčen povzdyhol:

— Neviem, ako vám to mám vysvetliť. Spomínam si na detaily, a pritom je to akési zmätene. Netušil som, že sa to všetko tak skenčí.

— A v čo ste dŕfali?

— že sa mi hodí do náručia a oznamí mi, že sa napokon rozhodla ist so maou.

— Nežišlo jej to na um?

— Možno áno. Takmer som presvedčený, že áno. Rada by to bola urobila. Spočiatku, keď vyšla z nemocnice, tvrdila, že z vďačnosti musí konáť tak, ako koná.

— Myslela si, že je Gouinevi niečo džná?

— Zachránil jej život. Myslim, že strávil pri nej viac času ako pri hociktorom ľinom pacientovi.

— Verili ste, že Lulu mu je vďačná?

— Povedal som jej, že nemusí zostať jeho milenkou. Mal dosť iných.

— Nazdávate sa, že bol do nej zaľúbený?

— Je isté, že na ňu trpel. Predpokladám, že bol do nej ešte pal.

— A čo vy?

— Ja som ju mal rád.

— Naozaj, preču vás volala k sebe?

— To by som aj rád vedel.

— Okolo pol šiestej sa u lekára na ulici des Dames presvedčila, že je v druhom stave. Nemohla sa s vami stretnúť ihneď?

— Mohla. Vedela, kam zvyčajne chodívala na večeru ešte pred nástupom do práce v podniku Grelot.

— Od lekára sa vrátila domov. Neskoršie, medzi pol ôsmou a ôsmou ju bol pozrieť profesor.

— Povedala mi to.

— Nepovedala vám náhodou, či profesorovi oznámila novinu?

— Nič mu nepovedala.

— Najedla sa a fahla si do posteľi. Podľa všetkého nezaspala. Okolo deviatej vám potom zatelefonovala.

— Viem. O všetkom som premýšľal a pokúšal som sa tomu rozumieť. Zatiaľ sa mi to však nepodarilo. Jedno je isté, že ja som ju nezabil.

— Pierrot, odpovedzte mi úprimne na túto otázku: keby vám v pondelok večer bola oznámla, že sa s vami už nechce stretnúť, boli by ste ju zabili?

Mládenec pozrel naňho a na perách sa mu zjavil neistý úsmev.

— Chcete, aby som si uvízal slučku na krk?

— Nemusíte mi odpovedať.

— Možno by som ju bol zabil. Ale, po prvej, nič také mi nepovedala. A po druhé, nemal som revolver.

— Jeden ste mali pri sebe, keď vás posledný raz zatkli.

— To už bolo dávno a polícia mi ho nevrátila. Odvtedy nemám nijaký. Musím dodat, že tak by som ju nebol zabil.

— A keď by ste to boli urobili?

— Neviem. Možno by som ju bol udrel, a pritom by som si ani neuviedomil, čo robím, alebo by som ju bol chytil pod krk a stačil.

Pozrel sa na parkety pod nohami, chvíľu mlčal a potom dodať:

— Je celkom možné, že by som nebol urobil nič. Keď človek zaspáva, premýšľa o všetom, čo sa potom aj tak nikdy neuskutoční...

— Nestalo sa vám, že ste chceli zabíti Lulu, keď ste zaspávali?

— Áno.

— Lebo ste žiarili na Gouina?

Znovu pokrčil plecia, čo určite značalo, že nie je to celkom tak a že pravda je zložitejšia.

— Ak sa nemýlim, už pred Gouinom ste sa priateľili s Louise Filonovou; nebránili ste jej, aby postávala na ulici?

— To je niečo iné.

Maigret sa usiloval dostať do toho najbližšie k pravde, uvedomil si však, že absolútne pravdu nedosiame.

— Nikdy ste nevyužívali profesorove peniaze?

— Ešte nič. Iba sa usilujem pochopíť. Jedno je isté: v pondelok večer niekto celkom zblízka vystrelil z revolvera na Lulu. Tvrdíte, že vy ste to neboli, a ja vám verím.

— Naocaj mi verite? — zamrmial Pierrot nedôverivo.

— Až sa mi do ruky nedostane opačný dôkaz.

— Budem môcť odísť?

— Len čo skončime tento rozhovor.

— Zastavte pátranie, prikážete svojim ľuďom, aby mi dali pokoj?

— Dokonca vám slúbím, že môžete znova pracovať v podniku Grelot.

— A čo noviny?

— Ihned im pošlem správu, že ste sám od seba prišli na policiu a že po vašich vysvetleniach sme vás nechali na slobode.

— To však neznamená, že už nie som podozrivý.

— Dodávam, že proti vám nemám nijaký dôkaz.

— To je už lepšie.

— Mala Lulu revolver?

— Nie.

— Pred chvíľou ste povedali, že sa bála.

— Bála sa života, biedy, a nie ľudu. Načo by jej bol revolver?

— Boli ste u nej v pondelok večer necelú štvrtinu?

— Musel som sa vrátiť do podniku Grelot. A potom, nerád by som sa tam bol stretol so starcom, kedykoľvek mohol prísť za ňou. Má klúč...

— Stalo sa to niekedy?

— Raz.

— A čo?

— Nič. Raz popoludní, o jednej, keď nikdy nechodil za Lulu. O piatej sme sa mali stretnúť v meste, ale čosi mi do toho prišlo a nemohol som sa tam dostaviť. Pretože som bol nedaleko, vybehol som hore. Boli sme v salóne a rozprávali sme sa, keď sme počuli, ako v zámku zaštrkotal kľúč. Vošiel dnu. Neskryl som sa. Ani na mňa nepozrel. Prešiel doprostred miestnosti s klobúkom na hlave a bez slova čakal. Tváril sa, akoby som ani neboli človek.

— Slovom, ešte vždy presne neviete, prečo vás Lulu v pondelok večer zavolala k sebe?

— Nazdávam sa, že sa potrebovala s niekym porozprávať.

— Ako sa skončil vás rozhovor?

— Povedala mi: "Checela som, aby si to vedel. Neviem, čo urobím. Ešte sa to aj tak nedá predvídať. Porozmýšľaj aj ty."

— Lulu vám nikdy nepovedala, že sa vydá za profesora?

Zamyslel sa, akoby hľadal odpoveď.

— Raz, keď sme boli v reštaurácii na Rochechouartovom bulvári a keď prišlo do reči jedno dievča, ktoré sme obdivovali poznali a ktoré sa vydalo, poznamenal: "Len odo mňa záleží, či sa rozvedie a zoberie si ma."

— Uverili ste jej?

— Možno by to bol aj urobil. Chlapci v tom veku sú schopní všetkého.

— Maigret nemohol pochaliť úsmev.

— Nespytujem sa vás, kde ste sa od včerajská skrývali.

— Ani by som vám to nepovedal. Som volný?

— Upíne.

— Vaši ľudia ma nezatknú, keď vyjdem von?

— Bude lepšie, keď sa hodinu-dve zdržíte vo svojom okoli. Veľmi sa nevytrájte, aby som mal kedy výdat

potrebné rozkazy. Na námestí Dauphine je piváreň, tam budete mať pokoj.

— Podajte mi plášť, prosím.

Vyzeral unavenieši, ako keď vošiel.

— Bolo by ešte lepšie, keby ste si v prvom hoteli, na ktorý nadabite, objednali izbu a lahlí si.

— Nezaspal by som.

Vo dverách sa obrátil:

— A čo mienite robíť ďalej?

— Ak si jej telo nikto nevyžiada...

— Mám právo si ho vyžiadať?

— Keď nemá rodinu...

— Nepovedali by ste mi, ako to mám urobiť?

Checl pripravil Lulu dôstojný pohreb, za pohrebným vozom by nŕčile kráčali jeho priatelia z nočného podniku a z okolia Barbèsovho bulváru.

Maigret videl, ako sa jeho unavená postava stráča na dlhej chodbe, pomaly zavrel dvere, chvíľu sa ani nepohol, stál na prostredku kancelárie a napokon sa pohral do miestnosti policajných inšpektorov.

Ked' zavolał do Neuilly o pol šiestej, povedali mu, že operácia sa práve skončila a že profesor sa oblieka. Vtedy sadol do auta.

Na chodníkoch Carnotovej avenue bolo málo ľudí a na ulici ešte menej áut. Šoférovi ponad plece prečítal veľký titulok na prvej strane:

Muzikant Pierrot na slobode

Bola to informácia, ktorú dal novinárom, ako slúbil Pierrotovi pri jeho návštive na policii. Hodiny na rozvodovej doske slabо svietili, bolo o desať minút pol siedmej. Keď niekde nabližku bolo nejaké bistro, zašiel by na pohárík, ľatioval, že tak neurobil cestou.

Taxík zasáhl pred domom až o desať minút sedem. Vystúpil z neho Etienne Gouin, chvíľu ostal stáť na chodníku, potom vyšla aj jeho asistentka.

Stál pod pouličnou lampou, jeho postava sa jasne črtala vo svetle. Bol asi o pol hlavy vyšší ako Maigret a takmer takisto široký v plesciach. Ľažko sa dalo posúdiť, či je viac alebo menej pri sebe, lebo mal voľný plášť, ktorý akoby bol na jeho postavu priširoký a aj dlhší, než určovala najnovšia móda. Inakšie sa nemusel nejakou osobitnou znepojovať svojim výzorom. Na hlave mal ležérne položený klobúk.

Vyzeral ako objemnejší muž, ktorý medzičasom schudol a ktorému však ostala iba silná kostra.

Trpečivo čakal, pozeral na jedno miesto, kým mladá žena vybrala z kabelky peniaze a zaplatila Šoférovi. Keď taxík odišiel, počúval, čo mu vráví. Žeby mu bola pripomienka zajtražišie návštavy a povinnosti skôr, ako sa rozlúčia?

Odprevadila ho až po bránu, tam mu podala tmavú koženú aktovku a nespustila ho z očí, kým nevošiel do výťahu, potom sa pobrala smerom k des Ternes.

— Chod za ňou!

— Áno, pán komisár.

Auto šlo bez motora dolu avenue. Lucile Decauxová kráčala rýchlo, ani sa neobrátila. Bola malá hnedovláská a podľa všetkého dosť baculatá. Na ulici des Acacias zahľa za roh a vzápäť vošla do obchodu s údeninami, potom hned vedľa k pekárovi a napokon, hľadom po sto metroch, do hodne ošarpaného domu.

Maigret ostal desať minút v aute, potom aj on vyšiel do domu a oslovil domovníčku, ktorej byt bol celkom iný ako domovníčkin byt na Carnotovej avenue. Boli v ňom iba posteľ a detská postieľka, a už sa tam nedalo pohnúť.

— Kde býva slečna Decauxová, prosím vás?

— Štvrté poschodie vpravo. Práve sa vrátila z roboty. V dome neboli výťah. Na štvrtom poschodi zazvonil a vnútri počul kroky. Za dverami sa ozval hlas:

— Kto je?

— Komisár Maigret.

— Moment, prosím.

Hlas nevyjadroval ani prekvapenie, ani údes. Prešla do druhej miestnosti, o chvíľu sa vrátila, keď sa otvorili dvere a komisár ju uvidel v župane a v papučkách, pochopil, prečo musel čakať.

— Podte ďalej, — povedala a dívala sa zvedavo naňho.

Byt bol trojizbový s kuchynou, čistý, parkety pekne vyleštené, že by sa na nich azda dalo kľať ako na klzisku. Voviedla ho do salónu, ba skôr do akéhosi ateliéru s gaučom potiahnutým pásikavou látkou, veľa kníh na poličkách, gramofón s podstavcami na platne. Nad kozubom, kde mladá žena zažala oheň, bola zarámovaná fotografia Etiennea Gouina.

— Dovolte, aby som si vyzliekol kabát?

— Prosím. Práve som si začala robiť pohodlie, keď ste zazvonili.

Nebola pekná. Mala nepravidelné črtky, priveľmi hrubé pery, ale postava bola celkom príťažlivá.

Ukázala mu na kreslo a sama si sadla na kraj gauča, holé nohy si zakryla spodkom županu.

Nespytovaná sa na nič, pozorovala ho ako niektorí ľudia pozorujú slávnu osobu, keď ju majú možnosť vidieť v skutočnosti.

— Nechcel som vás otvárať v nemocnici.

— To by sa vám bolo aj ľahko podarilo, lebo som bola na operačke.

— Pravidelne asistujete profesorovi pri operáciach?

— Pravidelne.

— Ako dňo?

— Desať rokov. Predtým som bola jeho žiačkou.

— Ste lekárka?

— Áno.

— Môžem sa vás spýtať, kolko máte rokov?

— Tridsaťsest.

Ani nezaváhalo, odpovedala dosť nezúčastnenie. Maigret však nemal ani najmenší dôvod jej nedôverovať, zdalo sa mu, že v jej hľase čítal akési nepriateľstvo.

— Som tu preto, aby som si objasnil niektoré drobné detaľy. Určite viete, že pri každom takomto vyšetrovaní sa všetko musí overiť.

Čakala na otázku.

— V pondelok večer, ak sa nemýlim, ste boli pre svojho šéfa na Carnotovej avenue niečo pred ôsmou hodinou.

— Presne tak. Zastavila som sa taxikom a od domovníčky som zatelefonovala profesorovi, aby som mu oznámila, že ho čakám dolu.

— Robíte to vždy takto?

— Áno, hore idem málokedy.

— Kde ste čakali na profesora?

— Pri výťahu.

— Viete teda, že nešiel rovno dolu?

— Áno, na niekoľko minút sa zastavil na trefom. Predpokladám, že všetko už viete...

— Viem.

— Prečo sa na to nespýtate priamo profesora?

Radšej neodpovedal.

— Správal sa ako zvyčajne? Nezdal sa vám nejaký nervózny a zamyslený?

— Trápil ho iba pacientov pooperačný stav.

— Cestou vám nepovedal nič?

— Rozpráva veľmi málo.

— Do Cochinovej nemocnice ste prišli niekoľko minút po ôsmej. Čo ste robili potom?

— Ihned sme šli k pacientovi, sprevádzal nás službukanúci asistent.

— Boli ste tam celý večer?

— Nie. Profesor ostal v izbe až po hodiny, reakcie, ktoré čakal, sa neohlásili. Povedala som mu, že by si mal oddýchnuť.

— Kolko bolo asi hodín, keď vyšiel na štvrté poschodie?

— Viem, že ste sa na to spýtovali aj v nemocnici.

— Povedala vám to hlavná sestra?

— Na tom nezáleží.

— Koľko bolo hodín?

— Ešte nebolo deväť.

— Išli ste s ním hore?

— Ostala som pri pacientovi. Bolo to dieľa.

— Viem. Kedy profesor zíšiel dolu?

— Okolo jedenástej som mu bola oznámiť, že reakcia ktoré čakal, sa ohľásili.

— Vošli ste k nemu do izby?

— Ano.

— Bol oblečený?

— V nemocnici si každý zvyčajne ľahne oblečený. Vyzliekol si iba sako a rozviazal kravatu.

— Od pol deviatej do jedenástej ste teda celý čas boli pri pacientovi. A tak vás šef celkom pokoju mohol zísť dolu schodmi a odbehnuť z nemocnice bez toho, aby ste o tom vedeli?

Asi čakala podobnú otázku, lebo na to isté sa spýtoval aj v Cochinovej nemocnici, pravdepodobne jej to povedali. Napriek tomu videl, ako sa jej rýchlejšie zdvihla hrud. Mala pripravenú odpovied?

— To nie je možné, lebo o štvrt na jedenásť som vybehol hore, aby som sa presvedčila, či niečo nepotrebuje.

Maigret, ktorý sa jej díval do očí, nezvýšil hlas a povedal jej veľmi milo:

— Klamete, však?

— Prečo to vravíte?

— Lebo eštim, že klamete. Počujte, slečna Decauxová, veľmi ľahko môžem rekonštruovať celý ten večer, každý vás krok v nemocnici. Aj keď ste poučili personál, vždy sa nájde niekto, kto znervóznie a povie pravdu. Pred jedenástou ste neboli u doktora.

— Profesor nevytiahol z nemocnice ani päty.

— Ako to viete?

— Lebo ho poznám lepšie než kohoľvek iný.

Ukázala na večerné vydanie novín, ktoré ležali na okruhlom stolíku.

— Našla som ich na stole v Neuilly a prečítala som si ich. Prečo ste pustili toho chlapíka?

Mala na mysi Pierrota, ktorého meno si mohol prečítať hore nohami.

— Ste si taký istý, že on nie je vrahom?

— Nie som si v ničom istý.

— Ale profesora podozrivate, že zavraždil dievču. Namiešalo odpovede sa jej spýtal:

— Poznali ste ju?

— Zabúdate, že som asistenčník pána Gouina. Bola som pri tom, keď ju operoval.

— Nemali ste ju nejakomu mimoriadne v láske?

— Prečo by som ju mala nenávidieť?

Pretože v ruke držal fajku, dodala:

— Môžete si zapáliť. Mne to neprekáža.

— Máme pravdu, keď tvrdíme, že medzi profesorom a vami bol vzťah profesionálny, ale aj dôverný?

— Aj to vám už povedali?

S istou zhovievavosťou sa usmála.

— Pán Maigret, ste veľký malomeštak.

— Záleží na tom, čo máte na mysi.

— Pokúšam sa prísť na to, či nemáte zastarané názory na bežnú morálku.

— Milá slečna, vyše tridsaťpäť rokov pracujem na policii.

— V tom prípade nemáte na mysi dôverný vzťah. Ano, bol medzi nami dôverný vzťah, ale to už patrí k práci.

— To znamená, že vo vašom prípade sa nedá hovoriť o nijakej láske?

— Určite nie v tom zmysle, ako to chápate vy. Obdivujem profesora Gouina väčším než kohokoľvek iného na svete. Usilujem sa mu pomôcť, ako sa len dá. Desať, dvanásť hodín denne, často i viac, stojim po jeho boku a on si to nieskôr ani neuvedomuje, lebo obidvom sa nám to zdá celkom prirodzené. Často trávime spolu noc, keď čakáme, či sa u pacienta neprejavia niektoré symptómy. Sprevádzam ho na viediek i do cudziny, keď

operuje. Na ulici vyplácam taxik, pripomínam mu všetky schôdzky, aby nezabudol a telefonujem jeho žene, aby som jej oznamila, že sa nevráti domov.

Dávaciej, hneď na začiatku, stalo sa aj to, k čomu dochádza bežne medzi mužom a ženou, keď sa spolu často stretnávajú...

— Ale nepokladal to za nič mimoriadne. Robil to s mnogými sestrami a s inými ženami.

— Ani vám sa to nezdalo dôležité?

— Nie, nezdalo.

Divala sa mu priamo do očí, akoby ho vyzývala, aby jej zaprotirečil.

— Nikdy ste neboli zaťažená?

— Do koho?

— Do kohokoľvek. Do profesora...

— Nie v takom zmysle slova, akýmu vy prisudzujete.

— Obetovali ste však preňho celý život...

— To áno.

— Sám si vás vybral za asistentku, keď ste urobili doktorát?

— Punčukla som sa mu. Od istého času, ako som začala navštěvoval jeho prednášky, ukula som si ten plán.

— Spomenuli ste, že na začiatku niečo medzi vami bolo. Mám tomu rozumieť tak, že teraz to už nie je?

— Pán Maigret, ste vynikajúci spovedník. Zavši k tomu dôjde aj teraz.

— U vás?

— Sam užký nevkrčil. Ani si neviem predstaviť, že by vyšiel štyri poschodia a vošiel do tohto bytu.

— V nemocnici?

— Niekedy. Niekedy aj v jeho byte. Zahúdate, že mu robím aj sekretárku a že sme dosť často spolu aj na pacienti.

— To viem.

— Nikdy sa mi o tom nezmienil, ale pomaly si zvykol nebyť sám.

— Ak by napríklad v taxiku dostał srdečový záchvat, ako by ste mu pomohli?

— Takmer nijako. Ale ja mu rozumiem.

— V podstate ho desí iba myšlienka, že by mohol zomrieť sám.

— Prečo ste vlastne prišli za mnou, pán komisár?

— Možno preto, aby som zbytočne neotrával vášho šéfa. V pondelok večer zavraždili jeho milenkú.

— Nemám ráda to slovo. Je nepresné.

— Používam ho tak, ako sa bežne používa. Gouin ju mohol celkom pokoju zavraždiť. Sama ste pred chvíľou pripustili, že od triaštriat na deväť do jedenástej ostal sám v nemocnici na štvrtom poschodi. Pokojne mohol zbehnúť dolu a dať sa zavieziť na Carnotovu avenue.

— Keby ste ho poznali, ani na um by vám nezislo uvažovať nad tým, že by niekoho mohol zabíť.

— Ale áno! — odvetil.

Povedal to tak kategóriicky, že prezrela naňho vydelenie a nevládala ani protestovať.

— Co tým myslíte?

— Pripášte, že jeho práca, kariera, vedecké bádania, lekárska alebo pedagogická činnosť, nazviete to, ako chcete, je jediná, čo má preňho cenu?

— Do istej miery áno.

— Ovela väčším než pre kohokoľvek iného, s kym som sa stretol. Kto pri jeho charakterizovaní použil výraz „sila prírody“.

Tentoraz sa nespýtala, kto to povedal.

— Sily prírody nezaujímajú škody, ktoré samy vysloviajú. A Lulu, z takej či onakej príčiny, sa stala hrozňou pre jeho prácu...

— A Lulu?

— Ani Lulu, to je moje presvedčenie.

— Keby neboli do nej zaťažený, ako potom vysvetlite, že už vyše dvoch rokov...

— To vám nemôžem vysvetliť. To musíte pochopiť sám.

— Kto mi povedal, že „bol do nej celý paf“.

— Kto?

— Je to lož?

— Je to pravda, aj nie je to pravda. Stala sa čímsi, čo mu patrilo.

— Nebol by sa rozvedol preto, aby si ju vzal za ženu?

Prekvapene pozrela naňho a zaprotestovala:

— Nikdy! Nikdy by si neboli komplikoval život nejakým rozvodom.

— Ani preto, aby si vás vzal za ženu?

— Nikdy na to ani nepomyslel.

— A vy?

Začervenalá sa.

— Ani ja. Čo by som tým bola získala? Naopak, bola by som skôr prerobila. Ako vidíte, ešte vždy som na tom lepšie. Takmer nijako neurobi bez mňa. Pomáham mu pri robe. Poznám jeho diela postupne, ako ich piše, a zavši mu k tomu robím výskum. Neprejde taxíkom po Paríži ani meter, aby som nesedela pri ňom.

— Boji sa, že by mohol náhle zomrieť?

— Prečo sa na to sputujete?

Akoby ju komisárov posprehl prekvapil.

— Máte pravdu, niekoľko rokov, pravdepodobne odvtedy, čo prišiel na to, že nemá celkom zdravé srdce. V tom čase sa radil s viacerými kolegami. Možno to ani neviete, ale lekári sa väčšimi desia choroby ako ich pacienti.

— To viem.

— Nikdy sa mi o tom nezmienil, ale pomaly si zvykol nebyť sám.

— Ak by napríklad v taxiku dostał srdečový záchvat, ako by ste mu pomohli?

— Takmer nijako. Ale ja mu rozumiem.

— V podstate ho desí iba myšlienka, že by mohol zomrieť sám.

— Prečo ste vlastne prišli za mnou, pán komisár?

— Možno preto, aby som zbytočne neotrával vášho šéfa. V pondelok večer zavraždili jeho milenkú.

— Nemám ráda to slovo. Je nepresné.

— Používam ho tak, ako sa bežne používa. Gouin ju mohol celkom pokoju zavraždiť. Sama ste pred chvíľou pripustili, že od triaštriat na deväť do jedenástej ostal sám v nemocnici na štvrtom poschodi. Pokojne mohol zbehnúť dolu a dať sa zavieziť na Carnotovu avenue.

— Keby ste ho poznali, ani na um by vám nezislo uvažovať nad tým, že by niekoho mohol zabíť.

— Ale áno! — odvetil.

Povedal to tak kategóriicky, že prezrela naňho vydelenie a nevládala ani protestovať.

— Co tým myslíte?

— Pripášte, že jeho práca, kariera, vedecké bádania, lekárska alebo pedagogická činnosť, nazviete to, ako chcete, je jediná, čo má preňho cenu?

— Do istej miery áno.

— Ovela väčším než pre kohokoľvek iného, s kym som sa stretol. Kto pri jeho charakterizovaní použil výraz „sila prírody“.

Tentoraz sa nespýtala, kto to povedal.

— Sily prírody nezaujímajú škody, ktoré samy vysloviajú. A Lulu, z takej či onakej príčiny, sa stala hrozňou pre jeho prácu...

— Akým spôsobom by mohla ohrozovať profesorovu robuť?

— Viete, že bola v druhom stave?

— Zmenilo sa tým niečo?

Akoby ju to neprekvapilo.

— Vedeli ste to?

— Profesor mi to povedal.

— Kedy?

— V sobotu.

— Ste o tom presvedčená, že vám to povedal v sobotu?

— Absolútne. Vracali sme sa taxíkom z nemocnice domov. Povedal to, ale nevenoval tomu nijakú pozornosť, akoby si to hundral iba sám pre seba: „Myslim, že Louise je v druhom stave.“

— Ako sa pritom zatváril?

— Nijako. Skôr ironicky, ako to mával vo zvuku. Vidíte, India si o mnogých veciach myslia, že sú dôležité, a preňho neznamenajú celkom nič.

— Prekvapuje ma, že vám to povedal v sobotu, keď sama Lulu sa to dozvedela až v pondelok večer.

— Nezabúdajte, že je lekár a že s ňou spával.

— Myslíte, že to povedal aj svojej žene?

— Je to dosť nepravdepodobné.

— Ona ho nenávidí. Raz mi povedal, že čaká, kedy mu napľuje do tváre, keď sa náhodou stretnú.
— Neviete nič viac o pani Gouinovej?
— Nič! — odvetila sucho.
— Nemá náhodou milenca?
— Podľa mojich informácií nemá. A okrem toho, mňa sa to vôbec netýka.
— Keby žena bola vinná, pripustila by, aby odsudili jej manžela?
Pretože mlčala, Maigret sa nemohol obrániť úsmevu.
— Priznávate, že by ste sa nenahevali, keby pani Gouinová bola zastrelila Lulu a keby sme to my odhalili.
— O jednom som presvedčená, že profesor ju nezabil.
— Vrável vám niečo o zločine?
— V úterok doobeda ešte o tom nevedel. Po obede mi náhodou povedal, že polícia bude určite telefonovať a požiada ho o schôdzku.
— A potom?
— Už sa mi o tom nezmienil.
— Louisiana smrť ho nedojala?
— Ak ho to aj trápilo, nič nedal na seba znaf. Ako zvyčajne.
— Predpokladám, že mi už nemáte čo povedať? Vrável vám niekedy o tom muzikantovi Pierrovi Eyraudovi?
— Nikdy.
— Nezíšlo vám na um, že by niekedy mohol žiarliť?
— Nepatrí k týmu, čo žiarila na kohokolvek.
— Dakujem vám, milá slečna, a nehnevajte sa na mňa, že ste sa nemohli navečerat. Keby ste prišli na niečo zaujímavé, zavolajte mi.
— Nepôjdete za mojím šéfom?
— Ešte neviem. Je dnes večer doma?
— Je to jeho jediný voľný večer v týždni.
— Ako ho využije?
— Bude pracovať ako zvyčajne. Potrebuje prečítať korektúry svojej knihy.
Maigret si povzduchol a obliekol si kabát.
— Sto vys ale zvláštne dievčina, — zašeptal, akoby sám pre seba.
— Nie je na mne nič zvláštne.
— Dobrú noc.
— Dobrú noc, pán Maigret.
Odprevadila ho na chodbu a dívala sa za ním, ako schádzal po schodoch. Keď vyšiel na ulicu k čiernemu autu, šofér mu otvoril dvere.

Len-len že mu nedal adresu na Carnotovej avenue. Skôr či neskôr sa bude musieť rozhodnúť a porozprávať sa s Gouinom medzi štyrmi očami. Preto to jednozaj odkladá? Zdalo sa mu, že sa ustavične krúti okolo neho, a pritom sa neopovážil priblížiť sa k nemu, akoby ho profesorova osobnosť dojimala.

— Na Zlatnícke nábrežie!

Etienne Gouin bude teraz asi večer s manželkou. Keď Maigret prechádzal okolo, videl, že v pravom krídle bytu je tma.

V jednom sa asistentka mylila. Gouinove manželské styky neboli také plané, ako si myslala Lucile Decauxová a ako tvrdila. Vrávela, že jej šef nerozpráva o svojich manželských problémoch. Pani Gouinová uviedla však komisárovi také podrobnosti, ktoré sa mohla dozvedieť iba od svojho muža.

Povedal aj jej, že sa mu zdá, že Lulu je v druhom stave?

Trochu vyššie na avenue prikázal šoférovi, aby zastal pred bistrom, kde sa už raz zastavil a dal si grog. Dnes večer už nebola taká zima, objednal si whisky. Na Zlatníckom nábreží si ho doberali, že má takú má-

niu. Keď začal vyšetrovanie napríklad s kalvadosom, s kalvadosom aj pokračoval a mával aj vyšetrovania pri pive, pri červenom vino i pri whisky.

Chcel zatelefonovať do kancelárie a spýtať sa, či nie je nič nové a dať sa zaviesť domov. Názor o chvíli zmenil, ale nie preto, že niekto bol v telefónnej bûdke. Cestou domov už nepovedal ani slovo.

— Ešte ma budete potrebovať? — spýtal sa šofér, keď boli na nádvori polície.

— O niekoľko minút by si ma mohol zaviesť na bulvár Richarda Lenoira. Pravda, ak už nie sú po službe.

— Končím až úsmej.

Vyšiel hore, rozsvietil v kancelárii, vtom sa otvorili druhé dvere a vošiel Lucas.

— Telefonoval inšpektor Janin. Je urazený, že mu neoznámili, že sa Pierrot našiel.

Zabudli naňho, Janin snoril okolo la Chapelle, až sa v novinách dočítal, že Maigret vypočúval muzikanta a že ho prepustil.

— Sputuje sa, či ho má ešte stále sledovať.

— Netreba. Nič nové?

Lucas už chcel otvoriť istu, keď zazvonil telefón. Maigret zdvihol slúchadlo.

— Komisár Maigret pri telefóne, — povedal a zmíňnil obočie.

Lucas vzápäť pochopil, že je to dôležité.

— Tu Etienne Gouin, — ozval sa hlas na druhej strane telefónu.

— Počúvam.

— Dozvedám sa, že ste vypočúvali moju asistentku. Lucile Decauxová už telefonicky informovala svojho šéfa.

— Máte pravdu, — povedal Maigret.

— Zdalo by sa mi slušnejšie, keby ste sa obrátili priamo na mňa, keď už chcete nejaké informácie o mne.

Lucasovi sa zdalo, že Maigret stráca pomaly rozvahu a že sa usiluje znova nadobudnúť chladnokrvnosť.

— To je vec názoru, — odvetil sucho.

— Viete, kde bývam.

— Veľmi dobre. Prídeť k vám.

Na druhom konci nastalo ticho. Komisár zachytil ženský hlas. Pani Gouinová asi vravela čosi manželovi a ten sa spýtal:

— Kedy?

— O takú hodinu, hodinu a pol. Ešte som nevečeral.

— Budem vás čakať.

A Gouin zložil slúchadlo.

— Profesor? — spýtal sa Lucas.

Maigret prikývol.

— A čo chce?

— Táži po tom, aby sme ho vypočuli. Si voľný?

— Chcete, aby som išiel s vami?

— Áno. Najprv si však niečo zajem.

Vybrali sa na námestie Dauphine a zasadli k stolu, pri ktorom komisár obeboval a večerol už veľa ráz, a tak ten stôl pomenovali Maigretovým stolom.

Pri večeri nepovedal ani slovo.

8

Maigret vypočul počas svojej kariéry desaťsíce ľudí, niektorí z nich mali dôležité posty, iní sa preslávili svojim bohatstvom a boli aj takí, ktorých pokladali za najinteligentnejších medzi medzinárodnými zločincami. Ale toto vypočúvanie pokladal za také dôležité, aké

dosiaľ ešte nemal. A nevzrušovalo ho ani spoločenské postavenie, ani sláva, ktorou sa dostávalo Gouinovi na celom svete.

Vedel, že Lucas sa od začiatku vyšetrovania v duchu sputuje, preto nezájde za profesorom a nedá mu zopár jednoznačných otázok. Statočného Lucasa celkom po-miatla šéfova nálada.

Maigret však nemohol ist s pravdom von ani pred ním, ani pred nikým iným, ba ani nie pred svojou ženou. Pravdu povediac, ani sám sa ju neopovážil jasne formulovať.

Vzrušovalo ho väčko, čo vedel a Gouinovi, čo sa o ňom dozvedel. Ale bol v tom taký dôvod, ktorý by pravdepodobne nikto neboli uhadol.

Aj Maigret sa podobne ako profesor narodil v malej dedinke v strednom Francúzsku a takisto ako on bol zavčasu odkázaný sám na seba.

Nezačal Maigret študovať medicínu? Keby bol mohol pokračovať v štúdiach, neboli by sa asi stal chirurgom, lebo mu chýbali šikovné ruky. No zdalo sa mu, že s Luliným milencom majú niektoré spoločné črtky.

Bol pyšný na seba, a preto radšej na to nemysel. Zdalo sa mu, že obdivuje takmer rovnako poznajú ľudí a život.

Nemali tú istú, či tie isté reakcie. Bol skôr protichodné typy, ale s rovnakými hodnotami.

Všetko, čo vedel o Gouinovi, získal z reči a postojar piatich ľien. Inakšie na chodniku Carnotovej avenue videl iba jeho postavu, nad kozubom jeho fotografiu a najobjavnejšiu hľadom bola krátká charakteristika, ktorú mu telefonicky oznámil Janvier, keď profesor vošiel do bytu Louise Filonovej.

Teraz sa presvedčí, či sa nemýli. Pripravil sa, ako to len bolo možné, a ani Lucasa si nevzal so sebou preto, že by potreboval nejakú pomoc, ale azda preto, aby vypočúvanie bolo oficiálnejšie, a preto, aby sám sebe pripomenul, že na Carnotovej avenue ide ako komisár polície, a nie ako ľovek, ktorý sa zaujíma o druhého ľadu.

Pri večeri vypil trochu vína. Keď sa ho čašník spýtal, či si neži pohárik tvrdého, objednal si. Keď sadol do auta, zvnútra ho všetko hrialo.

Carnotova avenue bola pustá, pokojná, za záclonami svetili príjemne svetlá. Keď prešiel popred domovníčkin byt, zdalo sa mu, že domovníčka ho sleduje a výdativo vypočúvala.

S Lucasom vošli do výfahu, všade vládol pokoj, dom akoby bol uzavretý do seba a do svojich tajomstiev.

Bolo o päť minút trištvrté na deväť, keď Maigret potiahol za vyleštené medené držadlo, najprv sa ozval zvonec a potom bolo počutie kroku, prišla im otvoriť mladá a dosť pekná slúžka v chutnej zásterke na čiernych šatách.

— Keby sa páni rázili zložiť... — povedala.

Maigret bol zvedavý, či Gouin ich prijme v salóne, dalej by sa povedal v rodine časti bytu. Nedôšiel sa hned odpovede. Slúžka zavesila kabát do skrine, nechala hosti v predsiene a odišla.

Už sa ani nevrátila, no vzápäť príšiel Gouin, zdal sa vyšší a chudší. Ani sa nejako zvlášť na nich ne-pozrel, iba zahundral:

— Podte, prosím tadialto...

Išiel napred, viedol ich po chodbe do knižnice. Takmer celé steny boli zakryté knihami. V miestnosti svetilo príjemne svetlo a v kozube, ktorý bol väčší ako u Lucile Decauxovej, horel oheň.

— Sadnite si.

Ukázal na kreslá a sám si do jedného z nich sadol.

Toto gesto však mič neznamenalo. Kôto ed nepozreli jeden druhému do očí. Lucasovi, ktorý sa cítil navyše, sa sedelo veľmi nepohodlne, lebo kreslo bolo prihlboké na jeho krátke nohy, no aj preto, že sedel najbližšie pri ohni.

— Myslel som, že prídeš sám.

Maigret predstavil svojho spolupracovníka.

— Priviedol som si inšpektora Lucasa, bude robíť poznámky.

V tom okamihu sa les pohľady stretli prvý raz a Maigret výčital z profesorových očí akéosi výčitku. Možno aj určite rozčarovanie, ale v tom si neboli istý. Teško by sa to dalo tvrdiť, lebo Gouin pôsobil navonok dosť banálne. V divadle sa stretávame s takými herecami, najmä s hlbokými basmi, ktorí majú vysokú chudú postavu a mimoriadne silno vykreslené črtky v tvári.

Zrejmec bol jasné, drobné, bez nejakého výrazného lesku, a predsa jeho pohľad mal neobyčajnú silu.

Maigret by bol prisahal, že Gouin je rovnako zvedavý naňho, ako on bol zvedavý na profesora.

Aj on ho pokladá za banálnejšieho, než si o ňom urobil predstavu?

Lucas vybral z vrecka poznámkový blok a ceruzku, čím získal na dôležitosť.

Nikto z nich nevedel, akou cestou sa bude uberať rozhovor, Maigret výtrvalo mlčal a čakal.

— Pán Maigret, nemyslite, že by bolo rozumnejšie, keby ste sa boli obrátili priamo na mňa? Nemuseli ste otrávovať to chúda dievča.

Rozprával prirodzene a nevýrazne, akoby vravel o čomsi celkom obyčajnom.

— Máte na mysli dievča Decauxová? Vôbec sa mi nezdalo, že by bola v rozpaky. Predpokladám, že zdvihla telefón, len čo som od nej odišiel a všetko vám vyzoprávala.

— Zopakovala mi vaše otázky a svoje odpovede. Myšela si, že je to dôležité. Ženy sa večne potrebujú presvedčať o svojej dôležitosti.

— Lucile Decauxová je vašou najbližšou spolupracovníčkou?

— Je to moja asistentka.

— Nevyužívate ju niekedy aj ako sekretárku?

— Máte pravdu. A okrem toho, to vám musela povedať, chodí so mnou všade, kam sa pohnem. Tým nadobúda dojem, že v mojom živote hrá veľmi dôležitú úlohu.

— Je do vás zalúbená?

— Ako do ktoréhokoľvek iného šéfa...

— Zdá sa mi, že vám je natoľko oddaná, že je ochotná aj falosne svedčiť, ak by bolo treba, len aby vás vytiahla z kaže.

— Áno, bez vähania by to urobila. Aj moja žena sa už s vami rozprávala.

— Povedala vám to?

— Všetko, tak ako Lucile, dopodrobna mi zopakovala celý rozhovor s vami.

O manželke rozprával tak ľahostajne ako o svojej asistentke. V jeho hľase chýbala akákoľvek srdečnosť. Uvádzal fakty, vysvetľoval ich, ale nebolo v nich ani zamak citu.

Svojou jednoduchosťou určite musel očariť obyčajných ľudí, ktorí sa k nemu dostali, naozaj nič nepredstierali, nehráli, vôbec sa nezaujímal o to, ako svojimi rečami zapôsobi na ostatných.

Človek zriedkakedy strene hľadá, ktorí nehrajú, dokonca aj keď sú sami. Väčšina ľudí chce vidieť samých seba žiť a počuť sa.

Gouin taky neboli. Bol sám seba a vžiac za nesloval skryť svoje city.

Ked rozprával o Lucile Decauxovej, akoby jeho slová, jeho postoj chceli povedať:

To, že ona pokladá za oddanost, to je len istý druh samolúbstia, potreby nahovoril si, aká je neobvyčajná. Ktorákoľvek moja študentka by robila to čo ona. Vnáša do svojho života istú zaujímavosť a určite si myslí, že by som jej mal byť za to vdăčný.

Nevysvetľoval podrobnejšie preto, že mu bolo jasné, že Maigret tomu rozumie, rozprával sa s ním ako a rovnocenným partnerom.

— Ešte som vám nepovedal, prečo som vám dnes večer telefonoval a žiadal vás, aby ste prišli sem. Muším vám povedať, že je to v prvom rade túžba stretnúť sa s vami.

Bol to človek, a úprimný človek. Odvtedy, keď si sadli oproti sebe, pozoroval komisára a ani sa tým netajil, skúmal ho ako ľudský vzor, ktorý chce poznat.

— Práve sme zo ženou večerali, keď zazvonil telefón. Volala osoba, ktorá už poznáte, Louise upravčka pani Braultová.

Nepovedal Lulu, ale Louise, vravel o nej tak ľahko ako o ostatných, uvedomeval si pritom, že by bolo zbytočné čokoľvek ďalej vysvetľovať.

— Pani Braultová si zaučinila, že má možnosť ma vydierať. Nešla na to priamo, a preto som nepochopil jej prívvetu. Povedala mi: „Mám revolver, pán Gouin.“ V duchu som sa sputoval, o akom revóveri to hovorí.

— Dovolite otázku?

— Prostím.

— Streli ato sa niekedy a pani Braultovon?

— Nezdá sa mi. Louise mi o nej rozprávala. Poznala ju skôr, ako sa nastahovala do tohto domu. Myslím, že ide o zaujímavú postavu, ktorá bola vela ráz vo väzení. Pretože pracovala v tom byte iba do obeda, ja som nemal nikdy priležitosť sa v tom čase tam zastaviť, nespomínam si, že by som ju niekedy videl. Je možné, že som sa s ňou stretol na schodoch.

— Možete pokračovať.

— Oznamila mi teda, že v pondelok ráno našla revolver na stole, keď vošla do bytu a že...

— Povedala presne tak, že ho našla na stole?

— Ano. Potom dodala, že ho skryla na schodoch pod porcelánovú nádobu, v ktorej je zasadnená nejaká rastlina. Vaši ľudia pravdepodobne prezreli celý byt, ale neviši im na um, že by mali predsa hľadať aj na schodišti.

— Ale je preiskaná.

— Slovom, teraz vraj má doma revolver a je ochotná mi ho vrátiť za veľké peniaze.

— Vám ho vrátiť?

— Lebo je môj.

— Ako to viete?

— Opisala mi ho vrátane čísla sériu.

— Diľo máte tu zbraň?

— Osem či deväť rokov. Keď som raz operoval v Belgicku... Vtedy som cestoval viac ako teraz. Stávalo sa, že ma zavoleli do Spojených štátov alebo do Indie. Žena mi často vrávala, že sa boji sama v byte, keď som bol niekoľko dní, ba zaviede aj tyždňov na cestách. V Lutychu som sa ubytoval v hoteli a vo výklade bol vyložený zbrane, vyrobené v Belgicku. Povedal som si, že si kúpim malý revolver. Dodávam, že som ho neprihlásil pri colnej prehliadke.

Maigret sa usmial.

— Kde ste ho mal?

— Mal som ho v pisacom stole. Tam som ho videl

pred niekoľkými mesiacmi posledný raz. Nikdy som ho nepoužil. Celkom som naň zabudol...

— Čo ste odpovedali pani Braultovej?

— Že jej odpoviem.

— Kedy?

— Pravdepodobne ešte dnes večer. Preto som vás zavolať.

— Lucas, skočil by si tam? Máš adresu?

— Áno, pán komisár.

Lucas akoby sa potešil, že unikne z tejto ťažkej atmosféry, lebo človek cíti akési neurčité napätie, keď dva ľudia súčasne rozprávajú a vrávia si zdánlivu samé banálnosť.

— Nájdete si kabát? Nemám zazvoniť na služku?

— Nájdem, nájdem.

Ked Lucas zavrel dvere, chvíľu bolo ticho. Maigret ho napokon prerušil.

— Vie o tom vaša žena?

— O čom? O tom, ako ma pani Braultová chce vydierať?

— Áno.

— Počula, čo som jej odpovedal do telefónu, keď zazvonila, bol som v jedálni. Ostatne som jej potom povedal.

— Ako na to zareagovala?

— Poradila mi, aby som ustúpil.

— Nesprávili ste sa, prečo?

— Viete, pán Maigret, nech už je to moja manželka, Lucile Decauxová alebo ktorákoľvek iná žena, každá z nich pocituje neobvyčajné uspokojenie, lebo si myslí, že mi je oddaná. V podstate ide o to, kto mi skôr pomôže a ma ochráni.

Rozprával bez trápe. Aj bez hnevnu, rozpitvával jej duševný stav s takou ľahkosťou, akoby pitval nejakú mŕtvolu.

— Čo si myslíte, prečo sa moja žena potrebovala a vami rozprávať? Aby vziaľa na seba ľúlu manželky, ktorá chráni pokoj a prácu svojho muža.

— A nie je to tak?

Pozrel na Maigreta a neodpovedal.

— Pán profesor, zdalo sa mi, že vaša žena vám prejavuje vzáenne porozumenie.

— Tvrdí, že nežiarili.

— To iba tvrdí.

— Závisí to od toho, aký zmysel prisudzuješ tomu slovu. Určite jej je ľahostajné, že spím s kýmkoľvek.

— Aj s Louise Filonovou?

— Spočiatku áno. Nezabúdajte, že z Germaine, ktorá bola iba obyčajnou ošetrovateľkou, sa stala zo dňa na deň pani Gouinová.

— Malí ste ju rádi?

— Nie.

— Prečo ste si ju potom vzali?

— Aby som bol s niekym v byte. Starcia, ktorá sa o mňa starala, už mala zrátané dni. Nerád som sám, pán Maigret. Neviem, či poznáte ten pocit...

— Možno ste radšej, keď vám ľudia okolo vás vŕadia za všetko...

Neprotestoval. Naopak, poznámka ešte ho potešila.

— Istým spôsobom áno.

— Preto ste si vybrali dievča, ktoré bolo v ekromných pomeroch.

— Ostatných sa desím.

— Ked si vás brala, vedela, čo ju čaká?

— Veľmi presne.

— Kedy je to začalo byť nepríjemné?

— Nikdy sa nezavárala tak, že by jej to bolo nepríjemné. Videli ste ju. Je vynikajúca, obdivuhodne sa

stará o domácnosť, nikdy nenalieha, aby som niekedy večer vyšiel von a aby sme na večeru pozývali nejakých priateľov.

— Ak tomu dobre rozumieš, celé dni na vás čaká.

— Takmer máte pravdu. Je spokojná, že je pani Gouinovou a že jedného dňa bude vďovou po Etienovi Gouinovi.

— Myslite, že by ju to až tak zaujimalo?

— Pripusťme, že sa nenahneva, keď bude voľne disponovať bohatstvom, ktoré ostane po mne. Stavím sa, že aj teraz počíva pri dverach. Rozrušila sa, keď som vás zavolať. Bola by radšej, keď som vás prijal v salóne a v jej prítomnosti.

Ked vravel, že Germaine má vo zvuku počúvať za dverami, vôbec nestínil hlas, Maigret by bol prisahal, že v susednej miestnosti počuje nejaký šum.

— Ona tvrdí, že vám vnučka myšlienku ubýtovať Louise Filonovú v tomto dome.

— To je pravda. Nikdy by mi to nebolo zložené na um. Ani som nevedel, že nejaký byt je voľný.

— Nezalo sa vám ďudne toto spojenie?

— Prečo?

Otázka ho prekvapila.

— Malí ste rád Louise?

— Počujte, pán Maigret, už druhý raz to opakuješ. Medicína nepozná také slovo.

— Potrebovali ste ju?

— Fyzicky áno. Musíš vám vysvetľovať ďalej? Mám desídesiatka rokov.

— Viem.

— To je všetko.

— Nežiarili ste na Pierrota?

— Bol by som radšej, keď nejestvoval.

Maigret vstal ako u Lucile Decauxovej a v kozube napravil poleno, ktoré sa zgáľalo nabok. Bol smradný. Profesorovi ani na um nezložil, aby ho niečim ponúkol.

— Streli ste sa niekedy a ním? — spýtal sa.

— S kým?

— S Pierrotom.

— Raz. Obidvaja sa usilovali o to, aby sa to nestalo.

— Aké čity prechovávala k vám Lulu?

— O akých čitoch sa tu dá hovoriť? Fredpokladám, že poznáte jej život. Mala plné ústa vďačnosti a lásky. Pravda je však oveľa jednoduchšia. Nechcela znovu triefiť bledie. To by vám malo byť jasné. Eudia, ktorí boli naozaj hladní, chudobní v tom najchmúrnejšom zmysle slova a ktorí sa z toho nejakým spôsobom dostali, urobila všetko, aby znovu neupadli do predchádzajúceho života.

Bola to pravda, Maigret to vedel.

— Mala rada Pierrota?

— Ach, ako si len potrpíte na to slovo! — povzdychoval si profesor a už sa nebránil. — Potrebovala nejaký čit vo svojom živote. Takisto si potrebovala vyrobiť nejaké problémy. Pred chvíľou som povedal, že ženy čítajú byť dôležité. Určite preto si komplikujú život, na niečo sa ustavične vypýtajú, žijú v predstavách, že majú na výber.

— Aký výber? — spýtal sa Maigret a náznamok úsmievu, aby prinášal svojho spoločníka rozprávať prenejšie.

— Louise sa nazdávala, že si môže vybrať medzi muzikantom a mnou.

— A nemohla?

— V skutočnosti nie. Už som vám povedal, prečo.

— Nikdy sa nezavárala, že od vás odídie?

— Zavše mala chvíľky, keď tvrdila, že váha.

— Neboli ste sa, že k tomu raz dôjde?

— Nie.

— Neusilovala sa o to, aby ste si ju vzali za ženu?

— Nemala až také ambicie. Som presvedčený, že by sa bola trochu vydesila, keď sa bola stala pani Gouinovou. Potrebovala istotu. Teply byt, tri razy cez deň stravu a vhodné oblečenie.

— Co by sa bolo stalo, keď ste zomrel?

— Uzárel som životnú poistku v jej prospech.

— Uzáreli ste ešte jednu v prospech Lucile Decauxovej?

— Nie. Bolo by to zbytočné. Keď by som zomrel, zavesil sa na krk môjmu nástupcovi, ako sa zavesila mne, a nič by sa v jej živote nezmenilo.

Rozhovor prerušil telefón. Gouin chcel vstať a zdvihnuť slúchadlo, vzápäť však zastal.

— To bude asi vás inšpektor.

A naozaj, bol to Lucas, telefonoval z policajnej stanice v Batignolles, najbližšej od Désirée Braultovej.

— Mám revolver, pán komisár. Najprv tvrdila, že nevie, o čom vraví.

— Co si urobil s ňou?

— Je tu pri mne.

— Daj ju odviez na Zlatnické nábrežie. Kde našla revolver?

— Stále tvrdí, že bol na stole.

— Prečo usudzuje, že patrí profesorovi?

— Podľa nej je to jasné. Neuvádzala podrobnosť. Zári. Pokúšala sa ma poškriabat. Čo vraví profesor?

— Zatiaľ nič definitívne. Besedujeme.</p

— Nevravel som o takej samote. Povedzme, ak radšej chcete: umára ma prázdnota. Nemám rád, keď som sám v byte, na chodníku alebo v aute. Nemám na mysli duševnú samotu.

— Bojte sa smrť?

— Je mi ľahostajné, či zomriem. Nenávidím smrť ako takú, so všetkým, čo prináša so sebou. Pán komisár, vo vašom povolaní ste ju videli takmer toľko ráz ako ja.

Vedel dobre, že tu je jeho slabé miesto, že strach, aby nezomrel sám, je iba drobná ľudská zhabelosť, pri ktorej sme si napriek všetkému všetci rovní. Nehanbil sa za to.

— Odvtedy, čo som mal posledný srdečový záchvat, chodí takmer vždy niekto so mnou. Z lekárskeho hľadiska to nemá zmysel. Nech sa to zdá ľudiné, ale akákoľvek prítomnosť iného človeka ma upokojuje. Keď som raz bol sám v meste a keď ma prepadla akási slabšia nevoľnosť, vošiel som do prvej krčmy.

Nastal okamih, ktorý si Maigret vybral, aby sa ho spýtal na niečo, čo už dávno držal v zálohe.

— Ako ste zareagovali, keď ste sa dozvedeli, že Louise je tehotná?

Akoby ho to prekvapilo, nie však preto, že sa o tom hovorí, ale že sa to pokladá za nejaký problém.

— Nič, — odvetil jednoducho.

— Nepovedala vám to?

— Nie. Predpokladám, že to ešte nevedela.

— Dozvedela sa to v pondelok večer okolo šiestej.

Vzápäť sa sa s ňou stretli. Nič vám nepovedala?

— Iba toľko, že sa necíti dobré a že si ide ľahnuť.

— Pomysleli ste si niekedy, že je to vaše dieťa?

— Na nič podobné som nemyslel.

— Nemáte deti?

— Podľa toho čo viem, nie.

— Nikdy ste nezatúzili ich mať?

Jeho odpoveď šokovala Maigreta, ktorý celých tridsať rokov by veľmi chcel byť otcom.

— A načo? — spýtal sa profesor.

— Veď hej...

— Čo tým chceš povedať?

— Nič.

— Niektorí ľudia, ktorí nemajú nijaky vážny záujem v živote, si namýšľajú, že dieťa im prinesie akýsi pocit dôležitosti, užitočnosti, že čosi po sebe zanechajú. Ja tak neznášam...

— Ak sa posudzujú vaše roky a roky jej milenca, neveríte, že Lulu si mysla, že je tehotná od Pierrota?

— Nezáleží na tom...

— Vrávim o tom, nad čím premýšľala.

— Je to celkom možné.

— Nestačilo, aby sa rozhodla nechať vás a aby odišla za Pierrotom?

Nezaváhal.

— Nie, — odvetil ako človek presvedčený, že má pravdu. — Určite by mi bola potvrdila, že to dieťa je moje.

— Boli by ste sa k nemu priznali?

— Prečo nie?

— Aj keby sa pochybovalo o vašom otočovstve?

— Aký by v tom bol rozdiel? Dieťa ako dieťa.

— Boli by ste si vzali jeho matku za manželku?

— Neviďím v tom nijaký zmysel.

— Podľa vás by sa nebola pokúšala o to, aby ste si ju vzali?

— Keby sa bola o to pokúšila, nebolo by sa jej to podarilo.

— Lebo nechcete odísť od svojej ženy?

— Jednoducho preto, že sa mi podobné komplikácie

zdajú smiešne. Odpovedám vám otvorene, lebo verím, že ma pochopíte.

— Hovorili ste o tom s manželkou?

— V nedelu poobede, ak si dobre pamäťám. Áno, v nedelu. Popoludní som bol dosť dlho doma.

— Prečo ste jej to hovorili?

— Vravel som o tom aj so svojou asistentkou.

— Viem.

— No a?

Právom sa nazdával, že Maigret mu rozumie. Bolo v tom čosi povýselecké a zároveň aj tragicke, bolo to v tom, ako profesor rozpráva o ľuďoch či skôr o ľudach okolo seba. Bral ich podľa toho, za čo stáli, bez najmenšej ilúzie, od každej žiadal iba to, čo mu môže dať. Hádám sotva v jeho očiach boli niečim iným než obyčajnými predmetmi.

Ani sa nijako nenamáhal, aby pred nimi radšej mičal. Stálo to za niečo? Mohol predsa rozmyšľať nahlas, a pritom sa neznepokojoval nad ich reakciami, a ešte menej nad tým, čo by si mohli myslieť alebo cítiť?

— Čo na to povedala vaša žena?

— Spýtala sa ma, čo mienim robí.

— Odpovedali ste jej, že by ste uznali dieťa za svoje? Prikývol.

— Neuvedomili ste si, že ju táto informácia môže pobúriť?

— Možno.

Maigret tentoraz tušil, že jeho spoločník zatajuje niečo, na čo dosiaľ neprišiel alebo čo ešte nebol schopný odhaliť. Bola to akási tajomná spokojnosť v hľase, ktorú profesor odpovedal: „Možno“.

— Neprenáhliť ste sa? — zaútočil.

— Že som jej to povedal?

Maigret bol presvedčený, že Gouin by sa bol radšej neusmial, nepohol, ale bolo to silnejšie než on a ústa sa mu prvý raz čudne roztiahli.

— Ako vidíš, nenaňahnevali ste sa, že sme priviedli do úzkych vašu ženu i vašu asistentku.

Gouin mlčal a ktoru mlieč, ten svedčí.

— Jedna či druhá nemohla prísť na nápad odstrániť Louise Filonovú?

— S podobnou myšlienkovou museli rátať už dávnejšie. Obidve nenávideli Louise. Nepoznám nikoho, kto by si v istom okamihu neželal smrť tohto druhého. Ibaže je malo ľudí, ktorí sú schopní myšlienku aj realizovať. Naštastie pre vás...

Bolo to tak. V tomto rozhovore bolo čosi, čo trochu ohromovalo. Maigret si z hľbky duše myslil to, čo profesor povedal na začiatku. Ich názory na ľudí a na ich pohnútky sa ani tak veľmi od seba nelišili.

Odlišný bol iba ich postoj k problému.

Gouin využíval iba to, čo Maigret nazýval chladným rozumom. Kým komisár sa pokúšal...

Sotva by bol vedel povedať, o čo sa pokúšal. Úsilie pochopí ľudí mu možno dával cít, ktorý neboli iba ľútosťou, ale aj láskou.

Gouin sa díval na ľudí zvysoka.

Maigret bol s nimi na jednej úrovni.

— Louise Filonová bola zavraždená, — povedal pomaly.

— To je fakt. Niekoľko dobiehol dieľo až do konca.

— Nezíšlo vám niekedy na um spýtať sa, kto to bol?

— To je vaša, nie moja ťažba.

— Myseli ste na to, že by ste to mohli byť vy?

— Určite. Aj keď som ešte nevedel, že moja žena sa s vami rozprávala, už vtedy ma prekvapovalo, prečo ste ma neprišli vypočítavať. Domovníčka ma upozornila, že ste sa s ňou rozprávali o mne.

Aj ona! Gouin to prijímal ako povinnosť.

— V pondelok večer ste boli v Cochinovej nemocnici, ale pri pacientovi ste sa zdržali len polhodinu.

— Vyšiel som si ľahnuť do izby na štvrtom poschodí, ktorú mám k dispozícii.

— Tam ste boli sám a nič vám nebránilo, aby ste tajne neodišli z nemocnice, dovezli sa sem taxíkom a znova sa vrátili nazad.

— Kedy som podľa vás mohol tak pobebovať?

— Od deviatej do pol jedenastej.

— Kedy bol Pierre Eyraud u Louise?

— O trištriete na desať.

— To by som až potom mohol zabít Louise? Maigret prikývol.

— Keď k tomu prirátate čas potrebný na cestu, nemohol som sa vrátiť do nemocnice od desiatej do pol jedenastej.

Maigret ticho rátal. Profesorova argumentácia mala svoju logiku. Komisár bol odrazu smutný. Čosi mu nešlo tak, ako to predvídal. Čakal na to, čo pride, sotva na pol ucha počúval, čo mu vratí jeho spoločník.

— Lenže, pán Maigret, mám dôkaz, že päť minút po desiatej vyšiel za mnou hore kolega doktor Lanvin, ktorý výšetroval na tretom. Nebol si istý s diagnózou. Požiadal ma, aby som na chvíľu šiel s ním. Zíšiel som na tretie. Ani moja asistentka, ani nikto z personálu vám to nemohol povedať, lebo nič nevedeli. Nejde o svedectvo nejakej úzkostlivej ženy, ktorá ma chce vytiahnuť z kaše, ale piatich či šiestich ľudí, medzi nimi aj pacienta, ktorý ma nikdy predtým nevidel a ktorý pravdepodobne ani nevie, ako sa volám.

— Niky som nepomyslel, že by ste vy boli zastrelili Lulu.

Náročky použil toto meno, ktoré akoby sa profesorovi nepáčilo. Aj on chcel byť krutý.

— Iba som čakal, že sa pokúsite kryť osobu, ktorá ju zabilá.

Gouin si pripísal bod k dobru. Akoby mu na okamih vystúpil rumeno na líci a od komisára odvrátil pohľad.

Ozval sa zvonec. Slážka voviedla Lucasa do salónu, v ruke mal akýsi balíček.

— Nijaké odtlačky, — povedal, keď rozbaloval zbraň, potom ju podal ťaľovi.

Pozrel najprv na jedného, potom na druhého, prekvapoval ho pokoj, ktorý tam vládol, ale aj to, že stále boli na tom istom mieste, v tej istej pozre, akoby za tú chvíľu, čo behal po meste, sa tu zastavil čas.

— Je to váš revolver, pán Gouin?

Bola to zvláštna zbraň s poniklovanou hlavňou, perleťovou pažbou a keby vrah neboli strieľal celkom zblízka, určite by sa nič strašné nebolo stalo.

— V zásobníku chýba jeden náboj, — vysvetlil Lucas. — Telefonoval som Gastine-Renettovi, ktorý zajtra urobi zvyčajnú expertízu. No už teraz je presvedčený, že v pondelok večer sa strieľalo z tohto revolvera.

— Pán Gouin, predpokladám, že vaša žena i vaša asistentka mali prístup do vášho písacieho stola. Nebol zamknutý?

— Nič nezamykám.

Aj to robil len preto, že poľhal ľudmi. Nemal čo skrývať. Nezáležalo mu na tom, či sa niekto prehrabáva v jeho osobných veciach.

— Neboli ste prekvapení, keď ste sa v pondelok večer vrátili domov a našli ste tam ťavigrinu?

— Zvyčajne sa mi vyhýba.

— Zdá sa mi, že vás poriadne nenávidí, mám pravdu?

— Aj to je spôsob, ako urobil svoj život zaujímavým.

— Vaša žena mi povedala, že jej sestra sa zastavila u nej náhodou, lebo šla okolo.

— Je to celkom možné.

— Keď som vypočúval Antoinette, povedala mi, že sestra jej telefonovala a prosila ju, aby príšla k nej.

Gouin počúval pozorne, no z jeho tváre sa nedalo nič vyčítať. Sedel rozvalený v kresle, so skriženými nohami a zovretými rukami. Maigretovi udržal do očí tenké a dlhé prsty, aké mávajú klavíristi.

— Sadni si, Lucas.

— Máme zavolať, aby primiesli pochárik aj pre vášho inšpektora?

Lucas pokrútil hlavou, že nie.

— Budem si musieť overiť aj ďalšie tvrdenie vašej ženy a iba vy mi v tom môžete pomôcť.

Profesor prikývol.

— Pred istým časom ste mali srdečový záchvat. Boli ste práve v Lulinom byte.

— To je pravda. Aj keď trochu prehnána.

— Dosvedčte mi, že vyplášnená milenka zavolaťa vašu ženu.

Akoby to Gouina prekvapilo.

— Kto vám to povedal?

— Na tom nezáleží. Je to pravda?

<p

Policajti mlčky prikývol. Dievčina chcela protestovať, no uniformovaný policajt ju umlčal kývnutím ruky. Dave odťahol dievčinu nabok. Snažil sa upokojiť svoje nahodené vnútro — neurobiť nijaký chybny pohyb, nevydat zo seba nijaký ostrý tón, ktorý by ho pred policajtom opečiatkoval ako vinnika.

Dievčina hľadala na Dave pohľadom plným nenávisti. Jej tvár bola kamenná.

— Máme dcéru, asi vo vašom veku, — začal Dave dôrazným hlasom. — Spomenul som to už... Ona ma ľubi a doveruje mi. Ved by si zdala, keby sa dozvedela, čo sa so mnou robí a čo sa ešte má stať... Rozumiete ma? Dievčatá potrebujú otca, na ktorého vždy môžu hľať a ďať — tak ako neskôr aj na svojho manžela...

Dievčina zafato mlčala. Ticho sa prefahovalo takmer bolestne. Dave ju pozoroval, znezdrala vyzerala, akoby bola chorá. Len aby teraz neomdlaela, pomysiel si Dave, aspoň nie prv, než celú vec objasni policajtovi.

— To je všetko? — nakoniec posmešne prekľakla dievčina. — Teda všetko, čo ste mi chceli povedať?

Dave nedôverčivo zímal na ňu. Znova mu hrózilo, že ho zachváti panika. Už nemyslel na seba, myslie len na Susan a na Katie; cítil, ako mu zvlhlí dlane, ako mu dolu ťejou steká pot. Susan bola telo z jeho tela, krv z jeho krvi, nikdy sa nesmie dozvedieť, že jej otec si postrihol v parku na nejakú mladú dievčinu, aby ju obťažoval...

Constance nie je oveľa staršia ako Susan a táto dievčina tu predo mnou, pomysiel si znenazdania. A Constance je moja milenka...

— Co viete o svojej dcére Susan? — bezvýrazným hlasom sa spýtala dievčina. — Môžbyť jej je úplne īahostajné, čo sa s vami robí, ako sa správate...

Dave prekvapene zdvíhol hlavu. Mozgom mu preblyšla myšlienka, īahká ako závan vetra i rovnako pominitelná, ale i rovnako tažko pochopiteľná. Čo to

práve povedala tá dievčina? Vaša dcéra Susan... Ved meno dcéry predsa vôbec nespomemul...

Dave stíšil hlas do dôrazného šepotu a spýtal sa: — Susan... Vy poznáte moju dcéru? Poznáte ju, však? Poznáte ju nie iba podľa mena?

Ústa dievčiny sa roztahli akoby v bolesti.

— Teraz si asi myslíte, že ste si zachránili kožu? — odsekla nenávistne. Z džínsových nohavíc vytiahla škatuľku cigaret a zapálila si, roztraseňmi rukami potrebovala na to tri či štyri zápalky.

— Susan si chcela vziať život, — povedala dievčina timene, akoby ju bolelo každé slovo. — Zhľtla veľa prásakov na spanie... Lekári jej vypumpovali žaludok v poslednej minúte...! — Hryzla si pery. — Chodím spolu so Susan do školy, je to moja najlepšia priateľka... Mala by vašou vinou stratí svoj rodičovský dom, aj túto k otcovi, ktorý loží kade-tade s nejakou mladicou, s bôhvieakou radodajkou...?

Dave iba pregígal. Na okamih sa mu zakrútil svet pred očami.

— Susan, — zajachtal. — Kde je? Musíte ma zaviesť k nej, ihneď! Nemal som ani tušenie, že vedela... Nikdy by som sa nevzadal Susan, a keby mi žena odustila... — Hlas sa mu triasol.

— Susan je u vašej manželky, — povedala dievčina. — Ešte je veľmi slabá... Rozprávala mi o vás... so slzami. Bola zúfala, a ja som vás preto nenávidela...! Preto som vás presledovala, chcela som pomstif Susan. Nedbala by som vás zabif... Bez mňa máte na svedomí Susanin život aj život svojej ženy...

— Podte, — riekoł Dave. — Zaviedte ma k Susan... a ku Katie. Svojim skutkom ste ma priviedli k rozumu. Zachránili ste moje manželstvo...

Chytil dievčinu za ruku a obidva vykročili dolu parkom, pred od policajta, ktorý to všetko počul a potom sa mlčky odvrátil.

Usmial sa, bol rád, že nemusel zasahovať...

Marc Fontenoy

FALOŠNÉ FÚZY

Prepadnutie banky Robert Henisey pripravil s veľkou starostlivosťou, naplánoval tak podrobne a presne, že jediná okolnosť neostala nepremyslená. Henisey sa tešil, že si bude dobre žiť len z úrokov...

Robert Henisey a jeho dva kumpáni sa zišli, aby ešte raz všetko prebrali. Bolo to celkom zbytočné, myslie si Henisey, pretože len niečo nepredvidané by mohlo prekaziť úspech akcie.

O pol ďennej popoludní vošli do bistra *Zlatý trón*, kde sa pri pulte tlačili početní návštěvníci.

— Posadme sa k stolu v rohu, — navrhol Robert, prezývaný Vlasatý, hovorili mu tak pre lysinu, ktorá trónila na jeho hlave.

— Dnes budeme piť veľmi málo, — prikázal Henri, šef bandy. — Musíme mať v poriadku všetky refleky...

Čašník im priniesol tri poháriky, ktoré Luigi hned zaplatil.

— Vyrazíme o dvadsať minút, — povedal Robert. Luigi a Henri prikývali.

— Išiel som včera o takomto čase okolo banky, — takmer šepkal Robert. — Bolo tam prázdro, ani jeden zákazník... A pokial ide o zamestnancov... je ich málo. Len pokladník a dve dievčatá, všimol som si ich, keď sa práve vrátili z obeda, a hoci vypili čiernu kávu, premáhali spánok.

— Tak si to teda znova preberieme, — prerušil ho Henri. — Vojdem do banky, pojdem rovno k okienku, za ktorým sedí jedno z dievčat a požiadam ju o nejaké

informácie. Nech mi už bude hovoriť čokolvek, mňa bude zaujímať len to, či tam nie je nič nenormálne, či sú všetci na svojich miestach a či sú tam zákazníci. Podávajem sa jej, vyjdem, a keď bude všetko okej, dám tebe, Robert, znamenie, že tam môžeš vojsť. Teraz si, Robert, na rade, hovor...

Robert si odkašal a začal referovať:

— Vystúpim z auta vo chvíli, keď sa ty, Henri, zjavíš pri vchode do banky. Medzitým si prilepím pod nos fúzy, aby ma nikto nepoznal. Búchačku budem mať v pravom vrecku plášta, v ľavej ruke ponesiem kufrík a... Henri mi dá znamenie, že môžem vojsť, vojdem, pristúpim k pokladníkovi a poviem mu: „Ani sa nehni, starec, a nával prachy!“ Revolverom všetkým pohrozím, aby boli ticho, pokladník mi podá zväzky bankoviek, vložím ich do kufríka — bez rátania a s úctivým pozdravom odídem, chrbotom k dverám, pridám sa k tebe, Henri, budeš strážiť na chodníku a pobežíme k autu, odštartujeme a zmizneme.

— Dobre, — povedal Henri. — Teraz ty, Luigi!

— Budem sedieť za volantom, motor bude v chode, vedia na sedadle bude samopal, aby som vás kryl v prípade potreby... Vyrazím s vami smerom na dialnicu, kde je plynulá premávka. Auto nechám nedaleko zámku, vrátime sa metrom...

Traja gangstri vyprázdnili poháre a bez náhlenia vyšli von. Vonku na nich čakal čierny renault, „vy-požičali“ si ho ráno na druhom konci mesta...

Filiálka Komercnej banky akooby spala pod teplým júnovým slnkom. Krásne počasie ohlasovalo bližiace sa prázdniny.

— Môj plášť do dažda v takomto počasi bude vyzerať podozrivo, — znepokojil sa Robert.

— Také odevné detaily nikoho nezaujímajú, — zašomral Henri. — Každý sa môže obliekať, ako sa mu páči...

Auto zastalo, Henri vystúpil na chodník a rozhodným krokom zamieril k banke. Po dvoch-troch minútach znova vylieš s nepohnutou tvárou. — Teraz ty, Robert, všetko je v poriadku, — precedil pomedzi zuby, keď išiel okolo neho, zatial, čo Luigi skúseným zrakom napäto pozoroval chodcov.

Vlasatý sa zhľboka nadýchoval a vyrázel. Vošiel do banky a zamieril k pokladníkovi. Teraz nastala tá rohodujúca chvíľa...

Vonku na chodníku sa Henri začal znepokojoval. Niečo tu určite nehralo podľa plánu. Henri prešiel k autu a obaja banditi sa ticho radili.

— Myslíš, že sa tam čosi skrýva?

— To by sme niečo počuli... Krik, zvonenie, húkanie sŕreň... Azda sa ta chod pozrieť...

— Myslíš? — zašomral Henri. — Ja sa z toho zbláznil... Čo teraz?

— Rob, ako chceš... Ujdem a vy sa z toho vymožaté, ako chcete.

Henri vzdychol, rozhliadal sa znepokojene po okolí a s nechutou zamieril do banky.

Robert opretý o pult okienka sa ľam živo rozprával s pokladníkom. Keď zbadal svojho kumpána, pokýval mu, aby pristúpil bližšie a potom povedal:

— Toto je Albert, slúžili sme pri jednom pluku... Henri, môj kamoš.

— Teší ma, — povedal pokladník a podal Henrimu cez okienko ruku. — Boli sme ozaj veľmi dobrí kamaráti. Keď Robert vošiel, hned som ho poznal. Trochu pribral, ale poznal som ho podľa jeho fúzov. Taký fúzač, na toho sa tak hned nezabudne. Bol taky jediný v celom pluku...

Henri znechutene pozrel na tie slávne fúzy... Pokladník pokračoval:

— Viete, ako si zo mňa vystrelil? Vraj: „Ruky hore!“ a namieril na mňa detskou pištoľou... Ešte teraz sa na tom musím smieť... Škoda, že tu za seba nemám náhradu, mohol by sme si ist vypíti. Ale dohovorené, však, Robert? Niektorý deň cez obed prídeš po mňa, prirodzene, aj tu s priateľom, a pôjdeš na pohárik a budeme rozprávať o starých časoch... Pamätaš sa na tú malíčku, ktorá vždy... Prepáčte, mám tu zákazníkov.

Obaja gangstri sa zdvorilo vzdialili, aby urobili mestu to starej dáme. Melancholicky pozdravili pokladníka a bez slova sa vrátili z banky k autu.

— Máte prachy? — sýtal sa Luigi.

— Nerozprávaj mi o peniazoch, — zavrčal Henri. — Pán Robert si nalepil fúzy, aby ho nikto nepoznal... Fúzy, aké nosil, keď vojenčil...

Hall Ellison

KDE JE GEORGE?

Zazvonil telefón. Joe Ricke zdvíhol slúchadlo a počul ostrý a nepríjemný hlas:

— Chudák si, lebo vôbec nevieš, čo robí twoja Grace...

— Aj poslednú noc prišiel zasa za ňou...

— Dočerta, kto ste? — zvolal Joe.

— Sused, — znela odpoveď. Bolo jasné, že muž hovorí cez vreckovku zmeneným hlasom.

— Co hovoríte?

— Len pravdu. Priateľ twojej manželky, jej milenec, je tvoj sused...

— A kto je to? — spýtal sa nedočkavo Joe. Chvel sa na celom tele.

— Ty si myslíš, že je to tvoj priateľ...

— Povedzte mi radšej, prečo si myslíte, že moja žena...

— Mám predsa dobré oči. Sledujem ta a vtem kedy pracuješ v úrade aj po pracovnom čase. A pozorujem aj tvoj dom... Dobrý priateľ twojej manželky je presný... Vždy zmizne o pol hodiny skôr, ako sa vrátiš domov. Ty prídeš, a čo vidiš? Nič. Nič nevieš... Počokáš ju a ideš spať.

— To sú špinavé ľudia, neverím ani slovo! — Joe kľovito zovrel slúchadlo. Zvierať ho ešte aj vtedy, keď telefón už mlčal. Niekde v ktoromsi dome na ulici bol neznámy, s ktorým teraz hovoril, a aj ten, ktorý chodí za Grace...

Joe začal intenzívne uvažovať. Po pracovnom čase pracuje zvyčajne vo štvrtok a v sobotu, vždy zatelefonuje Grace a povie jej, kedy až príde domov. Aby mu mohla urobiť večeru...

Zrazu sa rozhadol. Budúcu sobotu príde domov trochu skôr ako zvyčajne. Grace nezatelefonuje a nič jej nevie...

Tak to aj urobil.

Zaparkoval auto oproti domu a čakal. Sedel v aute a čas plynul... Nikto nevstúpil dnu ani dom neopustil. Vystúpil z auta, zabuchol dverku a zamkol ich. Rázne vykročil k domu,

— Už si doma? — uvítala ho Grace. — Ani ma ne-pobozkáš? Tak pod, sadni si, vyzeráš unavený, hned ti prinesiem večeru.

Pozrel na hodinky. Je presne jedenásť. Zazvonil telefón. Ako vždy. Pri telefóne stála Grace a zdvíhla slúchadlo. — Omyl, — povedala. — Joe, povedz, nedá sa proti tomu nič robiť? — spýtal sa nahnevano.

— Nerozčuluj sa. Niekoľko si z nás robí dobrý deň, — odpovedal.

Pobozkala ho a šla spať. Joe si ešte zapálil cigaretu a nalial si do pohárika whisky. Chvíľu čítal.

O pol hodiny opäť zazvonil telefón. Joe vyskočil a rýchlo sa napil whisky. Bol zúrivý, nedostal zo seba ani slovo.

— Chcem ti oznámiť, priateľ, že milenec mal dnes lepšiu zábavu... Videl som ňa v aute. Číhal si naňho...

— Ako to, vy ste ma videli? — zajachtal Joe.

— Samozrejme, dival som sa zo svojho okna. Len chodí pokojne spať. Už je neskoro. Želám ti dobrú noc.

Toto predsa už nie je vtip. Taktô nemôže konať normálny človek. Ako keby to bol najhorší darebák. A je to môj priateľ? A Grace? Mohla ma milenci? Bola by schopná ma klamať? To azda nie je možné... Musím to zistif sám... Musím...

Bol štvrtok. Joe opäť parkoval oproti domu. Sedel v aute a čakal. Bol taký rozrušený, že mu ani cigareta nechutnila. Minúty ubiehal a nič sa nedialo. Akoby tušil, že sa niečo stane. Mal pocit, akoby jeho ruky chceli hrdúsiť. Dnes ho musí dostat...

Na dome zavŕzali dvere, vytrhlo ho to z myšlienok. Niekde šiel po schodoch z domu. Postava vyšla z tieňa. Bol to muž. Keď zastal pri chodníku, Joe vykrikoval: — George!

George sa na chvíľu zarazil a potom prešiel cez ulicu k nemu.

— Čo tu robíš? — spýtal sa začudované.

— Nastúpli — povedal Joe.

George pokýval hlavou, obrátil sa k Joovi a povedal:

— Ozaj neviem, čo ti to... — Nedokončil venu. Chladná hlaveň revolvera, ktorý mu Joe pritlačil k súche, ho umlčala.

Prišiel na okraj mesta. Z tmy sa vynorili stromy...

— Tak čo je, čo vlastne odo mňa chceš? — spýtal sa George začudované.

— Vystúp! — prial Joe.

George vystúpil z auta. Znovu pocítil hlaveň revolvera, ktorú mu Joe pritlačil k boku. Zastali pri veľkom dubu. Obrovský strom ležal na zemi s okmásanou kôrou a popreražanými konárikmi.

— Obráť sa! — prial Joe.

— Co to má znamenať? — pýtal sa zmätenej George.

— Mňč!

Georgevi blysklo hlavou. Mal by mu to vysvetliť. Čo chceš, nevyslovil...

Nočným tichom zarachotil výstrel...

Cestou domov mal Joe pocit, že všetko sa odohralo pred mnohými rokmi. Pokojne zvrtol kľúčom a vstúpil do bytu.

— Konečne ideš, — uvítala ho Grace. Roberta, Georgeva žena, stála vedľa nej.

— Myslel sme, že je to George. Šiel po zmrzlinu. Kde len môže byť? — povedala Roberta s obavou.

Nicholas Monsarrat

MARTIN NESMIE VYČÍŇAŤ

Deň pred svadobou mi Ellen povedala, že naše dosť oneskorené medové týdne strávime u jej otca, ktorý žije v južnej Afrike. Mal som proti tomu výhrady, ale napokon predsa — išiel som.

Môj svokor James Forsythe žil v mestečku ležiacom na brehu Indického oceána v tichom zálive. Zdalo sa, že má vo svojom okoli značný vplyv, ved bol zámožný, a to je tam, ako je známe, rozhodujúce. Pôsobil dojmom, akoby život v Plettenbergu bol preňho i ostatných obyvateľov celkom pokojný.

Čoskoro sa však ukázalo, že to nie je celkom pravda.

Jeden večer, skôr ako sme si zaželieli dobrú noc, začoval James Forsythe sluhu Timothyho.

— Zamkol si všetko? A starostlivo?

— Ano, pane.

Spýtal som sa svokra, prečo mu na tom tak veľmi záleží.

V poslednom čase došlo v okolí ku mnogym lúpežiam a násilnostiam. Azda to majú na svedomí chuligáni. Včera v noci prepadi starca. Odviezli ho do Port Elisabeth s prerazenou lebkou. Ak zomrie, bude to nielen lúpež, ale i vražda, — zakončil chmúrne James Forsythe.

Ráno bolo tak krásne, že sme úplne zabudli na včerajší rozhovor o chuligánoch a ich výčinoch. Hneď po rájajkach sme sa s Ellen rozhodli, že pôjdeme na pláž.

Ked sme prechádzali okolo benzínovej pumpy, všimol som si tam neznámeho muža, bol mi veľmi povedomý.

Obrátil sa ku mnene a v tú chvíľu som ho poznal: bol to George Martin, nazývaný Zabijak, ktorý mi dva razy zachránil život vo Viedenne.

Zabil som svojho dobrého priateľa, s hrôzou si uvedomil Joe. George nikdy neboli milencom mojej ženy...

— Nemohol by si sa pozrieť, kde je? — poprosila ho Roberta, — keď sa so zmrzlinárom zabáva o šport, zabudne na všetko.

— Pôjdem ta, Roberta, — pondel sa Joe.

O päť minút sa vrátil:

— Nebol u zmrzlinára...

— Kde len môže byť? — čudovala sa Roberta.

Co mám teraz robiť? uvažoval Joe. Ist na policiu? Ved mi nemôžu nič dokázať. Čo ak anonym cez okno pozoroval, ako George nastúpil ku mnene do auta? Iste bežal hneď na policiu. Ale azda si uvedomil, že je do toho takisto zapletený, a preto bude mlčať.

Mučiac sa výčtkami svedomia, sedel Joe na posteli a horúčkovito rozmyšľal.

Hodiny na nedalekej kostolnej veži odbíjali jednásť. Joe mal telefón na dosah ruky, čakal...

Cas plynul, telefón bol však nemý...

Anonym ležal mŕtvy v lese pri obrovskom vyváretom dubu...

bolo vidieť, že je netrpezlivý a že by už radšej išiel ďalej. — Zrejme sa im priplietol do cesty, a tak ho...

— kde asi Martin zmizne. Užil som ho vo vojne nielen zabijať, ale i utekať pred nepriateľom. Mal som na to špeciálne cvičenia.

— Aké?

— Rozličné, ale mali jedno spoločné pravidlo: nikdy sa neskrývať, splynúť s okolím... Nikdy neutekáť, ist krokom. Nechoď osamele, ale zamešať sa do davu. A tak ďalej. Martin iste ráta s tým, že vám budem pomáhať. Preto sa musí rozhodnúť; alebo sa spravovať týmto pravidlami, alebo nás oklamat.

— Co to konkrétné znamená? — spýtal sa seržant.

— Keby sa spravoval pravidlami, o ktorých sme hovorili, ušiel by do niektorého veľkého mesta, ako je napríklad Cape Town alebo Port Elisabeth a skryl by sa tam. Myslím však, že to neurobí, naopak, vyberie si najväčšie nebezpečenstvo, aby ma oklamal.

— A kde to podľa vás malo byť?

— Na Robbergu, — povedal som a ukázal na mapu. Cely poloostrov prečesal nemôžem. Ale poviem chlapom, aby mali oči poriadne otvorené, keď na Robberg prieđe rad. — Jeho tón bol stále neprívetivý.

Zmenil sa až vtedy, keď z mora vytiahli Martinov džip na miesto, kde sa začína poloostrov. Potom ma Villingen požiadal, aby som sa zúčastníl na pátraní a ja som jeho žiadosti ochotne vyhovel.

Na prečesanie Robbergu sme museli pribrať aj dobrovoľníkov vrátane svokrovho sluha Eddiego, aby v našej reťazi nebola nijaká medzera. Postupovali sme pomaly a nevynechali ani jednu jaskyňu alebo priehorie slúžiacu ako úkryt sovám, a teraz možno i Martinovi Zabijakovi. Unikal nám už tri dni a iste vedel, že slučka na Robbergu sa už sfahuje. Možno si našiel bezpečný džip, alebo vymysiel na nás nejaký trik.

Odpoved prišla čoskoro. Ked som sa pozrel zo svahu smerom k moru, všimol som si, že jeden muž z našej skupiny zaostáva. Zrátal som Judi a zistil som, že je nadbytočný. Myslel som si, že ho posilil ako posilu a zákvyl som naňho, aby pridal do kroku. Odpovedal, že rozumie, potom však zmizol za skalou. Ked som sa znova pozrel, bol preč.

Vtedy som si uvedomil, že to bol Martin. Prekladol cez našu reťaz a tváril sa ako jeden z prenasledovateľov. Pri najbližšej vhodnej príležnosti zmizol. Bežal som k spojke, aby zavolali Villingenovi, ktorý hned zmenil dispozície: nariadil uzavrieť účinnu spojujúcu Robberg s pevninou a naše pátranie prerušil.

— Ked mu pretnešme cestu po suchu, nemôže utiecť, — povedal. — V mori je veľa žralokov. Takto vlastne postačí, keď si naňho počkáme...

Opustil som Robberg o siedmej večer. Pomaly sa stmievalo. Nemalo zmysel, aby som tam ostával. Seržant sa svojimi ťažkimi uzavrel poloostrov tak, že ho mal celkom pod kontrolou. Nebol z neho možný nijaky únik, ani autom, lebo sme pripravili zátarasy.

Cestou domov som sa v myšlienkach ustanovile vracať k Villingenovmu tvrdneniu, že Martin cez more neunikne. Podomode som mu neveril. Ale prečo, to som nevedel. Hľadám i z toho dôvodu, že som usilovne premýšľal, ako si udobriš Ellen, čo sa ukázalo úplne zbytočné. Ženy sú jednoducho nepochopiteľné. Ráno, keď som išiel so seržantom do Robbergu, ani nezdvíhla hlavu a nerozlučila sa so mnou. Teraz sa mi vrhla okolo krku, akoby som sa vracať z expedície na Severný pól.

Krátko som jej opísal udalosti a uistil som ju, že Martin je v pasci, obklúčený policajtmami.

Pri večeri som konečne prišiel na to, čo mi celý deň vŕtal v hlave. Spomenul som si, ako sa raz v našej jednotke zjavil prások na odpudzovanie žralokov. Aj Martin ho mal, daroval mu ho istý letec. Martin bol vtedy tou novinkou úplne nadšený. Možno že ho má doteraz, že si ho schoval ako pamiatku z vojny.

Žene som povedal, že sa musím hned spojiť s Villingenom a o pár minút som už odchádzal autom so starým revolverom svojho svokra vo vrecku. Smieš Robberg.

Ked sme sa o niekoľko dní vrátili z rybolovu, začali naše auto seržant mestnej polície Villingen.

— Ako brali ryby? — spýtal sa.

Ukázali sme mu bohatý dložok.

— Máte šťastie. A navyše máte alibi. Minulú noc tu došlo k vražde...

Ellen mi mimovoľne stisla ruku a pocitil som, ako mi prebehol po chrbe mráz.

— K vražde? — spýtal som sa.

— Vykradli obchod starého Kloofa, z pokladne odnesli veľa peňazí, — povedal Villingen zamračene,

zdrojov záhadného btopola? Aj to by šifrovanie jazyka veľryb. Raketa s jednou spôsobila revolučiu v rozvoji ľudských sfér.

A tak je to aj v iných sférach. V tejto knihe, v ktorej sme umožnili mnohým umelcom fantomom vytvárať svoj názor na budúcnosť, striedajú sa stanoviská vedcov, spisovateľov a kozmonautov.

Citateľ si sám môže dotvoriť obraz o tom, čo nedopovedali najkompetentnejší ľudia, ktorí usmernili svoju obrazotvornosť na vykreslenie obrazu prekrásneho zajtrajska.

Bude však taký, ako ho vykreslujú odborníci z rôznych krajín na stránach tejto knihy?

Možno aj nie... Možno sa všetko bude vyvíjať celkom inak.

Vždy sa totiž nájde skeptik, ktorý povie, že to nie je možné, pretože to nikdy nemôže byť. A takých je nemálo.

Aj keď to znie smiešne a paradoxne, úspechy vedeckotechnickej revo-

lácie nás však nútia revidovať naše staré stanoviská: to nie je možné! Aj keď to znie smiešne a paradoxne, úspechy vedeckotechnickej revo-

TABUĽKA BUDÚCEHO VÝVOJA ĽUDSTVA

20. storočie:

70. roky: Vytvorenie kozmických laboratórií. Pristátie ľudov na Mesiaci. Strojový preklad. Skonštruovanie efektívnych akumulátorov energie. De-

9. desaťročie: Svetový mozog. Replikátor — prístroj konštruuujúci premožnosť.

80. roky: Pristátie ľudí na iných planétach. Prístroj na individuálne rádiové spojenie. Skúmanie mimozemských foriem života. Gravitačné vlny.

90. roky: Praktické ovládnutie energetického sytému. Kybernetické organizmy.

21. storočie:

1. desaťročie: Osídlenie planét. Umenie rozumu. Bezdrôtový prenos energie. Spomalenie času. Vnútrobodová štruktúra. Celosvetová knižnica. Prie-

myseňa tažba nerastov z morského dna.

2. desaťročie: Sondy na skúmanie zemských útrob. Telesenzorické zariadenia. Usmerňovanie počasia. Prístroje na sondovanie medzihviezdného priestranstva. Logické jazyky. Skon-

štruvanie antropoidných robotov. Usmerňovanie dedičnosti.

3. desaťročie: Spojenie s mimozemskými civilizáciami. Tažba nerastov v kozme. Biotehnika.

4. desaťročie: Premena prvkov. Ro-

Všetko je možné! Predsa na tom sa zakladá evolúcia.

Preto chceme ponúknut čitateľovi jednu z prognóz. A tu je tabuľka, ktorá nám umožňuje overiť si spráenosť jednej z prognóz spred 15 rokov:

5. desaťročie: Riadenie príťažlivosti. Usmerňovanie pamäti na rekonštrukciu spomienok. Anabíza. Kybernetické vozidlo.

6. desaťročie: Automatický učiteľ.

Planetárne stavebnictvo. Zákrovie času a priestoru. Kódovanie výrobkov.

Umelý život.

7. desaťročie: Subsvetelné rýchlosťi.

Riadenie počasia.

8. desaťročie: Let do medzihviezdného priestranstva. Strojový rozum, do-

konalejší než ľudský.

(Kniha Vasiliya Zacharčenka Svet možných zázrakov vychádza v edícii Sputník.)

Georges Simenon

MAIGRET SA MÝLI

Dobrodružné romány č. 358

Z francúzskeho originálu Maigret se trompe, Presses de la Cité, 1967, Paríž, preložil Vladimír Dúdáš. Vydala Šmena, vydavateľstvo SÚV SZM, Pražská ul. č. 11, Bratislava, ako svoju 3362. publikáciu. Obálku s použitím ilustrácie Jitky Bezdrovej navrhhol Jozef Pernecký. Zodpovedný redaktor Milan Vároš. Výtvarná redaktorka Lubica Štuková. Technická redaktorka Zdenka Remenová. Jazyková redaktorka Františka Pajorová. AH 10,74 (text 10,10; ilustr. 0,84). VH 10,96. SÚKK 1729/1-85. Náklad 50 000 výtlačkov. Vytlačila Pravda, tlačový kombinát KSS — TZP, závod 01 a 02, Bratislava. Rozširuje PNS v celej ČSSR len v drobnom predaji.

73 — 057 — 86.

14/7

Cena Kčs 10

Gary Brandner PRÍUČKA

Freddie Shafter stále robil nejaké lotroviny. Napríklad prikradol sa ku mne a skrial: — Bacha, fízl! — Alebo mi dal medzi chlieb pišak. No hoci som vedel, čo je zač, predsa ma veľmi prekvapilo, keď sa ma raz spýtal, či mu nepomôžem vykrađať banku.

Mal na mysli mestskú banku v Santa Marte v Kalifornii. Obaja sme tam pracovali ako pomocní pokladníci. A to bolo jediné, čo sme mali spoločné. Ja som v banke drel už dvanásť rokov, a Freddie ta prišiel iba pred štyrmi mesiacmi. Ja som mal päťročný volkswagen, a Freddie sa vozil do roboty novým žltým jagom. Freddie bol priateľský, všeobecne obľúbený, a ja — nuž, budem úprimný: úradný šimeľ. Bol som terčom Freddieho vtipov. Keď sme sa zoznámili, spýtal sa:

— Harvey Cream? Nepracovali ste náhodou v tlačiarne? — Od vojny som nedržal pušku v ruke. Nebudem vedieť, ani ktorým koncom mierit.

— Puška! — Freddie zavrel hlavou. — Čo si myslíš, že to bude ako vo filme? Nijaké pušky, nijaké nitroglycerín, nijaké riziko. Ak chceš, poviem ti presne, ako to urobíme... Prikyvol som...

— Trezor je starý typ — na dva kľúče. Keď vykručíš kombináciu, ktorú obaja poznáme, potrebujeme ešte dva rozdielne kľúče, aby sme ho mohli otvoriť. Nik v banke nemá oba kľúče, a náhodou ty máš jeden a ja druhý. Každý vie, že často ostávaš pracovať aj po záverečnej. Nikomu nebude nápadné, ak ma raz požiadaš, aby som ti pomohol prekontrolovať účty. A tak zostaneme v banke povedzme do deviatej. Potom otvoríme trezor a vložíme prachy do tašky. Ja sa vytráím s korisťou zadným vchodom a uložím ju na bezpečnom mieste. Potom sa vrátim, zviažeme sa a budeme sa tváriť ako obete prepadu, chápeš?

— Neverím, že by sa niekto sám dokázal zviazať tak, aby to vyzeralo presvedčivo.

— Nemusíme byť zviazaní obaja. Jeden z nás sa vyslobodí a zavolá policiu, povedzme o jednej v noci. Opíšeme im dve zámaskované bandítov s puškami, ktorí nás prinútili otvoriť trezor, zhrabli prachy, zviazali nás a zdrhli. Povieme, že sme sa nevyslobodili z motúzov skôr, pretože tí grázli mohli byť ešte nabízky.

— Počkaj, Freddie! Videl som filmy o bankových prepadoch a zvyčajne sa stáva, že ak lupičov nezastrelia hneď na mieste, polícia alebo FBI len tak čaká, kedy niektorý z nich začne míňať peniaze. A hned ich majú.

— Harvey, kamarát, spolahl si, že aj na to som myšiel. Máš pravdu, že by bolo nebezpečné púšťať tie peniaze do obehu tu alebo niekde inde v tejto krajine. Najprv počkáme, kým sa hladina utíší, povedzme niekoľko týždňov alebo mesiac — a potom vezmem korisť a zdrhneme do Ria de Janeiro. Počul som, že je to pekné mesto, a tí nás nevydadajú.

— Ale nemôžeme len tak zdúchnuť do druhej krajiny. Čo pasy a víza?

Freddie iba na to čakal. Hrdý na svoju dômyselnosť, vytiahol z vrecka nejakú kartičku a položil ju predo mňa.

— Za peniaze sa dá kúpiť všetko. Vidiš meno a adresu? Za sumu, akú si čoskoro budeme môcť dovoliť, nám tento džentlmen zariadi všetko potrebné. Nové mená, adresy všetko. Kedykoľvek sa do toho dáme, či už vo dne, alebo v noci, tento chlapík nás dopraví do Ria ani nie za hodinu. Tak čo na to povieš?

Uvedomil som si, že jeho plán má plno trhlín. Po prvé zamestnanci, ktorí majú kľúče od trezoru, nikdy nemôžu robiť spolu, iba ak za prítomnosti tretej osoby. Po druhé každý, kto by prišiel do práce s aktovkou, by bol nápadný. Okrem toho

Nahol sa ku mne: — Pomôž mi vykrađať banku v Santa Marte!

— To myslíš vážne? — spýtal som sa po chvíľke. — Ak by som ja aj mal dôvod, ako vravíš, prečo by si mal vykrađať banku ty? Ešte nemáš ani tridsať, povýšia fa...

— Povýšia, nebud' smiešny! Videl si moje auto. Nepoviem ti, čo ma stalo, môžeš hádať dosť vysoko. Pozri sa na moje sako! Takéto veci si nekúpiš v bazáre. Všetko, čo mám, je prvá klasa. Tak sa mi to páči a chcem v tom pokračovať. A ešte ti dačo povieš: topím sa v dlhoch, všetko mám na pôžičku. Ako pomocný pokladník a ani ako vedúci pokladník to nikdy nesplatím. Takže aj ja mám dôvod. My dvaja to zvládнем, čo povieš?

Najprv som sa nezmohol na slovo. Po chvíli som prehovoril:

— Freddie, ale ja nemám ani potuchy o vykrađaní báň.

— To nič! Ty len dávaj pozor na starého, a ja ti dám lekciu.

Už som o tom veľa rozmyšľal a vymyslel som ohromne jednoduchý a úplne bezpečný plán.

— Od vojny som nedržal pušku v ruke. Nebudem vedieť, ani ktorým koncom mierit.

— Puška! — Freddie zavrel hlavou. — Čo si myslíš, že to bude ako vo filme? Nijaké pušky, nijaké nitroglycerín, nijaké riziko. Ak chceš, poviem ti presne, ako to urobíme... Prikyvol som...

— Trezor je starý typ — na dva kľúče. Keď vykručíš kombináciu, ktorú obaja poznáme, potrebujeme ešte dva rozdielne kľúče, aby sme ho mohli otvoriť. Nik v banke nemá oba kľúče, a náhodou ty máš jeden a ja druhý. Každý vie, že často ostávaš pracovať aj po záverečnej. Nikomu nebude nápadné, ak ma raz požiadaš, aby som ti pomohol prekontrolovať účty. A tak zostaneme v banke povedzme do deviatej. Potom otvoríme trezor a vložíme prachy do tašky. Ja sa vytráím s korisťou zadným vchodom a uložím ju na bezpečnom mieste. Potom sa vrátim, zviažeme sa a budeme sa tváriť ako obete prepadu, chápeš?

— Neverím, že by sa niekto sám dokázal zviazať tak, aby to vyzeralo presvedčivo.

— Nemusíme byť zviazaní obaja. Jeden z nás sa vyslobodí a zavolá policiu, povedzme o jednej v noci. Opíšeme im dve zámaskované bandítov s puškami, ktorí nás prinútili otvoriť trezor, zhrabli prachy, zviazali nás a zdrhli. Povieme, že sme sa nevyslobodili z motúzov skôr, pretože tí grázli mohli byť ešte nabízky.

— Počkaj, Freddie! Videl som filmy o bankových prepadoch a zvyčajne sa stáva, že ak lupičov nezastrelia hneď na mieste, polícia alebo FBI len tak čaká, kedy niektorý z nich začne míňať peniaze. A hned ich majú.

— Harvey, kamarát, spolahl si, že aj na to som myšiel. Máš pravdu, že by bolo nebezpečné púšťať tie peniaze do obehu tu alebo niekde inde v tejto krajine. Najprv počkáme, kým sa hladina utíší, povedzme niekoľko týždňov alebo mesiac — a potom vezmem korisť a zdrhneme do Ria de Janeiro. Počul som, že je to pekné mesto, a tí nás nevydadajú.

— Ale nemôžeme len tak zdúchnuť do druhej krajiny. Čo pasy a víza?

Freddie iba na to čakal. Hrdý na svoju dômyselnosť, vytiahol z vrecka nejakú kartičku a položil ju predo mňa.

— Za peniaze sa dá kúpiť všetko. Vidiš meno a adresu? Za sumu, akú si čoskoro budeme môcť dovoliť, nám tento džentlmen zariadi všetko potrebné. Nové mená, adresy všetko. Kedykoľvek sa do toho dáme, či už vo dne, alebo v noci, tento chlapík nás dopraví do Ria ani nie za hodinu. Tak čo na to povieš?

Uvedomil som si, že jeho plán má plno trhlín. Po prvé zamestnanci, ktorí majú kľúče od trezoru, nikdy nemôžu robiť spolu, iba ak za prítomnosti tretej osoby. Po druhé každý, kto by prišiel do práce s aktovkou, by bol nápadný. Okrem toho

som videl ešte aspoň pár ďalších dôvodov, prečo by to nevyšlo. Ale pomysiel som si, že stojí za to pouvažovať o tom.

— Nuž, — odvetil som, — možno to vyjde.

Očividne sa potešíl: — Jasné, že to vyjde! Všetko som si dobre premysiel. Si za?

— Ešte o tom porozmýšľam.

— Mal by si si to rýchlo rozmyslieť, lebo zajtra by sme sa mali do toho pustiť.

— Tak skoro?

— Pozri, čím dlhšie budeš výčkávať, tým pravdepodobnejšie je, že sa dačo pobabre. Zajtra je vhodná príležitosť, možno už nikdy nebudem mať takú. Je tridsiateho prvého, vtedy je tu najviac prachov a okrem toho zajtra je posledný deň výstavy a všetci koncesionári budú ukladať zisky. Rátam, že zajtra večer bude v trezore štvrt milióna dolárov. Polovica tebe, polovica mne. Myslim, že nám to nejaký čas postačí. Čo povleš?

— Musím sa na to vyspať, — odvetil som. — Zajtra ráno ti poviem, či sa na to dám.

— Dobre, starky, ale pamätaj, že je to možno tvoja posledná príležitosť. Nenechaj si ju ujsť. — Ospravedlil sa a šiel na WC, práve keď čašníčka priniesla účet.

Kancelária L. L. Burnhamu bola presne taká, ako mala podľa predstáv pána Burnhamu vyzerať kancelária bankového riaditeľa: tmavý masívny nábytok, portrét pôvodného majiteľa Burnhamu a vo vzduchu stopa dymu po drahej cigare. Nijaký ľahký dánsky moderný nábytok, nijaká fotopeta.

Pán Burnham bol hranatý človek s vlasmi ako drôty. Keď som za ním prišiel, sedel za tmavým masívnym stolom a hľadal na mňa s otvorenými ústami. — Dobre rozumiem, Cream? Vrávite, že Shafter prišiel za vami s plánom ukradnúť naše peniaze?

— Áno, pane!

Mykol hlavou ako ranený býk. — Človek nikdy nevie. Som starý tulpas! — Rukou siahol po gombíku vnútornej linky.

— Zavolám si Shaftera a okamžite ho prepustím!

— Rád by som vám dačo navrhol, pán Burnham. Ak by ste ho nechali na slobode, mohli by sme poškodiť našu spoločnosť, možno práve našich vlastných vkladateľov. Ak ho prepustíte, môže si zadovázať zbraň a pokusí sa o ozbrojený prepad niekde inde alebo aj tu.

— Máte pravdu, Cream, ale neviem, čo iné by som mohol urobiť. Ešte sa vlastne ničoho nedopustil. Obžaloba by sa mohla zakladať iba na vašom udaní.

— Máte úplnú pravdu, pán Burnham. Ale čo ak by som s ním tú krádež zahrál? Jeho plán by nevyšiel. Zavolali by sme stráž, polícia by mohla čakať vonku a chytili by ho pri čine. Tak by ste putovali za mreže, kam aj patrí.

— To by bolo pre vás riskantné, Cream.

— Pane, som ochotný riskovať v záujme ľudí zo Santa Marty, najmä v záujme našich vkladateľov.

— Páči sa mi vaše riešenie, Cream. Keď bude po všetkom porozprávam sa s vami o mieste hlavného pokladníka, ktoré sa čoskoro uvoľní. Myslim, že predsedníctvo sa začne na vás dívať inými očami.

Zdalo sa mi, že pán Burnham má ide ponúknut cigarovu, ale zrejme si to rozmysiel. Povedal iba: — Zavolám náčelníkovi Dillardovi, a ak bude súhlasiť, dám vám vedieť. Zatial sa vrátíte k svojmu stolu, aby vás Shafter nepodozrieval.

— Áno, pane!

Aši pätnásť minút som sa prehrabával v papieroch na stole a vyhybal sa Freddieho pohľadu, kým pán Burnham nevyšiel z kancelárie a neprišiel ku mnemu. Oprel sa o môj stôl, predstieral, že na dačo myslí, a oznámil mi úradným tónom:

— Je to dohovorené. Pred východom bude čakať policajné auto. Čapnú ho, len čo vyjde s koristou. Do smrti na to nezabudne! — Potom mi ukázal palec na znak dohody a pobrał sa preč. To isté som ja ukázal Freddiemu a on mi odpovedal žmurknutím.

Všetko išlo podľa plánu — Burnhamovo aj Freddieho. Zahral som, že potrebujem niekoho, kto by so mnou zostal po záverečnej a pomohol mi nájsť chybu v účtoch, Freddie sa zahral na ochotného dobrovoľníka a pán Burnham zahral takisto svoju úlohu a dovolil mu to. Všetci traja sme boli spokojní.

Keď sme zostali sami, Freddie ešte raz zopakoval celý plán. Nezabudol ani na opis zlodejov, ktorí nás mali prepadnúť. Hodil sa na Henryho Fondu a Lona Chaneya.

Nadišiel dohovorený čas. Ešte raz som sa poobzeral von. Ak boli santamarski policajti tam, kde mali byť, boli dobre skryti. Zahľásil som, že vzduch je čistý, vytiahli sme kľúče a otvorili trezor Freddieho odhad bol správny, našli sme čosi vyše tristotisíc dolárov v hotovosti. Napchali sme ich do aktovky a Freddie rýchlo vykročil von zadným vchodom.

Cez husto zamrežované okno som videl, že ulička za bankou sa náhle osvetlila. Bolo počúť hlas z ampliónu: — Vzdajte sa, Shafter, je tu polícia! Pustite tašku a zdvihnite ruky!

Zadrzal som dych a čakal, kedy začne streľba. Naštastie Freddie poslúchol. Náčelník Dillard prišiel k dverám.

— Pán Cream?

— Áno.

— Máme ho! Už môžete vyjšť.

Freddieho držali dva policajti. Ruky mal zviazané za chrbotom. Vyjavene na mňa hľadel: — Harvey, ty si ma zradil?!

Pokrčil som plecami. Zdalo sa, že už niet čo povedať.

Freddieho odviedli a náčelník polície mi stisol ruku.

— Pán Cream, môžete byť pyšný na to, čo ste dnes vykonali.

— Každý slušný občan by sa tak zachoval, — povedal som skromne.

Jeden policajt prišiel k nám, nesúc aktovku s peniazmi.

— Čo urobíme s tymto, náčelník? — spýtal sa.

— Môžem zaniesť peniaze späť do trezoru. Tam budú v bezpečí, — navrhol som.

— Vďaka, pán Cream! — súhlasiel náčelník. — Nechám vám tu jedného chlapa.

Keď som sa presvedčil, že všetko je v poriadku, vyšiel som z banky predným vchodom. Zamkol som za sebou. Policajt, ktorý na mňa čakal pred budovou, mi priateľsky zakýval, keď som si strčil aktovku do kufru svojho volkswagena a naštartoval.

Pri kontrole batožiny na letisku som sa cítil trochu nesvoj, lebo cestujúcich na medzinárodných linkách prezerajú dosť svedomito. Šťastivo som sa však prešmykol cez colnicu. Ani nie div. Bol som istý džentlemen, ktorého meno som si prečítať z Freddieho kartičky. Len pána L. L. Burnhamu mi bolo ľuto. Dostal riadnu príručku...

(Preložené z Alfred Hitchcock's Mystery Magazine)